

SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOKSEN KEHITTÄMINEN

Yhteistyöllä tuloksia

**SATAKUNNAN
KORKEAKOULULAITOKSEN
KEHITTÄMINEN**

SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOKSEN KEHITTÄMINEN

Yhteistyöllä tuloksia

Satakunnan korkeakoululaitoksen kehittäminen – Yhteistyöllä tuloksia

Pori 2009

ISBN 978-951-633-053-5 (PDF: 978-951-633-054-2)

Taitto: Heidi Valtonen, Vida Design

Paino: Satakunnan Painotuote, Kokemäki

Paperit: Kansi: Sinar White 285 gr, sisäsivut: Galerie one silk 100 gr

SISÄLLYS

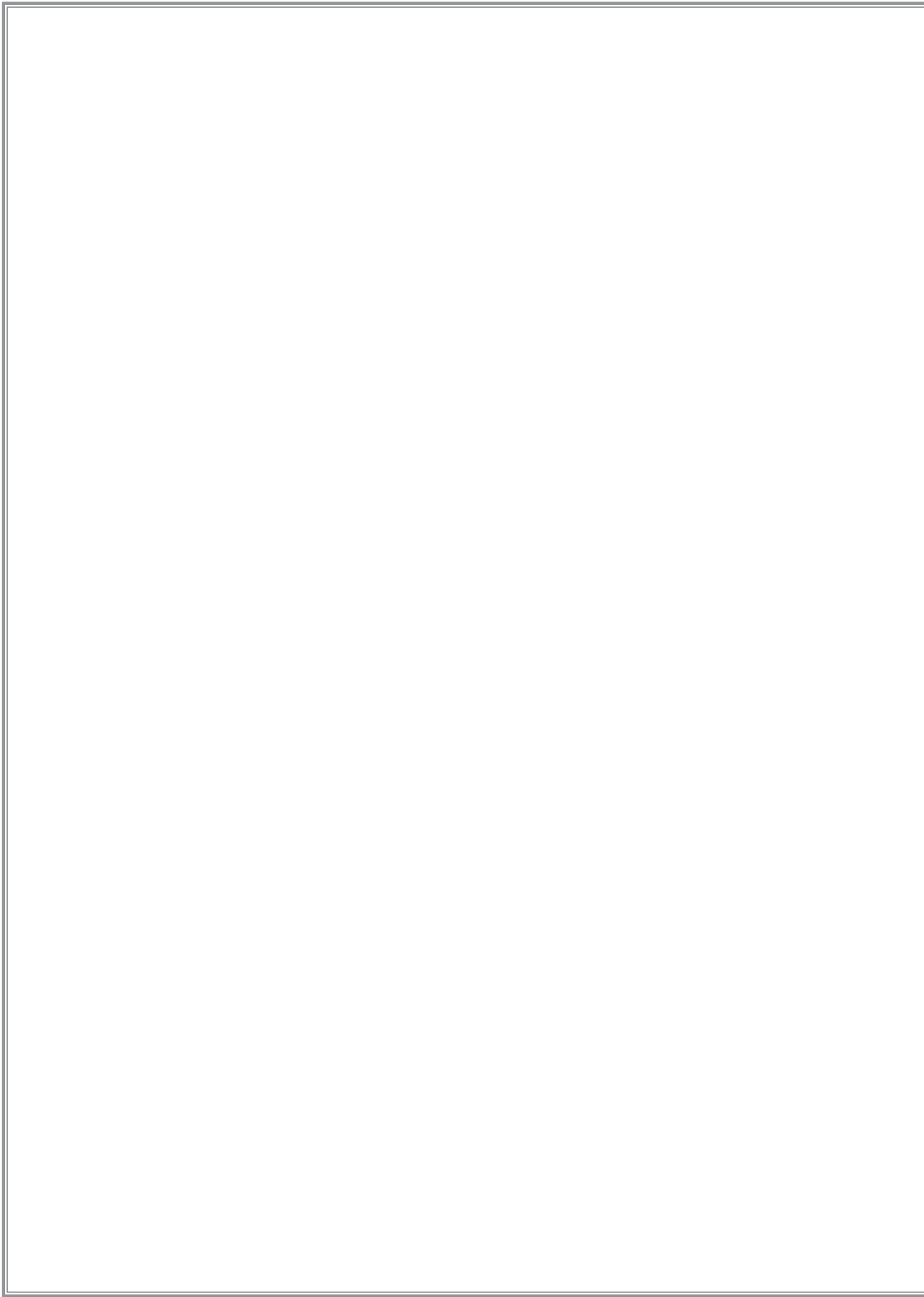
JOHDANTO	9
1 SATAKUNNAN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄ	11
1.1 Elinkeinorakenne	12
1.2 Elinkeinoelämän kehitysnäkymiä	13
1.3 Työvoimatilanne	13
1.4 Työvoimatilanteen ennusteet vuoteen 2020	14
1.5 Väestö ja sen muutokset	14
1.6 Väestön koulutustaso	14
1.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta Satakunnassa	15
2 SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOS	16
2.1 Satakunnan ammattikorkeakoulu	16
2.1.1 Koulutustarjonta	16
2.1.2 Koulutuksen vetovoima	18
2.1.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue	21
2.1.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti	22
2.1.5 Täydennyskoulutustoiminta	23
2.1.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta	23
2.1.7 Kansainvälistyminen	26
2.1.8 Talous	27
2.1.9 Yksikön ohjaus	31
2.1.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat	32
2.1.11 Muuta tietoa	33
2.2 Porin yliopistokeskus	34
2.2.2 Koulutuksen vetovoima	39
2.2.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue	40
2.2.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti	40
2.2.5 Täydennyskoulutustoiminta	40
2.2.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta	41
2.2.7 Kansainvälistyminen	43
2.2.8 Talous	44
2.2.9 Yksikön ohjaus	45
2.2.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat	47
2.2.11 Muuta tietoa	48
2.3 Diakonia-ammattikorkeakoulu Länsi, Porin toimipaikka	49
2.3.1 Koulutustarjonta	49
2.3.2 Koulutuksen vetovoima	50
2.3.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue	51
2.3.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti	51
2.3.5 Täydennyskoulutustoiminta	52
2.3.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta	52
2.3.7 Kansainvälistyminen	53

2.3.8	Talous.....	53
2.3.9	Yksikön ohjaus	54
2.3.10	Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat.....	55
2.3.11	Muuta tietoa	55
2.4	Rauman opettajankoulutuslaitos.....	56
2.4.1	Koulutustarjonta.....	56
2.4.2	Koulutuksen vetovoima	56
2.4.3	Koulutukseen valittujen rekrytointialue.....	57
2.4.4	Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti	58
2.4.5	Täydennyskoulutustoiminta.....	60
2.4.6	Tutkimus ja kehittämistoiminta.....	60
2.4.7	Kansainvälistyminen	61
2.4.8	Talous.....	62
2.4.9	Yksikön ohjaus	63
2.4.10	Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat.....	63
2.4.11	Muuta tietoa	63
2.5	Kehittämisyksiköt ja -organisaatiot Satakunnassa.....	64
2.5.1	Tampereen teknillisen yliopiston Elektroniikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö	64
2.5.2	Tampereen teknillisen yliopiston Elektroniikan laitoksen Kankaanpään tutkimusyksikkö	64
2.5.3	Tampereen teknillisen yliopiston Hydraulikan ja automatiikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö	64
2.5.4	Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Porin ja Rauman yksiköt	65
2.5.5	Länsi-Suomen kesäyliopisto.....	66
2.5.6	Satafood Kehittämisyhdistys ry	66
2.5.7	Pyhäjärvi-instituutti	67
2.5.8	Magneettiteknologia-keskus ja Vesi-Instituutti	67
2.5.9	Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy.....	68
2.5.10	Rauman Seudun Kehitys Oy.....	69
2.5.11	Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy	69
2.5.12	Prizztech Oy	70
2.6	Yhteistyö eri yksiköiden ja korkeakoulujen kesken.....	71
2.6.1	Yhteistyöstrategiat ja yhteistyösopimus	71
2.6.2	Yhteistyöryhmät.....	72

3 VALTAKUNNALLISET KORKEAKOULU- JA TIEDEPOLIITTISET LINJAUKSET 76

3.1	Hallitusohjelma.....	76
3.2	Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2007–2012.....	77
3.3	Rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat 2008–2011.....	78
3.4	Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä	79
3.5	Tiede- ja teknologianeuvoston linjaukset.....	80
3.6	Euroopan unionin koulutus- ja tutkimuspolitiikka.....	81
3.7	Valtioneuvoston innovaatiopoliittinen selonteko Eduskunnalle.....	81
3.8	Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia	82
3.9	Yliopistouudistus	83

3.10	Muita linjauksia	83
4	TILANNEARVIO	84
4.1	Koulutetun työvoiman tarve Satakunnassa.....	84
4.2	Tutkimus- ja kehitystyö Satakunnassa.....	84
4.3	Rakenteet ja yhteistyö	85
4.4	Kansainvälistyminen	85
4.5	Satakunnan ammattikorkeakoulu	86
4.6	Porin yliopistokeskus	87
4.7	Diakonia-ammattikorkeakoulu	89
4.8	Turun yliopiston Rauman opettajankoulutuslaitos	90
4.9	Muut tutkimus- ja kehittämissyksiköt ja -organisaatiot.....	90
5.1	Satakunnan korkeakoululaitos 2015	91
5.2	Yleisiä korkeakoulupoliittisia näkökohtia	91
5	EHDOTUKSET	91
5.3	Rakenteet, ohjaus ja yhteistyö Satakunnassa.....	92
5.3.1	Rakenteen kehittäminen	92
5.3.2	Palveluiden järjestäminen.....	93
5.3.3	Täydennyskoulutus ja avoin korkeakouluopetus	93
5.3.4	Kirjastot.....	93
5.3.5	Ohjaus ja yhteistyö	94
5.4	Kansainvälistyminen	95
5.5	Satakunnan ammattikorkeakoulu	95
5.5.1	Vetovoiman parantaminen.....	95
5.5.2	Koulutuksen painopisteet	96
5.5.3	Kankaanpään yksikön kehittäminen	96
5.5.4	Tutkimus.....	96
5.5.5	Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpidon järjestäminen	97
5.5.6	Korkeakouluyksiköiden sijainti.....	98
5.5.7	Yhteistyö Turun ammattikorkeakoulun ja Novia-ammattikorkeakoulun kanssa.....	98
5.6	Porin yliopistokeskus	99
5.6.1	Pitkäjänteisyys ja rahoitus.....	99
5.6.2	Johtaminen ja yhteistyö.....	99
5.6.3	Koulutus ja tutkimus.....	99
5.6.4	Rakenne	100
5.6.5	Yhteistyö Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa.....	100
5.6.6	Ilmailualan koulutus ja tutkimus.....	101
5.7	Diakonia-ammattikorkeakoulu	101
5.8	Rauman opettajankoulutuslaitos.....	102
6	AIKATAULU, TOIMEENPANO JA SEURANTA	103
	KESKEISET LÄHTEET	104
	LIITTEET	105

JOHDANTO

Satakunnan korkeakoululaitokseen kuuluvat korkeakoulut, Porin kaupunki ja Satakuntaliitto antoivat allekirjoittaneen tehtäväksi selvittää

- 1) Millainen pitäisi Satakunnan korkeakoululaitoksen rakenteen ja strategisen ohjauksen olla, jotta erityisesti yrityselämän, julkishallinnon ja muun aluekehityksen tarpeet koulutuksen, tutkimuksen ja kehitystyön avulla voisivat parhaalla mahdollisella tavalla toteutua?
- 2) Millaisilla rakenteellisilla järjestelyillä (ml. tukipalvelut, infrastruktuuri ja investoinnit) voidaan korkeakoululaitoksen taloudellisuutta, sisäistä yhteistyötä, työnjakoa ja profiloitumista edistää?
- 3) Mitkä ovat korkeakoululaitoksen ja kehittämisorganisaatioiden ohjaus- ja kehittämistarpeet korkeakouluosaamiseen perustuvassa satakuntalaisessa innovaatioympäristössä?

Suosituksia laadittaessa tuli ottaa huomioon yliopistolainsäädännön ja valtakunnallinen korkeakoulurakenteiden uudistaminen, Porin yliopistokeskuksesta valmistuva arviointi, kansallinen uusi innovaatiostrategia sekä kansainvälistymisen haasteet. Selvityksen tuli valmistua 31. päivään tammikuuta 2009 mennessä. Selvitystyötä tukemaan asetettiin tukiryhmä (liite 31).

Selvitystyön aikana olen käynyt useita kymmeniä keskusteluja satakuntalaisten vaikuttajien ja myös valtakunnallisten toimijoiden kanssa, lukenut suuren määrän kirjallista materiaalia ja tutustunut Satakunnan korkeakoulujen toimitiloihin.

Raportissani tehtyjen ehdotusten tavoitteena on

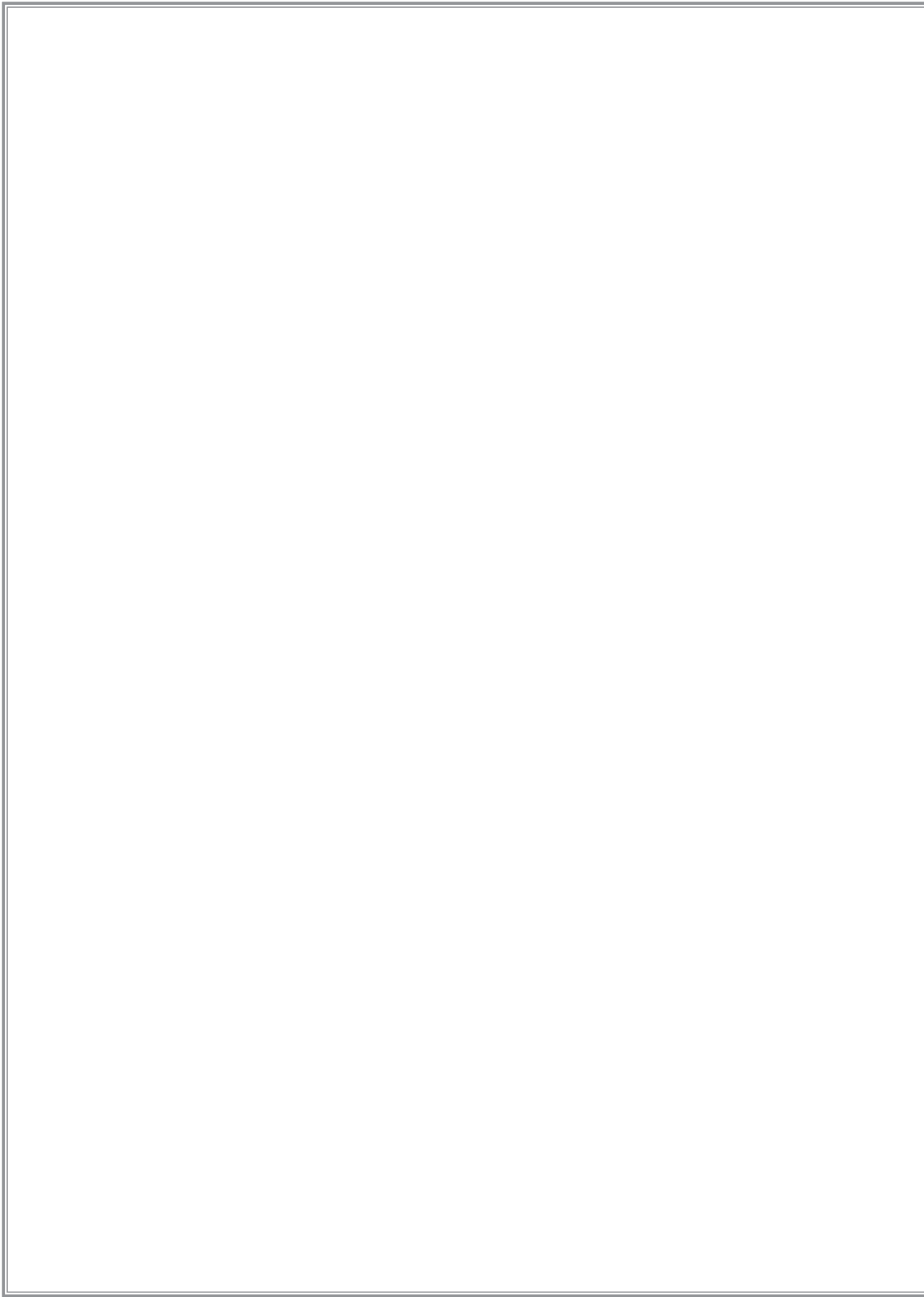
- parantaa koulutuksen, tutkimuksen ja kehitystyön mahdollisuuksia tukea alueen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta
- kehittää korkeakouluyhteisön rakennetta niin, että taloudellisuus, sisäinen yhteistyö, työnjako ja profiloituminen tehostuvat
- edistää Satakunnan korkeakoululaitoksen toiminnan ohjautumista alueen tarpeiden mukaisesti.

Raportin valmistelussa ovat avustaneet erityisavustaja Kari Tuominen, joka on pääosin vastannut nykytilaa koskevista tiedoista, suunnittelija Anne Sankari ja rehtorin sihteeri Johanna Kares-Koskinen. Heille ja tukiryhmän jäsenille samoin kuin kaikille haastattelemilleni henkilöille lausun lämpimät kiitokset.

Ehdotusten toteuttaminen edellyttää hyvää yhteistyötä eri osapuolten kesken. Halua siihen uskon Satakunnasta löytyvän.

30.1.2009

Markku Linna

1 SATAKUNNAN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄ

Satakunta on noin 228 000 asukkaan maakunta, joka jakaantuu Porin, Rauman ja Pohjois-Satakunnan seutukuntaan. Kuntien määrä väheni kuntaliitosten myötä vuoden 2009 alussa 25:stä 22:teen. Kunnat ja seutukuntajako on kuvattu liitteenä 1. Asukasmäärältään suurimmat kunnat ovat Pori (noin 76 300 asukasta), Rauma (36 700), Ulvila (13 700) ja Kankaanpää (12 400).

Satakunta on teollisuusvaltaista aluetta, jossa suurimmat työllistäjät ovat vientiteollisuutta harjoittavat metalliteollisuuden ja kemiallisen metsäteollisuuden yritykset. Myös energiateollisuudella ja elintarviketeollisuudella on maakunnan työllistäjänä merkittävä rooli. Palvelualojen työllistävyys Satakunnassa on koko maan keskiarvoa alhaisempi. Liitteenä 2 ovat Satakunnan suurimmat yritykset henkilöstömäärän mukaan.

Satakuntaliitto on laatinut *Satakunnan maakuntasuunnitelman 2030*, jossa Satakuntaa luonnehditaan ”osaavaksi ja energiseksi alueeksi vesien sylissä”. Maakuntasuunnitelman tavoitteista ja strategioista on johdettu keskipitkän aikavälin ohjelma *Satakunnan maakuntaohjelma 2007–2010*. Maakuntaohjelmassa on määritelty kaksi painopistettä: yritystoiminta, innovaatiot ja osaaminen sekä kilpailukykyinen toimintaympäristö.

Satakunnan maakuntaohjelmassa 2007–2010 Satakunnan vahvuuksiksi on nostettu muun muassa merkittävä meriklusteri, ruokamaakunta ja elintarvikeklusteri, vientiteollisuuden huippuosaaminen, kilpailukykyiset satamat ja rannikkosijainti,

energiayliomavaraisuus sekä monipuolinen korkeakoululaitos. Satakunnan profilia on kuvattu liitteessä 3, jossa on verrattu muutamilla mittareilla Satakunnan suhteellista osuutta koko maahan verrattuna. Satakunnan kilpailuetuina nähdään satamat, telakka- ja offshore-osaaminen, energia-osaaminen, vientiteollisuuden huippuosaaminen, elintarvikeosaaminen, Satakunnan korkeakoululaitos, alueelliset osaamis- ja yritysverkostot sekä viihtyisä ja edullinen asuinympäristö.

Maakuntaohjelmassa on myös määritelty Satakunnan edunvalvonnan kärkihankkeet, joilla tarkoitetaan sellaisia tavoitteita ja yksittäisiä hankkeita, joista päätetään maakunnan ulkopuolella lähinnä eduskunnassa, valtioneuvostossa, ministeriöissä ja keskusvirastoissa. Satakunnan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman 2007–2008 mukaiset kärkihankealueet vuonna 2008 olivat koulutus ja osaaminen, liikenne, ympäristö, energia, kulttuuri, alueellistaminen sekä varuskunnat.

Koulutuksen ja osaamisen kärkihankealueella kärkihankkeiksi 2008 on määritelty Satakunnan korkeakoululaitoksesta Porin yliopistokeskus, Rauman opettajainkoulutuslaitos, Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus sekä Suomen ilmailualan koulutus- ja kehittämiskeskus. Erillisistä tutkimusyksiköistä kärkihankkeita ovat Rauman Vesi-Instituutti, Magneettiteknologiakeskus, Puettavan teknologian tutkimusyksikkö, Elektroniikan tutkimusyksikkö sekä hydraulikan ja automaation tutkimuskeskus, VTT, Satafood sekä Pyhäjärvinstituutti. Satakuntabudjetti 2009–2010:n eli

Satakunnan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman 2009–2010 mukaiset kärkihankkeet hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 8.12.2008.

Tämän luvun keskeisinä lähteinä ovat olleet Satamittari sekä Satakunnan TE-keskukselta ja Satakunta-liitolta saatu aineisto. Satamittari (www.satamittari.fi) on Satakunnan maakuntaa kuvaava julkinen tietopankki, johon kootaan Satakuntaa koskevia tilasto- ja tutkimustietoja. Satamittari tarkastelee alueen elinkeinoelämän kehitystä ja tarjoaa kattavasti Satakunnan kehitykseen liittyvää tietoa.

Lähteenä on käytetty myös alueelle tehtyjä visioita ja strategioita, esimerkiksi Rauman kauppakamarin ja Satakunnan kauppakamarin toteuttamat *Satakunta 2010 visio*, *Satakunnan palveluvisio 2010* sekä *Rauman ja Satakunnan kauppakamarien koulutusselvitys*.

1.1 Elinkeinorakenne

Satakunta on teollisuusvaltaista aluetta, jossa vahvan vientiä harjoittavan prosessiteollisuuden (metsä, metalli, kemia) lisäksi on merkittävää sähköön tuotantoa ja elintarviketeollisuutta sekä kasvavina aloina automaatioon, informaatio- ja tietoliikenneteknologiaan sekä elektroniikan tuotantoteknologiaan liittyvää teollisuutta. Teollisten työpaikkojen osuus kaikista työpaikoista on merkittävästi suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Vastaavasti palvelujen tuotannossa niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla on vähemmän työpaikkoja kuin maassa keskimäärin. Liitteenä 4 on Työllinen työvoima Satakunnassa vuonna 2007 ja Työllinen työvoima koko maassa vuonna 2007. Toimialarakenteen kehitys Satakunnassa on kuitenkin lähestymässä koko maan keskiarvoa. Liit-

teenä 5 Satakunnan työpaikkojen toimialarakenne 1995–2005.

Liikevaihdon toimialoittaista jakaumaa Satakunnassa vuonna 2006 hallitsee teollisuus 54 %:n osuudella. Palveluiden osuus liikevaihdosta on noin kolmannes. Suurin liikevaihdon luoja palvelusektorilla on tukku- ja vähittäiskauppa, jonka osuus kokonaisliikevaihdosta on vajaa viidennes. Koko maan tasolla teollisuuden osuus liikevaihdosta on huomattavasti pienempi (38 %) kuin Satakunnassa. Tukku- ja vähittäiskaupalla on koko maassa lähes yhtä suuri osuus kuin teollisuudella. Myös liike-elämän palvelujen osuus on selvästi Satakuntaa suurempi. Liitteenä 6 on Satakunnan liikevaihdon jakauma toimialoittain vuonna 2006 ja Koko maan liikevaihdon jakauma toimialoittain vuonna 2006.

Satakunnan teollisuuden liikevaihdon jakaumaa vuonna 2006 dominoi teknologiateollisuus (sis. elektroniikka-, sähkö-, kone- ja metallituoteteollisuus sekä metallien jalostus ja telakat) lähes 50 %:n osuudella. Seuraavaksi suurin on puu- ja paperiteollisuus runsaan viidenneksen osuudellaan. Muiden teollisuuden alojen osuudet jäävät korkeimmillaankin reiluun kymmeneen prosenttiin. Liitteenä 7 on Satakunnan teollisuuden liikevaihdon jakauma vuonna 2006.

Satakunnan kolmen seutukunnan elinkeinorakenteet poikkeavat jonkin verran toisistaan. Porin seutukunnassa avaintoimialoja ovat metallien jalostus, metallirakenteiden valmistus, koneiden ja laitteiden valmistus sekä kemianteollisuus, Rauman seutukunnassa metalli- ja meriteollisuus, kemiallinen metsäteollisuus, elintarvikeklusteri ja ydinvoimaklusteri sekä Pohjois-Satakunnassa kone- ja laitevalmistus, puutuoteala, elintarvike ja matkailu.

1.2 Elinkeinoelämän kehitysnäkymiä

Työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta tehdyn Alueelliset talousnäkymät keväällä 2008 -julkaisun mukaan Satakunnan avaintoimialoilla kehitysnäkymät jatkuvat suotuisina. Monen avaintoimialan kehitys on kuitenkin riippuvainen maailmantalouden suhdanteista, joten nopeatkin käänteet ovat mahdollisia. Teollisuuden tilauksannot ovat hyvät, investointiaktiivisuus on hyvällä tasolla ja henkilöstöä lisätään useissa yrityksissä. Olkiluodon ydinvoimalatyömaa vaikuttaa koko Satakunnan työllisyyteen ja palvelusektoriin myönteisesti. Mahdollinen neljäs yksikkö lisäisi vaikutusta entisestään. Ammattitaitoisesta työvoimasta on pulaa ja tilanne pahenee koko ajan.

Rauman ja Satakunnan kauppakamarien koulutusselvityksessä (23.11.2006), johon liittyviin kyselyihin ja haastatteluihin osallistui yli 200 Satakunnan yritysten edustajaa, vahvana kannanottona on, että lähivuosina Satakunnassa tarvitaan paljon korvaavia osaajia eläkkeelle siirtyvien tilalle ja yritysten laajennustarpeita varten. Erityisesti kannettiin huolta siitä, että Satakunnassa annettava koulutus osuisi mahdollisimman tarkasti yritysten tarpeisiin. Yksi tärkeimmistä toimenpidesuosituksista oli, että korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä yritysten välistä vuorovaikutusta tulee merkittävästi lisätä, muun muassa luoda yhteistyöfoorumeja, joissa yritysten edustajat saadaan laajemmin mukaan opetussisältöjen määrittelyyn. Pidemmällä aikavälillä työvoimapula ja koulutuksen ja työelämän tarpeiden kohtaamattomuus saattaa estää yritysten kehittymistä.

1.3 Työvoimatilanne

Satakunnan työllisyyden kasvu on ollut 1990-luvun puolivälistä lähtien keskimäärin alle prosentin vuodessa työllisten määrällä mitattuna. Vastaavana ajankohtana koko Suomen työllisyyden kasvu on ollut nopeampaa, keskimäärin vajaan kahden prosentin vuosivauhtia. 2000-luvulle tultaessa työllisyyden kasvu oli hidastunut sekä Satakunnassa että koko maassa. Liitteenä 8 on Työllisyyden kehitys Satakunnassa ja koko maassa.

Satakunnan työllisyyden kehitys on vaihdellut seutukunnittain. Tarkasteluajanjakson alkupuolella työllisyyden kasvu oli nopeinta Porin seutukunnassa, tilanteen pysyessä lähes ennallaan Pohjois-Satakunnan ja Rauman seutukunnissa. 2000-luvulla Porin seudun työllisyyden kasvu on hidastunut, Pohjois-Satakunnan osalta alkanut kohentua ja Rauman seutukunnalla ollut melko nopeaa.

Satakunnan työllisyysaste (työllisten osuus 15–64-vuotiaista) on parantunut selvästi ajanjaksoilla 1995–2007. Erityisesti vuodet 2006 ja 2007 ovat olleet suotuisan kehityksen aikaa. Työllisyysaste on kasvanut Satakunnassa suurin piirtein muun maan tahtia 1995–2006, mutta työllisyyden taso on ollut matalampi. Vuonna 2007 työllisyysaste Satakunnassa oli enää vain noin prosenttiyksikön verran alle maan keskiarvon.

Satakunnan TE-keskuksen 18.3.2008 julkaisemassa työllisyyskatsauksessa 2/2008 todetaan, että työllisyys Satakunnassa on parantunut muuta maata voimakkaammin. Työttömien osuus työvoimasta oli 9,6 %. Satakunnassa työttömien määrä oli alentunut vuoden takaisesta yli 13 %, kun koko maassa vähennys oli 10,5 %. Työttömyysaste vaihteli työvoimatoimistoittain. Korkein työttömyysaste oli Porin seudulla (11,4 %) ja matalin Kaakkois-Satakunnassa (7,0 %). Satakunnan alueen työvoimatoimistoissa oli helmi-

kuussa 2008 yli 4600 avointa työpaikkaa. Avoimet työpaikat lisääntyivät lähes kaikilla aloilla.

1.4 Työvoimatilanteen ennusteet vuoteen 2020

Ajanjaksolle 2005–2020 tehtyjen ennusteiden mukaan (lähtökohtana vuoden 2004 työllisten määrä 92 180) peruskehityksessä poistuma työvoimasta on Satakunnassa 40 890. Vastaavana ajanjaksona avautuvia työpaikkoja ennustetaan olevan 37 610. Työpaikat vähenevät tämän ennusteen mukaan 3 280:lla. Samalle ajanjaksolle tehdyn toimialojen ammattirakenne-ennusteen mukaan suurimmat poistumat ovat teollisessa työssä (10 380), palvelutyössä (8 270) ja sosiaali- ja terveysalan työssä (5 080). Eniten avautuvia työpaikkoja on palvelutyössä (9 700), sosiaali- ja terveysalan työssä (7 250) ja teollisessa työssä (6 990).

Liitteinä 9 ja 10 ovat kuviot Poistuma ja avautuvat työpaikat 2005–2020 peruskehityksessä Satakunnassa sekä Toimialojen ammattirakenne-ennuste vuosina 2005–2020, Satakunta.

Työvoiman tarjontapotentiaalin muutosta vuosina 2006–2017 on kuvattu liitteenä 11 olevassa kuviossa. Muutos työmarkkinoille tulevien määrässä ei ole lähivuosina kovin suuri. Sen sijaan työmarkkinoilta poistuvien määrä kasvaa lähivuosina voimakkaasti, mutta tasaantuu muutaman vuoden kuluttua.

1.5 Väestö ja sen muutokset

Satakunnan väkiluku 31.12.2007 oli 228 431. Porin seutukunnan väkiluku oli 137 747, Rauman seutukunnan 66 268 ja Pohjois-Satakunnan seutukunnan 24 416.

Väestön ikärakenne Satakunnassa poikkeaa jonkin verran koko maan tilanteesta (liite 12). Vanhuksia on enemmän kuin maassa keskimäärin ja työikäisten ja lasten määrät ovat koko maan keskiarvoa alhaisempia. Satakunnan väestön ikäpyramidissa on kaksi suurehkoa eroa valtakunnalliseen ikäpyramidiin (liite 13). Toinen on ns. suuriin ikäluokkiin kuuluvien suuri määrä ja toinen on 20–40-vuotiaiden suhteellisen pieni osuus, johon on vaikuttanut Satakunnalle epädullinen muuttoliike.

Satakunnan väkiluku tulee laskemaan Tilastokeskuksen 2007 laatiman ennusteen mukaan (liite 14) 3,5 % (n. 8 000) vuoteen 2030 mennessä ja 5,6 % (13 000) vuoteen 2040 mennessä. Koko maassa vastaavasti lisäys on 7,7 % ja 8,6 %. Porin seutukunnassa ja Rauman seutukunnassa väestön väheneminen tulee olemaan noin 5 % ja Pohjois-Satakunnan seutukunnassa noin 15,5 %. Suurimpien taajamien vastaavat luvut ovat Pori (ei muutosta), Rauma (-5 %), Ulvila (-10 %) ja Kankaanpää (-11 %). Väkilukunsa säilyttävät myös Eura, Huitinen ja Harjavalta.

1.6 Väestön koulutustaso

Väestön koulutustaso on Satakunnassa kaikilla mittareilla mitattuna alhaisempi kuin koko maan keskiarvo. Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä satakuntalaisista on lähes 4 % pienempi kuin maassa keskimäärin (liite 15). Muutamassa kaupungissa (Pori, Rauma, Harjavalta) ollaan lähellä maan keskiarvoa, mutta muualla selvästi sen alla.

Koko maan kehitystä seuraten myös Satakunnassa tutkinnon suorittaneiden osuus ja koulutustaso ovat kohonneet viime vuosina, mutta ero valtakunnan keskiarvoon on silti kasvanut jonkin verran (liite 16).

Korkean asteen tutkinnon (entinen opistoaste, alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot sekä tutkijakoulutus) suorittaneiden osuudessa Satakunta on selvästi jäljessä koko maasta. Ainoastaan Raumalla osuus on maan keskiarvoa. Porin osuus on yli 2 % alhaisempi ja esimerkiksi Harjavallan, Huittisten ja Kankaanpään osuudet ovat vieläkin alhaisempia, ja myös kasvu on ollut siellä hitaampaa (liite 17).

Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus väestöstä on nuorten (15–35-v.) joukossa Satakunnassa lähellä maan keskiarvoa ja esimerkiksi Porissa ja Raumalla ollaan maan keskiarvon yläpuolella (liite 18). Sen sijaan ylempien korkeakoulututkintojen osalta samassa ikäryhmässä Satakunta jää merkittävästi koko maan keskiarvosta (v. 2005: koko maa 5,8 %, Satakunta 3 %). Myös osuuden kasvu on ollut Satakunnassa hitaampaa (liite 19).

1.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta Satakunnassa

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan (t&k) menot olivat vuonna 2006 Satakunnassa yhteensä 88,5 miljoonaa euroa. Kasvua vuoteen 2000 verrattuna oli 45,6 %. Keskimääräinen kasvu kokomaassa oli 30,3 %. Tutkimusaktiivisuus Satakunnassa on siis voimakkaassa kasvussa. Tutkimus- ja kehitystyön menojen osuus maakunnan BKT:sta oli 1,4 % kun koko maan keskiarvo oli 3,4 %. Kasvusta huolimatta on Satakunta siis edelleen jäljessä tutkimusaktiivisuudessa. Samaa osoittaa tutkimushenkilökunnan osuus maakunnan työllisistä, joka oli 1,4 % kun koko maan vastaava osuus oli 3,3 %.

Yrityssektorin osuus t&k-menoista oli yli 90 %, mikä merkitsee siis sitä, että julkisen sektorin ja korkeakoulujen osuus on alle 10 %. Yrityssektorin osuus oli koko maan toiseksi korkein.

2 SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOS

2.1 Satakunnan ammattikorkeakoulu

Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK) aloitti väliaikaisena ammattikorkeakouluna 1.8.1992 ja on toiminut vakinaisena ammattikorkeakouluna 1.8.1997 alkaen. SAMK on Porin kaupungin ylläpitämä noin 6 500 opiskelijan ja runsaan 500 työntekijän ammattikorkeakoulu yhteisö. Opiskelijoista noin 800 opiskelee aikuiskoulutuksessa. SAMK toimii Harjavallassa, Huittisissa, Kankaanpäässä, Porissa ja Raumalla.

SAMK on yksi 26 opetusministeriön (OPM) alaisuudessa toimivasta ammattikorkeakoulusta. SAMKin osuus koko Suomen ammattikorkeakoululaitoksesta on noin 4–5 % esimerkiksi opiskelijajä henkilömäärillä mitattuna.

SAMK tuottaa koulutuspalveluja, tutkimusta ja kehittämistoimintaa kulttuurialalla, liiketalouden alalla, matkailualalla, sosiaali- ja terveysalalla, tekniikassa ja merenkulussa sekä tietojenkäsittelyssä (jatkossa taulukoissa ym. käytetään laajempia kansallisia koulutuslajitteja). Koulutuspalvelut kattavat ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen lisäksi erikoistumisopinnot ja yritysten ja yhteisöjen tarvitseman täydennyskoulutuksen sekä avoimen ammattikorkeakouluopetuksen. Tutkimus ja kehittämistoiminta painottuvat alueen tarpeiden perusteella valituille painopistealueille.

SAMKille on myönnetty kolme kertaa OPM:n valtakunnallinen laatuysikönpalkinto. OPM valitsi SAMKin aluekehitysvaikutuksen huippuyksiköksi vuonna 2001–2002 sekä koulutuksen laatuysiköksi vuonna 2002–2003 (Degree Programme in International Business and Marketing Logistics) ja vuonna 2005–2006 (Yrityskiihdyttämö, innovatiivinen pedagoginen ratkaisu). Monialaisen yrityskiihdyttämön tavoitteena on yrittäjyyden ja työllisyyden edistäminen saamalla opiskelijoita yrittäjäksi jo opiskeluaikana. Liikeidean kehittämisen, yrittäjänä toimiminen ja yrityksen kehittämisen voivat olla osa korkeakoulututkintoa kaikilla aloilla kaikissa koulutusohjelmissä. Yrityskiihdyttämön avulla on syntynyt yli 150 uutta yritystä, joissa on yli 200 työpaikkaa. Yrityskiihdyttämössä hoidetaan myös sukupolvenvaihdoksia. SAMKissa on kehitetty viime vuosina myös verkko-opetusta.

SAMK internetissä: www.samk.fi

2.1.1 Koulutustarjonta

Satakunnan ammattikorkeakoulu tarjoaa nuorten tutkintoon johtavaa koulutusta kuudella koulutuslajilla, joiden aloituspaikat 2007 ja 2008 olivat taulukon 2.1 mukaiset.

TAULUKKO 2.1. SAMKin nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikat v. 2007–2008

	ALOITUSPAIKAT 2007	ALOITUSPAIKAT 2008
kulttuuriala	47	47
yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	331	286
luonnontieteiden ala	35	35
tekniikan ja liikenteen ala	461	415
sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	256	247
matkailu-, ravitsemis- ja talousala	40	40
yhteensä	1170	1070

Koulutusohjelmia syksyllä 2008 alkavassa nuorten amk-tutkintoon johtavassa koulutuksessa oli 20:

- automaatiotekniikan koulutusohjelma
- fysioterapian koulutusohjelma
- hoitotyön koulutusohjelma
- Degree Programme in International Business and Marketing Logistics (IBML)
- kansainvälisen kaupan koulutusohjelma
- kemiantekniikan koulutusohjelma
- kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelma
- kuvataiteen koulutusohjelma
- liiketalouden koulutusohjelma
- liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelma
- logistiikan koulutusohjelma
- matkailun koulutusohjelma
- merenkulun koulutusohjelma
- rakennustekniikan koulutusohjelma
- sähkötekniikan koulutusohjelma
- sosiaalialan koulutusohjelma
- tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
- tietotekniikan koulutusohjelma
- tuotantotalouden koulutusohjelma
- viestinnän koulutusohjelma.

Englanninkielisiä koulutusohjelmia nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa on kolme, joista kaksi on tällä hetkellä toteutuksessa – edellä mainitun IBML:n lisäksi Degree Programme in Physiotherapy. Vuonna 2009 tarjonta kasvaa uudella

Degree Programme in Innovative Business Services -koulutusohjelmalla.

Uutena koulutusohjelmana vuonna 2009 aloitetaan vanhustyön koulutusohjelma (aikuiskoulutus). Pelkästään aikuiskoulutuksena toteutetaan lisäksi kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun koulutusohjelma. SAMK tarjoaa ainoana Pohjoismaissa korkeakoulutasoista kalligrafian opetusta (kuvataiteen koulutusohjelman aikuiskoulutus sekä erikoistumisopinnot).

Aikuiskoulutuksen vuotuinen opiskelijapaikkamäärä on vuonna 2008 kaikkiaan 795. Ylempään amk-tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikkoja oli 80. Tavoitteena on ollut, että aikuiskoulutuksen jäljelle jäävästä vuotuisesta opiskelijamäärästä 1/3 on ammatillisten erikoistumisopinnojen opiskelijoita ja 2/3 amk-tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen opiskelijoita.

Käynnissä olevat ylempi AMK -koulutusohjelmat ovat

- automaatioteknologian koulutusohjelma
- Degree Programme in Business Management and Entrepreneurship
- hyvinvointiteknologian koulutusohjelma, sosiaali- ja terveystieteiden sekä tekniikka
- kuntoutuksen koulutusohjelma (yhdessä Turun ammattikorkeakoulun kanssa)
- merenkulun hallinnon koulutusohjelma (yhdessä Kymenlaakson ammattikorkeakoulun kanssa)
- terveyden edistämisen koulutusohjelma (uusin toteutus yhdessä Diakin kanssa)
- yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma.

Hyvinvointiteknologian koulutusohjelmassa ei ollut aloitusta vuonna 2008, vaan tammikuussa 2009. Koulutusohjelmien (ko) aloituspaikat vuonna 2008 ovat liitteissä 20 ja 21.

Työelämäyhteistyötä tehdään tutkinto-opetuksen opetussuunnitelmia laadittaessa esimerkiksi eri alojen neuvottelukunnissa. Neuvottelukunnat muun muassa antavat lausunnon jokaisesta tutkintokoulutuksen opetussuunnitelmasta.

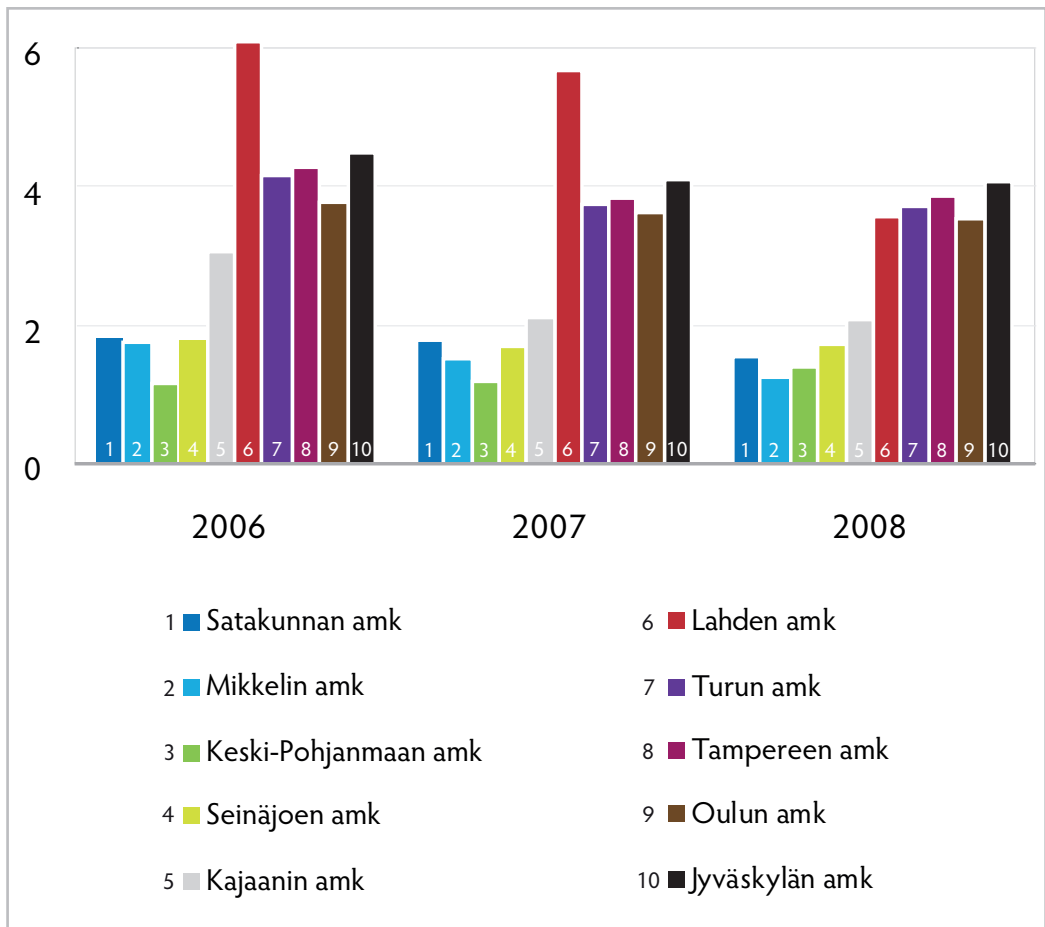
2.1.2 Koulutuksen vetovoima

NUORTEN TUTKINTOKOULUTUS

Hakijamäärät ovat SAMKissa kuten muissakin ammattikorkeakouluissa hieman pienentyneet ja tulleet pienentymään ikäluokkien pienenemisen vaikutuksesta.

Satakunnan ammattikorkeakoulun nuorten koulutuksen vetovoima ei ole yhtä hyvä kuin suurempien kasvukeskusten ammattikorkeakoulujen. Vaikka esimerkiksi opetuksen laadun suhteen SAMK on jo useita vuosia ollut viiden kärkiammattikorkeakoulun joukossa (OPALA- eli OPM:n palautekysely valmistuville, SAMKin vastausprosentti yli 90 %), suurten paikkakuntien ja kasvukeskusten vetovoima saa nuoret hakemaan opiskelupaikkaa näiden paikkakuntien ammattikorkeakouluista.

Verrattaessa SAMKin vetovoimaa muiden yliopistokeskuspaikkakuntien ammattikorkeakouluihin SAMK ei merkittävästi poikkea niistä (kuvio 2.1.).

KUVIO 2.1. Yliopistokeskus- ja kasvukeskuspaikkakuntien ammattikorkeakoulujen vetovoima v. 2006–2008

Hakijamäärissä on merkittäviä koulutusalaakohtaisia eroja, joten ammattikorkeakoulujen koulutus-alavalikoima vaikuttaa esitettyihin suhdelukuihin.

Vertailtaessa ammattikorkeakoulujen vetovoimaisuutta 1. sijaisten hakijoiden määrällä on hyvä tiedostaa, että pienempien paikkakuntien ammattikorkeakouluihin (myös SAMKiin) tulevista opis-

kelijoista suuri osa on asettanut ko. ammattikorkeakoulun toiseksi tai kolmanneksi hakutoiveeksi. Koulutuksen vetovoimaa kuvaa siis myös kaikkien hakijoiden määrä.

SAMKin vetovoimaisimmat koulutusohjelmat 1. sijaisilla hakijoilla mitattuna syksyllä 2008 alka-vaan koulutukseen olivat fysioterapian ko Porissa

(1. sijaisia hakijoita/aloituspaiikat -suhdeluku oli 8,63), Degree Programme in International Business and Marketing Logistics Raumalla (4,63), sosiaalialan ko Porissa (4,47), viestinnän koulutus Porissa (2,76), rakennustekniikan ko Porissa (2,46) sekä merenkulun ko (merikapteenin suuntautumisvaihtoehto) Raumalla (2,30).

Koulutusohjelmat, joissa olivat pienimmät 1. sijaisen hakijoiden määrä/aloituspaiikat, olivat liiketalouden ko Huittisissa (0,35), tietojenkäsittelyn ko Porissa (0,66), kone- ja tuotantotekniikan ko Porissa (0,72) ja Raumalla (0,74), merenkulun ko:n merenkulkualan insinöörin suuntautumisvaihtoehto Raumalla (0,73) sekä kansainvälisen kaupan ko Kankaanpäässä (0,80). Vaikka 1. sijaisen hakijoiden määrä on ollut muutamissa koulutusohjelmissa aloituspaikkamäärää pienempi, on lähes poikkeuksetta kaikkiin koulutusohjelmiin saatu haluttu määrä aloittajia ilman täydennyshakua.

Valtakunnallisessa vetovoimavertailussa 2007 ammattikorkeakoulujen keskiarvon tasolla olivat Degree Programme in International Business and Marketing Logistics, Degree Programme in Physiotherapy, merenkulun ko, energiatekniikan ko, rakennustekniikan ko, fysioterapian ko sekä liiketoiminnan logistiikan ko. Myös matkailun ko oli vetovoimaltaan lähellä ammattikorkeakoulujen keskiarvon tasoa. (OPM tavoitesopimusneuvotte- lujen tilastot 2008.)

Vetovoimavertailussa eniten keskiarvosta jäivät viestinnän ko, kuvataiteen ko, hoitotyön ko, logis- tiikan ko sekä liiketalouden ko. Yhteenveto nuor- ten koulutuksen hakijoista/aloituspaiikat vuosina 2006–2008 on liitteenä 20 ja 21.

Opiskelupaikan vastaanottaneista oli vuonna 2007 pohjakoulutukseltaan ylioppilaita 73,6 % ja amma- tillisen perustutkinnon suorittaneita 24,8 %. Vas-

taavat vaihteluvälit kaikkien amkien osalta olivat 57,3–77,9 % ja 13,9–33,7 %. SAMKissa osuudet eivät ole merkittävästi vaihdelleet, sillä esimerkiksi ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osuus on vuosina 2003–2007 ollut 23,4–25,3 %.

AIKUISTEN AMK-TUTKINNOT

Amk-tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen ve- tovoimaisimpia koulutusohjelmia olivat vuonna 2008 sosiaalialan ko Porissa (4,20), hoitotyön ko Raumalla (3,0), liiketalouden ko (yritysjuridiikan sv) Huittisissa (1,88), hoitotyön ko Porissa (1,50) sekä liiketalouden ko Porissa (1,24).

Yhteenveto aikuisten tutkintoon johtavan koulu- tuksen hakijoista aloituspaikkaa kohden vuosina 2007–2008 on liitteenä 22.

YLEMMÄT AMK-TUTKINNOT

SAMKin ylemmän ammattikorkeakoulukoulu- tuksen saavuttama vetovoima vuonna 2008 osoitti koulutuksen tarpeellisuuden Satakunnassa. SAM- Kin kokonaishakijamäärä (132) oli valtakunnan 8. suurin 26 ammattikorkeakoulun joukossa.

Kuuden ylempään amk-tutkintoon johtavan kou- lutuksen vetovoimaluvut olivat vuonna 2008 yrit- täjyys ja liiketoimintaosaaminen (4,0), Business Management and Entrepreneurship (1,93), ter- veyden edistäminen (1,50), automaatioteknologia (1,50), kuntoutus (1,17) sekä merenkulun hallinto (0,92). Yhteenveto ylempi AMK -tutkintoon joh- tavan koulutuksen hakijoista aloituspaikkaa koh- den vuosina 2007–2008 on liitteenä 22 (yhdessä aikuisten amk-tutkintokoulutuksen kanssa).

AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU

Avoim ammattikorkeakoulu -opintoina tarjotaan kaikille avointa mahdollisuutta suorittaa tutkintoihin kuuluvia opintojaksoja. Valtakunnallisesti SAMK on ollut avoimen ammattikorkeakoulun yhteistyön kehittäjä alusta alkaen. SAMKissa avoimen ammattikorkeakoulutoiminnan organisoii Täydennyskoulutuskeskus. SAMKin Täydennyskoulutuskeskus hoitaa avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallisen kehittämisverkoston koordinoitiprojektia tavoitesopimuskaudella 2007–2009. Opiskelijamäärä oli vuonna 2007 tähänastisessa huipussaan 493. Opintopisteitä kertyi 1 592 (vuonna 2002 vastaavat luvut 427 ja 1 068).

2.1.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue

SAMKin nuorten amk-tutkintoon johtavaan koulutukseen tulevat opiskelijat ovat yli 60 prosenttisesti Satakunnasta. Koska SAMKilla on toimipaikoja lähellä maakuntarajaa (Rauma, Huittinen, Kankaanpää), myös lähimaakunnat ovat merkittäviä rekrytointialueita.

Varsinais-Suomesta tulee noin 15 % ja Pirkanmaalta noin 10 % aloittavista opiskelijoista. SAMKin uusien opiskelijoiden (nuorten amk-tutkintoon johtava koulutus) rekrytoitumismaakunnat ovat olleet taulukon 2.2 mukaiset.

Suurin prosenttiosuus satakuntalaisia on tekniikan alan koulutuksessa, kun taas kuvataiteen koulutukseen valtaosa opiskelijoista tulee muualta kuin Satakunnasta.

TAULUKKO 2.2. Nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen uusien opiskelijoiden rekrytoitumismaakunnat v. 2005–2007 (prosenttiosuudet kokonaismäärästä)

	VUOSI 2005	VUOSI 2006	VUOSI 2007
Satakunta	61,4 %	63,6 %	61,4 %
Varsinais-Suomi	16,3 %	14,3 %	16,1 %
Pirkanmaa	9,7 %	9,7 %	12,0 %
Etelä-Pohjanmaa	1,7 %	2,3 %	2,4 %
Uusimaa	2,5 %	2,7 %	2,1 %
muut	8,4 %	7,4 %	6,0 %

2.1.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti

Tilasto työllisten osuudesta vuosina 2001–2005 kertoo, että vuoden 2005 lopussa SAMKista valmistuneiden nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneiden tilanne on valtaosin lähellä kaikkien ammattikorkeakoulujen keskiarvoa (taulukko 2.3).

OPALA-tilasto vuodelta 2007 kertoo, että SAMKista valmistuneista työttöminä oli koulutuksen päätyttyä osin pienempi prosenttiosuus kuin kaikkien ammattikorkeakoulujen keskiarvo. Liiketalouden tradenomikoulutuksen osalta valmistuneista oli työttömänä 13,1 % (ammattikorkeakoulujen keskiarvo oli 13,4 %), tekniikan ja merenkulun koulutuksesta 12,8 % (16,8 %) ja sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneista 16,3 % (13,7 %).

TAULUKKO 2.3. Työllisten osuus v. 2001–2005 nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneista v. 2005 lopussa

	TUTKINNON SUORITTANEET		TYÖLLISTYMISPROSENTTI	
	SAMK	SAMK	amk:t yhteensä	Ero SAMK–amk:t yhteensä
amk yhteensä (kaikki alat)	3690	79,9	81,9	-2,0
tekniikan ja liikenteen ala	1142	80,6	84,9	-4,3
sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1106	81,0	82,9	-1,9
yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	1091	81,5	82,3	-0,8
matkailu-, ravitsemis- ja talousala	138	74,6	80,0	-5,4
luonnontieteiden ala	118	83,1	82,7	0,4
kulttuuriala	95	44,2	68,5	-24,3

SAMKista valmistuneet sijoittuvat pääsääntöisesti niihin maakuntiin, joista opiskelijarekrytointikin tapahtuu. Esimerkiksi vuoden 2004 lopussa vuosina 2000–2004 amk-tutkinnon suorittaneista työskenteli Satakunnassa 56,8 %, Varsinais-Suomessa 13,1 %, Pirkanmaalla 11,7 % sekä Uudellamaalla 9 %. Uudenmaan hyvän työllisyystilanteen takia sen osuus on jonkin verran suurempi kuin opiskelijarekrytointiosuus.

2.1.5 Täydennyskoulutustoiminta

Satakunnan ammattikorkeakoulussa täydennyskoulutuksen organisoinnista huolehtii monialainen täydennyskoulutuskeskus, joka on oma tulosyksikkönsä ja muodostettiin SAMKin vakiinaistamisen yhteydessä 1997. Täydennyskoulutuskeskus tarjoaa useantyyppistä koulutusta SAMKin vaikutusalueella, lähinnä korkeakoulutetuille henkilöille.

Täydennyskoulutuskeskuksessa opiskelee vuosittain noin 500 opiskelijaa pitkäkestoisissa erikoistumisopinnoissa ja lisäksi noin 2 000 osallistuu lyhytkestoisempiin koulutuksiin (avoin ammattikorkeakoulu ja tilauskoulutukset).

Rahallinen toimintavolyymi koko täydennyskoulutuskeskuksen osalta on noin 2 miljoonaa euroa. Keskeisenä osaamisresurssina toimivat toimialojen asiantuntijaopettajat, joiden lisäksi tarvittaessa käytetään ulkopuolisia kouluttajia. Täydennyskoulutuskeskuksessa työskentelee koulutuksen markkinointiin, suunnitteluun ja organisointiin liittyvissä tehtävissä 15 henkilöä (ja lisäksi harjoittelijoita eri korkeakouluista). He sijoittuvat neljälle eri kampusalueelle Porissa, Raumalla ja Huittisissa. Koulutusta toteutetaan myös Kankaanpäässä ja Harjavallassa yhteistyössä kampusten henkilöstön kanssa.

AMMATILLISET ERIKOISTUMISOPINNOT

Ammatilliset erikoistumisopinnot ovat laajoja täydennyskoulutusohjelmia, 30 op tai joissain tapauksissa 60 op. Niiden keskeinen kohderyhmä ovat amk-tutkinnon tai vähintään aiemman opistoasteen suorittaneet henkilöt. Erikoistumisopinnot kuuluvat valtion rahoituksen piiriin.

Erikoistumisopinnoissa laajimmin suoritetaan sosiaali- ja terveysalan opintoja. Myös liiketalouden erikoistumisopintojen volyymi on kasvanut viime vuosina. Syksyllä 2008 alkoi yhteensä 12 erikoistumisopintokoulutusta liiketoiminnan ja kulttuurin sekä ja sosiaali- ja terveysalalla. Vuonna 2007 opiskelijoita erikoistumisopinnoissa oli 526.

2.1.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta

Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkimus ja kehittämistoiminta (t&k) on yhteistyötä maakunnan yritysten, julkishallinnon ja muiden maakunnassa toimivien organisaatioiden kanssa. T&k-toiminnan tarkoitus on tuottaa monipuolisia palveluja, tuoda uutta osaamista ja uusia innovaatioita maakunnan liike-elämään ja julkishallintoon. Toiminnasta saadulla tiedolla ja kokemuksella luodaan uusia tuotteita, palveluja ja tuotantomenetelmiä ja parannetaan olemassa olevia toimintamalleja ja tuotteita. T&k-toiminta on käytännössä yhteistyöprojekteja muun muassa paikallisten yritysten kanssa.

Tutkimus ja kehittämistoiminta on kiinteä osa koulutusta. Projektien toteutuksessa on mukana SAMKin henkilöstöä ja opiskelijoita. Opiskelijoita ohjaavat aina opettajat. Tutkimus ja kehittämistoiminta on ammattikorkeakoulun kannalta tärkein toiminto, jolla ammattikorkeakoulun profiilin kannalta keskeisiä henkilöstön työelämä- ja yritysytteiksi ylläpidetään ja kehitetään. Koulutus-

taustaltaan vuonna 2007 päätoimisista opettajista tohtoreita oli 21, lisensiaatteja 39 ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita 175.

Projektit ovat erilaisia ja eri kokoisia. Jokainen projekti on omanlaisensa, joten niiden toteutus rakennetaan tilanteen mukaan. Projekti voi olla kertaluontoinen tutkimus tai kehityssuunnitelma tai pidempiaikainen kehitysjatkumo. Kertaluonteiset työt ovat useasti opinnäytetöitä. Kehitysjatkumosta hyviä esimerkkejä ovat Satakunnasta-kampanja, jolla satakuntalaisia elintarvikkeita on markkinoitu satakuntalaisissa elintarvikekaupoissa jo useamman vuoden ajan sekä Porin seudun eli ns. Karhukuntien (Pori, Ulvila, Pomarkku, Noormarkku, Merikarvia, Luvia, Nakkila, Harjavalta, Kokemäki, Huittinen, Vampula) yhteinen Palveluseteli-hanke, jossa on luotu malli seudullisen palvelusetelin käyttöönottoon.

SAMKilla on yhteinen tutkimuksen ja kehittämis-toiminnan strategia. Lisäksi SAMKin kaikilla toimialoilla on laadittu osaamis-/teknologiastrategiat tutkimuksen ja kehittämis-toiminnan painopisteiden ja osaamistarpeiden tunnistamiseksi. Painopistevalintoja ovat ohjanneet toimintaympäristön ja elinkeinoelämän nykyiset ja ennakoitavat tarpeet ja strategiat. Tällä hetkellä osaamis- ja teknologiastrategioita uusitaan niin, että ne ohjaavat aikaisempaa paremmin henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja henkilöstörekrytoinnissa.

SAMKin t&k-toiminnan yhteiset strategiset tavoitteet ovat

- hanketoiminnan lisääminen
- kansainvälisen yhteistyön lisääminen
- opetuksen, tutkimuksen ja kehittämistoiminnan yhteyden vahvistaminen
- henkilöstön t&k-valmiuksien kasvattaminen.

Painopistealueita ovat

- johtaminen ja yrittäjyys (kaikkien toimialojen yhteinen painopiste)
- liiketoimintaosaaminen
- verkostoituvien ja kansainvälistyvien pk-yritysten liiketoimintaosaaminen
- liiketoiminnan logistiikka
- viestintä liiketoiminnassa
- hyvinvointiosaaminen
- lasten ja nuorten, työikäisten ja ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys
- hyvinvointia tukevat palvelut
- automaatio
- elektroniikka
- tietoliikenne/ohjelmistot
- energia ja ympäristö.

SAMKin kaikilla toimialoilla on tutkimusjohtaja ja t&k-tiimit. SAMKin t&k-toiminnan tukena toimii tutkimuksen arviointi- ja kehittämisneuvosto, jonka tehtävänä on muun muassa edistää laajempien monialaisten tutkimuskokonaisuuksien ja -verkostojen muodostumista, valmistella ehdotuksia ja suosituksia tutkimuksen kehittämiseksi ja tukitoimenpiteiksi sekä arvioida ammatikorkeakoulun tutkimusta ja sen vaikuttavuutta. Liiketoiminnan ja kulttuurin toimialalla kullakin toimipistepaikkakunnalla alueen t&k-toimintoja koordinoivat päätoimiset t&k-koordinaattorit.

Vuonna 2007 t&k-toiminnoissa tehtiin 54 henkilötyövuotta. Kaikkiaan toimintoihin osallistui yli 200 henkilökuntaan kuuluvaa. Opiskelijoita oli mukana t&k-projekteissa lähes 1000, yrityksiä ja yhteisöjä 317.

Esimerkkejä vuoden 2007 t&k-projekteista:

Huittisten seudun skenaarioprojektissa luotiin skenaariot Huittisten seudun toimintaympäristöstä ja analysoitiin niiden vaikutuksia seutuun ja sen kehittämiseen. Työ jatkuu muutosprosessina,

jossa panostuskohteina ovat yritysedellytysten ja koulutustarjonnan kehittäminen, asumisviihtyvyyden parantaminen sekä seudun imagon nostaminen.

Pk-yritysten liiketoimintaohjauksen kehittäminen -hankkeessa (LIITO) annettiin pk-yrityksille valmiuksia kehittää omaa taloushallintoaan liiketoiminnan ohjausta tukevaan suuntaan.

Elintarvikeketjun imagon kohottaminen -hankkeessa nostettiin elintarvikeklusterin imagoa alkutuotannosta elintarvikejalostuksen kautta kuluttajille saakka.

Ammattilaiset.net, Satakunta ja Ammattilaiset.net, Kymenlaakso -hankkeissa rakennettiin monimediallista tiedotusta ammatinvalinnan tukemiseksi ja lisättiin vuorovaikutusta yritysten ja ammatinvalintaa tekevien nuorten välillä.

Kuvataide osana Pohjois-Satakunnan kulttuurimatkailua -hankkeessa kehitettiin alueen ammattimaisesti toimivien kuvataiteilijoiden, oppilaitosten ja muiden kulttuurialan toimijoiden mahdollisuuksia toimia kulttuurimatkailua tukevan verkoston osana.

SenOnske – Senioripalvelujen ja vanhustenhoidon osaamiskeskushanke käynnistyi syksyllä 2007. Hankkeen toiminnan päämäärä on tukea ikääntyvän väestön kotona selviytymistä ja ehkäistä enenaikaista tai turhaa laitoshoidoa. Hanke yhdistää ja edistää yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muun ammatillisen koulutuksen sekä erilaisten palveluntuottajien osaamista hankkeen päämäärän suuntaisesti.

Quality of Substitute Care eli Lasten sijaishuollon laatu -hanke on EU-rahoitteinen (2006–2008) hanke, jossa yhteistyökumppanien yhteinen näkemys laadukkaasta sijaishuollosta ja siinä tarvit-

tavasta osaamisesta Suomessa (SAMK, Lastensuojelulaitos Viikkari-koti Oy, Lehmuskolo Oy, Porin ammattiopisto, Turun kauppakorkeakoulu Porin yksikkö, Satakuntaliitto, Lastensuojelun keskusliitto ry.), Italiassa, Virossa ja Iso-Britanniassa.

Teknologia- ja innovaatiojohtamisen mallit -projektissa tehtiin innovaatiojohtamisen itsearviointeja, mallinnettiin verkostomaisia innovaatioprosesseja, toteutettiin verkostomaisia innovaatiotoiminnan pilottiprojekteja, luotiin yleinen malli innovaatioprosessille sekä tehtiin selvitys innovaatiolaboratorion perustamisesta Satakunnan ammattikorkeakoulun tekniikan ja merenkulun toimialalle ja laadittiin laboratoriolle toimintakonsepti.

NIR-kameran sovellutukset hyvinvointiteknologian ja elektroniikan rajapintatutkimuksessa toteutettiin Satakunnan sairaanhoitopiirin kanssa Tekes-rahoitteinen hanke, jossa lähi-infrapuna (NIR) -kuvan spektrijakaumien perusteella voitiin seurata muun muassa haavaumien ja ihosiirännäisten paranemista.

SataLinuxissa kehitettiin yhteistyössä TTY:n kanssa mobiilitekniikan ohjelmointiosaamista oman henkilökunnan, opiskelijoiden ja yritysälämän tarpeisiin. Konkreettisena tuloksena syntyi Linux-opetusmateriaalia osapuolten käyttöön.

Meritieteiden tarvekartoituksen tekivät yhteistyönä Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Tampereen teknillisen yliopiston Rauman yksikkö. Se nosti etusijalle kone- ja tuotantoautomaation, laadunvalvonnan ja hydraulikan tutkimus- ja kehittämistarpeet.

Keskeiset meneillään olevat hankkeet on kuvattu liitteessä 23.

2.1.7 Kansainvälistyminen

SAMK on luonut kansainvälisen partneriverkoston, jossa toteutetaan opiskelija- ja henkilöstövaihtoa sekä opetukseen ja tutkimukseen liittyvää yhteistyötä. SAMKissa on kehitetty englanninkielistä koulutustarjontaa, mikä mahdollistaa sekä ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden että vaihto-opiskelijoiden tulon Satakuntaan. Lisäksi on kehitetty kansainvälisyyteen liittyvää koulutusta, jonka kautta SAMKin opiskelijat saavat valmiudet toimia kansainvälisessä ympäristössä sekä panostettu kansainväliseen harjoittelijavaihtoon.

SAMKilla on yli 130 kansainvälistä partnerikorkeakoulua, jotka sijaitsevat yli 30 maassa. Aktiivista yhteistyötä on useimpien Euroopan maiden kanssa sekä muun muassa Kiinan, Thaimaan, Venäjän, Yhdysvaltain ja Meksikon kanssa. Uusia kumppaneita on vireillä Japanista, Koreasta ja Intiasta.

SAMK on kehittänyt yhteistyötä avainpartnereiden kanssa Euroopassa ja Thaimaassa. Nyt yhteistyötä on tiivistetty myös eräiden USA:n, Kiinan ja Venäjän kumppaniyliopistojen kanssa. Avainpartnereiden kanssa tehdään yhteistyötä opetuksen, t&tk-toiminnan, täydennyskoulutuksen, liikkuvuuden ja alueen muiden toimijoiden kanssa tehtävien toimien kautta. Yhteistyö tarjoaa mahdollisuuksia myös satakuntalaisille yrityksille ja julkisten palveluiden kansainvälistämiseen.

SAMK on lisännyt englanninkielistä koulutustarjontaa: syksyllä 2008 alkoi uusi ylempi AMK-koulutusohjelma ja syksyllä 2009 alkaa uusi ammattikorkeakoulututkinnon koulutusohjelma. Physiotherapy-koulutusohjelmaan otetaan jatkossa opiskelijoita joka vuosi. Myös 10–15 opintopisteen laajuisia englanninkielisiä moduuleja on viime vuosina kehitetty osaksi eri alojen koulutusohjelmia, mikä mahdollistaa vaihto-opiskelijoiden

TAULUKKO 2.4. SAMKin opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuus ajanjaksolla syksy 2005 – kevät 2008 (harjoittelu mukana)

	LV 2005–2006	LV 2006–2007	LV 2007–2008
opiskelijavaihto			
lähtevät	129	161	184
saapuvat	102	111	135
henkilökuntaliikkuvuus			
lähtevät	106	86	107
saapuvat	16	28	30

opiskelun Porin, Rauman ja Kankaanpään kampuksilla. SAMK on tehnyt opetussuunnitelmayhteistyötä useiden partnereiden kanssa.

OPM:n yleinen tavoite on, että 30 % korkeakoulujen opiskelijoista suorittaisi yli 3 kuukauden pituisen vaihtojakson. SAMKin sopima tavoite tällä hetkellä on 20 %. Viime vuosina sekä lähtevien että tulevien vaihto-opiskelijoiden määrä on kasvanut. Samoin ulkomaan harjoittelu on lisääntynyt uusimuotoisen Erasmus-harjoitteluvaihdon myötä. Taulukko 2.4 kuvaa SAMKin opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuutta vuosina 2005–2008.

Arvio lukuvuodelle 2008–2009 on 200 lähtevää ja 150 saapuvaa opiskelijaa ja 110 lähtevää ja 80 saapuvaa henkilökunnan jäsentä. Opettaja- ja henkilökuntavaihto on kasvussa, sillä siihen on kv-strategian mukaisesti alettu systemaattisesti panostaa. Myös uusi Erasmus-henkilökuntavaihto on kannustanut vaihtojaksoihin ja aktiiviseen yhteistyöhön kumppanikorkeakoulujen kanssa. Syksyllä 2008 tehtiin iso panostus tulevien opettaja- ja henkilökuntavierailujen aktiivisemmaksi hyödyntämiseksi. Pelkästään kansainvälisyysviikkoon osallistui noin 60 ulkomaista asiantuntijaa.

SAMK on tehnyt pitkään yhteistyötä kansainvälisissä asioissa Tampereen seudun yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Myös muiden korkeakoulujen kanssa on tehty yhteistyötä esimerkkinä USA:han liittyvä Magellan-yhteistyö Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa.

Satakunnan korkeakoulujen yhteistyö kansainvälisissä asioissa on kehittynyt vuosina 2007–2008. Vireillä on muun muassa Ruotsi-yhteistyötä ja muita kehittämishankkeita, asiantuntijoiden tarjoamista korkeakoulujen kesken sekä tilauskoulutusmahdollisuuksiin liittyvää kartoitusta. Lisäksi on suunniteltu korkeakoulujen Kv-kevätpäivien järjestämistä Satakunnassa.

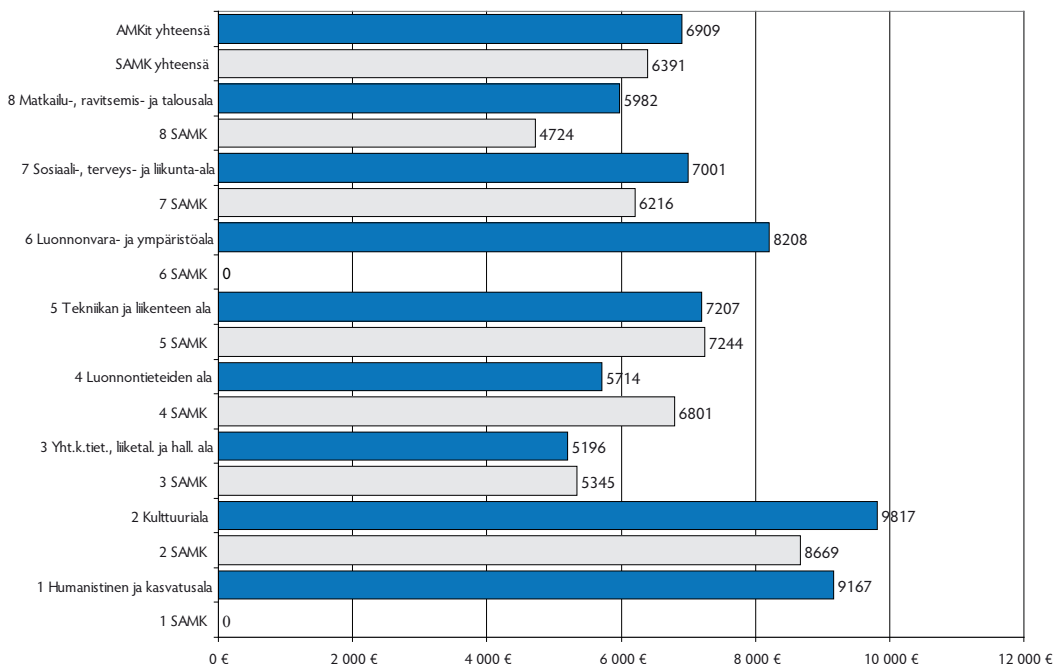
Yhä keskeisempi teema on myös asiantuntijoiden maahanmuutto Satakuntaan. Tätä on edistetty satsaamalla ulkomaalaisten harjoittelijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden rekrytoitumiseen alueen työelämään sekä tarjoamalla SAMKiin tulevia ulkomaisia opettajia ja asiantuntijoita myös täydennyskoulutukseen ja alueen muiden toimijoiden hyödynnettäviksi.

2.1.8 Talous

SAMKin kustannukset opiskelijaa kohti suuren opiskelijamäärän koulutusaloilla ovat lähellä ammattikorkeakoulujen keskiarvoa. Koko ammattikorkeakoulun yhteensä-arvossa SAMKin kustannukset jäävät keskiarvon alapuolelle. On kuitenkin huomattava, että koulutusaloittaiset kustannukset poikkeavat paljon toisistaan ja siksi kunkin ammattikorkeakoulun koulutuslavalikoima vaikuttaa vahvasti kustannustasoon. Kuviossa 2.2 on vertailu ammattikorkeakoulujen kustannuksista/opiskelija vuonna 2006.

Laskettaessa kustannuksia tutkintoa kohden SAMK tuottaa tutkintoja noin 9 % pienemmin kustannuksin kuin ammattikorkeakoulut keskimäärin. Vuonna 2006 SAMKin tutkintokohtainen kustannus oli 31 752 e ja kaikkien ammattikorkeakoulujen vastaava luku 34 806 e. SAMKin koulutusaloista kulttuuri ja sosiaali- ja terveysala tuottivat tutkintoja selvästi pienemmin kustannuksin kuin ammattikorkeakoulut keskimäärin. Tradenomi-koulutus taas oli kustannuksiltaan tutkintoa kohden noin 9 % kalliimpaa, mihin jossain määrin vaikutti toimiminen neljässä toimipisteessä.

Vaikka kustannukset pyritään kohdistamaan tarkasti koulutusaloittain, kohdistamisessa on oma vaikeutensa esimerkiksi Liiketoiminta ja kulttuuri Porin toimipisteessä, jossa toteutetaan neljän koulutusalan koulutusta. Taulukossa 2.5 on vertailu vuoden 2006 kustannuksista tutkintoa kohden.

KUVIO 2.2. Vertailu ammattikorkeakoulujen kustannuksista/opiskelijaa v. 2006

TAULUKKO 2.5. Kustannukset tutkintoa kohden v. 2006 kaikki amkit – SAMK

KOULUTUSALA	TUTKINNOT	KUSTANNUKSET		
		kaikki amkit	SAMK	ero SAMKiin
	yhteensä / SAMK			
kulttuuriala	1850 / 44	52 466 e	37 482 e	-14 984 e
yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	4409 / 258	24 789 e	27 057 e	+2 268 e
luonnontieteiden ala	999 / 29	31 029 e	38 343 e	+7 314 e
tekniikan ja liikenteen ala	5308 / 294	41 847 e	40 926 e	- 921 e
sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	5639 / 302	31 401 e	25 217 e	-6 184 e
matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1415 / 25	29 156 e	33 542 e	+4 386 e
yhteensä	20566 / 952	34 806 e	31 752 e	-3 054 e

Opintopisteitä SAMK tuotti vuonna 2006 2,8 % pienemmin kustannuksin kuin ammattikorkeakoulut yhteensä (taulukko 2.6).

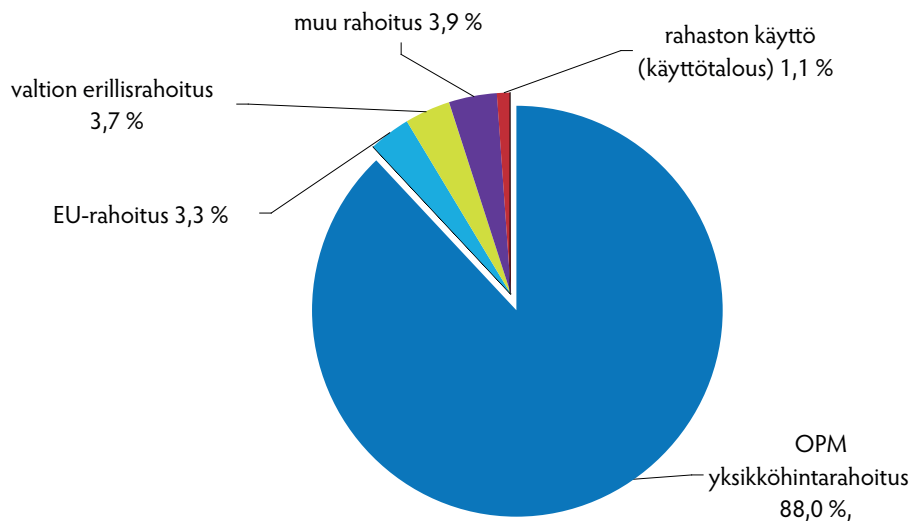
TAULUKKO 2.6. Kustannukset kustannukset e/opintopiste v. 2006 kaikki amkit – SAMK

KOULUTUSALA	OPINTOPISTEET	KUSTANNUKSET E/OPINTOPISTE (SULUISSA 1000 E:LLA TUOTETTU OPIN- TOPISTEMÄÄRÄ)		
		kaikki amkit	SAMK	ero e
	yhteensä / SAMK			
kulttuuriala	54 045 / 8 964	196 (5,1)	184 (5,4)	-12
yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	1 008 722 / 56 229	108 (9,3)	124 (8,1)	+16
luonnontieteiden ala	226 631 / 7 069	137 (7,3)	157 (6,4)	+20
tekniikan ja liikenteen ala	1 426 876 / 75 873	156 (6,4)	159 (6,3)	+3
sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 319 897 / 62 048	134 (7,5)	123 (8,1)	-11
matkailu-, ravitsemis- ja talousala	327 499 / 7 675	126 (7,9)	109 (9,2)	-17
yhteensä	5 019 766 / 217 858	143 (7,0)	139 (7,2)	-4

SAMKin käyttötalouden toiminta rahoitettiin vuosina 2006 ja 2007 seuraavasti (taulukko 2.7):

TAULUKKO 2.7. SAMKin käyttötalouden rahoituksen prosenttiosuudet v. 2006 ja 2007

	2007	2006
yksikköhintarahoitus	88,0 %	86,4 %
EU-rahoitus	3,3 %	2,5 %
valtion erillisrahoitus	3,7 %	3,2 %
ylläpitäjärahoitus	0,0 %	2,1 %
muu rahoitus	3,9 %	4,4 %
rahaston käyttö (käyttötalous)	1,1 %	1,4 %

Kuvio 2.3. Satakunnan ammattikorkeakoulun käyttötalouden rahoitus v. 2007

TAULUKKO 2.8. SAMKin perusrahoituksen toimintakulujakautuma v. 2007 ja v. 2006

	2007	2006
opetus, tutkimus ja kehitys, aluekehitys	84,0 %	85,8 %
kiinteistöt	10,4 %	8,9 %
hallinto ja sisäiset toiminnot	5,6 %	5,4 %

Kuviossa 2.3 on Satakunnan ammattikorkeakoulun käyttötalouden rahoitus vuonna 2007. SAMKilla on ylläpitosopimuksen mukaisesti ammattikorkeakoulun rahasto, jonka tarkoituksena on tasoittaa ammattikorkeakoulun tulovaihteluita sekä tukea ja kehittää ammattikorkeakoulua.

Perusrahoituksen toimintakulut vuosina 2006 ja 2007 jakaantuivat taulukon 2.8 mukaisesti.

2.1.9 Yksikön ohjaus

YLLÄPITOSOPIMUS

Ylläpitosopimus (sopimus Satakunnan ammattikorkeakoulusta) on Porin kaupungin, Rauman kaupungin, Huittisten kaupungin, Harjavalan kaupungin ja Kankaanpään kaupungin allekirjoittama sopimus SAMKin ylläpitämisestä (1.1.2008).

Ylläpitosopimuksessa sovitaan paikkakuntakohtaisista koulutusaloista, hallinnosta, rahoituksesta, rahastoista, investoinneista, kiinteistöistä, oman toiminnan tuloista, yhteisistä kustannuksista, vuokrista, tarkastuksista, henkilöstön asemasta, sopimuksen muuttamisesta, sopimuksesta eroamisesta, sopimuksen purkamisesta, sopimusta koskevien erimielisyyksien käsittelystä ja sopimuksen voimaantulosta.

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN LAUTAKUNTA

Porin kaupunginvaltuusto asettaa valtuustokaudeksi kerrallaan SAMKille lautakunnan, joka käyttää ylläpitäjän eli Porin kaupungin valtaa. Lautakunnassa on 11 jäsentä. Pori nimeää lautakuntaan kuusi jäsentä, Rauman kaupunki kaksi sekä Harjavalan, Huittisten ja Kankaanpään kaupungit kukin yhden jäsenen.

Lautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta on määritetty johtosäännössä. Lautakunnassa päätettävien asioiden valmistelua ja täytäntöönpanoa ohjaa erillinen menettelyohje. Lautakunnan esittelijänä toimii rehtori.

SISÄINEN HALLITUS

Ammattikorkeakoululain (L351/03) mukaan ammattikorkeakoululla on sisäinen hallitus. SAMKin ylläpitosopimuksen mukaan hallituksessa on rehtorin lisäksi edustettuina 2–3 muun johdon, 1–2 päätoimisten opettajien, yksi muun päätoimisen henkilöstön, kaksi päätoimisten opiskelijoiden sekä 1–3 elinkeino- ja muun työelämän edustajaa.

Hallituksen puheenjohtajana toimii rehtori. Hallituksen jäsenten valinnasta, tehtävistä ja kokousmenettelyistä säädetään ammattikorkeakoululaissa ja sisäisen hallinnon säännössä. Hallituksessa päätettävien asioiden valmistelua ja täytäntöönpanoa

ohjaa erillinen menettelyohje. Hallituksessa esittelijänä toimii rehtorin määräämä henkilö.

2.1.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat

RAKENTEELLINEN KEHITTÄMINEN

Rakenteellisen kehittämistoiminnan tuloksena Porissa siirryttiin syksyllä 2005 kahden kampuksen malliin. Alun perin toimintaa oli viidessä eri toimipisteessä ympäri kaupunkia. SAMKin aloitteesta on myös käynnistetty prosessi, joka tähtää Raumalla toteutettavan koulutuksen keskittämiseen yhdelle kampukselle.

Tavoitesopimuksessa vuosille 2007–2009 on sovittu, että liiketalouden koulutus loppuu Kankaanpäässä ja sosiaali- ja terveysalan koulutus Harjavallassa. Kankaanpäässä liiketalouden koulutus päättyy kokonaan 31.7.2009 ja opiskelijat jatkavat Porissa, Raumalla tai Huittisissa. Harjavalan koulutus päättyy kokonaan 19.12.2009 ja opiskelijat jatkavat Porissa tai Raumalla. Samoin on sovittu, että tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn koulutus keskitetään Vähärauman kampukselle Poriin. Tietojenkäsittelyn viimeinen sisäänotto oli Huittisissa vuonna 2006; Raumalle ei otettu tietotekniikan opiskelijoita enää vuonna 2008. Kansainvälinen liiketoimintaosaaminen vahvistuu Raumalla kansainvälisen kaupan siirtyessä sinne Kankaanpäästä; lisäksi kansainvälistä liiketoimintaosaamista vahvistetaan Porissa.

Vuoden 2009 tavoitesopimusneuvotteluissa opetusministeriön kanssa on sovittu rakenteellisen kehittämisen osalta, että Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Turun ammattikorkeakoulu selvittävät yhteistyön syventämisen mahdollisuuksia erityisesti laadun, vaikuttavuuden ja kansainvälisen toiminnan vahvistamiseksi ja että rakenteellisessa

kehittämisessä otetaan huomioon Satakunnassa toimivaa korkeakoulutusta koskevan selvitystyön tulokset.

SISÄINEN YHTEISTYÖ

SAMKissa on alusta alkaen luotu yhtenäistä ammattikorkeakoulua yhtenäisine käytäntöineen. SAMKilla on muun muassa yhteinen laadunhallintajärjestelmä menettelyohjeineen. Tärkeä osa työtä ovat monialaiset tavoitteelliset kehittämisryhmät, neuvostot ja toimikunnat, joissa on edustus myös opiskelijakunnasta. Monialaisen ammattikorkeakoulun yhteistyötä ilmentävät esimerkiksi yrityskiihdyttämö, opetussuunnitelmien yhteinen hyväksymisprosessi ja yhteiset tuutorointikäytännöt.

Toimialojen opettajat opettavat koulutusohjelmista ja paikkakunnista riippumatta. Tekniikan ja liiketoiminnan alalla on yhteistä opetusta muun muassa niin, että logistiikan ja liiketoiminnan logistiikan uusissa, syksyllä 2008 käyttöönotetuissa opetussuunnitelmissa on isoja yhteisiä moduuleja, ja logistiikan englanninkielisiä opintojaksoja tarjotaan selvästi jo opetussuunnitelman tasolla myös englanninkielisen koulutusohjelman IBML:n opiskelijoille. Liiketoiminnan ja kulttuurin toimialalla muodostettiin keväällä 2008 yhteinen linja kulttuurialan koulutukseen (viestinnän ko ja kuvataiteen ko); yhteistyötä opetuksessa ja tutkimuksessa tehdään jo.

Sosiaali- ja terveysalan sekä tekniikan ja merenkulun toimiala ovat suunnitelleet ja toteuttaneet yhteistyössä hyvinvointiteknologian ylempi AMK-koulutusohjelmat; logistiikan (ehdotettua) ylemmän amk-tutkintoa ovat suunnitelleet yhteistyössä liiketoiminnan ja kulttuurin sekä tekniikan ja merenkulun toimiala.

Lisäksi esimerkiksi kielitarjonta on vapaasti kaikkien valittavissa, Total Quality Management (TQM) tarjotaan kaikille yhteisenä moduulina (aiemmin yhteinen suuntautumisvaihtoehto) ja koko ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusohjelmien vapaasti valittavien opintojaksojen tarjonta on laadittu yhteistyönä.

2.1.11 Muuta tietoa

KIRJASTO

Satakunnan ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelut tuottaa kirjasto- ja tietopalveluja opetuksen ja tutkimuksen käyttöön sekä tarjoaa avoimen, ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisympäristön. Kirjasto- ja tietopalvelujen viime vuosien painopistealueita ovat olleet informaatiolukutaidon kehittäminen ja kokoelmaluettelon laadun parantaminen.

Kirjasto- ja tietopalvelut muodostui omaksi yhteisten palvelujen organisaatioksi vuoden 2008 alusta. Palveluiden järjestämisestä vastaa kirjastonjohtaja apunaan informaatioista ja asiakasryhmien/hallinnon edustajista koottu kirjastoryhmä. Kirjasto- ja tietopalveluissa työskentelee kirjastonjohtajan lisäksi 6 informaattikkoa, 8 tietopalvelusihteeriä, 2 kirjastovirkailijaa ja mikrotukihenkilö.

Verkostomaisesti toimiva kirjasto- ja tietopalvelut tarjoaa monialaisia tieteellisiä painettuja ja verkkoaineistoja viidellä paikkakunnalla (Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Pori ja Rauma) kymmenessä toimipisteessä. Porissa on kaksi toimipistettä: tekniikka ja liiketalous Tiedepuistossa sekä Sosiaali- ja terveysala Maamiehenkadulla. Harjavallassa on sosiaali- ja terveysalan toimipiste, Huittisissa liiketoiminnan ja Kankaanpäässä kuvataiteen sekä liiketoiminnan toimipisteet. Vuonna 2009 lakkau-

tetaan Kankaanpään liiketoiminnan ja Harjavalan toimipisteet. Raumalla toimipisteitä on neljä: sosiaali- ja terveysala Steniuksenkadulla, liiketoiminta Satamakadulla, tekniikka Urheilukadulla ja menenkulku Suojantiellä.

Osa toimipisteistä toimii samoilla kampuksilla toisen asteen oppilaitosten kanssa ja tarjoaa tehtyjen sopimusten perusteella palveluita myös näiden tarpeisiin.

Kokoelmiin kuuluu yli 150 000 koti- ja ulkomaista kirjaa, tutkimusjulkaisua ja opinnäytteitä kirjaston edustamilta toimialoilta. Koti- ja ulkomaisia tieteellisiä ja ammattilehtiä tulee painettuna 1400 vuosikertaa, lisäksi asiakkaiden käytettävissä on 7 000 elektronista kausijulkaisua sekä keskeisiä kotimaisia ja kansainvälisiä tietokantoja. Lainoja ja uusintoja on vuosittain 330 000.

Elektroniset aineistot ovat käytettävissä SAMKin verkossa olevilla työasemilla sekä opiskelijoille ja henkilökunnalle myös etäkäyttönä kirjautumispalvelun kautta.

JULKAISUT

SAMKin henkilökunnan julkaisujen määrä oli vuonna 2007 AMKOTA-tilastojen mukaan seuraava: kotimaisissa julkaisuissa julkaistuja artikkeleja 19, ulkomaisissa julkaisuissa 8 (refereemennettelyn kautta 1 + 3) ja kotimaassa julkaistuja kirjoja 9 kappaletta. SAMKin omassa julkaisusarjassa ilmestyy muun muassa SAMKia käsitteleviä ja SAMKin henkilökunnan tai opiskelijoiden tekemiä tutkimuksia, raportteja ja oppimateriaaleja.

SAMK toimii ylläpitäjän omistamissa kiinteistöissä ja muiden ylläpitosopimuksen sopijaosapuolten (Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää ja Rauma) vuokraamissa tiloissa. Lisäksi tilojen vuokraajina ovat Kiinteistö Oy AMK ja Vääntiö Oy. SAMKin sopijaosapuolet ovat sopineet vuokraehdoista ja vuokrasopimusmallista yhtenäisin päätöksin.

Vuokrakustannuksiin sisältyvät kiinteistönhoito, siivous, vartiointi, vakuutukset, sähkö, vesi, kiinteistön kunnossapito ja osittain vahtimestaripalvelut (osa vahtimestareista on SAMKin palveluksessa). Vuokrakustannuksina hyväksytään kiinteistöjen todelliset käyttökustannukset, jotka voidaan sisällyttää rahoituslain mukaisiin kustannuksiin.

2.2 Porin yliopistokeskus

Porin yliopistokeskuksen alkujuuret ovat vuodelta 1983, jolloin Tampereen teknillisen yliopiston Porin yksikkö (TTY) aloitti pienimuotoisen tutkimus- ja koulutustoiminnan Porissa. TuKKK aloitti toimintansa Satakunnassa vuonna 1984 (täydennys- ja johtamiskoulutusta). Vuonna 1990 saatiin ensimmäiset opetusvirat (professori ja assistentti) ja KTM-koulutus aloitettiin vuonna 1997. Turun yliopisto aloitti tutkintoon johtavan koulutuksen vuonna 2001 perustaessaan kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen. Vuonna 2004 aloittivat toimintansa Porissa vielä Taideteollinen korkeakoulu ja Tampereen yliopisto. Virallinen nimi vuoden 2004 alusta lähtien on ollut Porin yliopistokeskus – UC-Pori (University Consortium of Pori).

UC-Pori on monitieteinen tiedeyhteisö, jossa on 3 700 opiskelijaa ja 220 henkilökunnan jäsentä. Sen tärkeänä peruspilarina on alusta alkaen ollut tutkintoon johtava koulutus. Sen vuoksi opetusministeriön tavanomaisen rahoituksen osuus kokonaistuloista on merkittävä.

Vuonna 2007 yliopistokeskuksessa oli perustutkinto-opiskelijoita 1387 ja jatkotutkinto-opiskelijoita 135. Perustutkinto-opiskelijoista 697 (noin 50 %) oli yhteishaun/perusvalinnan kautta hakeneita (valtaosin ylioppilaita, ks. myös taulukko 2.9). Vuoden 2007 osalta suurimmat perustutkinto-opiskelijamäärät olivat TTY:ssä (579 opiskelijaa) ja TuKKK:ssa (392). Pienin määrä oli TAIK:ssa (61). Jatkokoulutusopiskelijoista 83 opiskeli TTY:ssä ja 29 TuKKK:ssa. Täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston suurimmat opiskelijamäärät olivat TTY:ssä (894) ja TuKKK:ssa (796). Tarkemmat henkilöstö- ja opiskelijamäärät sekä henkilöstörakenne ovat liitteenä 24.

Syksyllä 2006 käynnistetty Academic Business Services (ABS) täydentää UCPorin yrittäjyyden edistämiseen tähtäävää opetus- ja tutkimustointa tarjoamalla yrittäjyyteen liittyviä neuvonpalveluja sekä innovaatioiden tuotteistamis- ja kaupallistamispalveluja. Kaikille yksiköille tila- ja tukipalvelut on vuoden 2004 alusta järjestänyt Prizztech Oy:n ylläpitämä UCPorin yhteinen palvelukeskus.

UCPori internetissä: www.ucpori.fi

2.2.1 Koulutustarjonta

Porin yliopistokeskuksessa on koulutusohjelmia, joita muissa maamme yliopistossa ei ole tarjolla: visuaalinen kulttuuri (TAIK), kulttuurituotanto ja maisemantutkimus (TY), työelämä (TAY) sekä omat koulutusohjelmat: monitieteinen hyvinvointialan maisteriohjelma (TAY ja TuKKK) ja vuonna 2009 käynnistytävä luovan talouden ja johtamisen maisteriohjelma (TAIK ja TuKKK).

Yliopistokeskuksen tutkinto-opiskelijan opintotarjontaa laajentaa ristiinopiskelumahdollisuus, joka käynnistyi vuonna 2004. Jokaisen viiden yksikön jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus omaan opetussuunnitelmaan soveltuen ottaa opintokokonaisuuksia minkä tahansa yksikön opetustarjonasta (mahdollisuus kouluttautua ”akateemiseksi moniosajaksi”).

Porin yliopistokeskuksessa toimivat seuraavat yliopistoyksiköt järjestäen tutkintoon johtavaa koulutusta (v. 2008):

Tampereen teknillisen yliopiston

Porin yksikkö (TTY)

Diplomi-insinöörin tutkintokoulutus (pohjakoulutuksena insinööri)

- alat: tietotekniikka, tuotantotalous ja elektroniikka
- ammattiaineet: ohjelmistotekniikka, tietoliikennetekniikka, signaalinkäsittely, elektroniikka ja teollisuustalous

Turun kauppakorkeakoulun

Porin yksikkö (TuKKK)

Kauppateellinen tutkintokoulutus (pohjakoulutuksena yo-tutkinto tai tradenomi, maisteriohjelmiin kandidaatin tai tradenomin tutkinto)

- pääainevaihtoehdot: laskentatoimi, markkinointi, johtaminen ja organisointi, tietojärjestelmätiede
- sivuainevaihtoehtoja (edellisten lisäksi): yrittäjyys, yritys juridiikka, kansantaloustiede

Turun yliopisto (TY)

Kulttuurituotannon ja

maisemantutkimuksen laitos

Humanistinen tutkintokoulutus, kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen koulutusohjelma (pohjakoulutuksena yo-tutkinto)

- pääaineet: kulttuuriperinnön tutkimus, maisematutkimus, digitaalinen kulttuuri
- sivuaineet: kulttuurimatkailu, kulttuurituotannon suunnittelu, museologia ja aineellinen kulttuuri

Tampereen yliopiston Porin yksikkö (TAY)

Yhteiskuntatieteellinen tutkintokoulutus (pohjakoulutuksena yo-tutkinto, maisteriohjelmaan kandidaatin tutkinto)

pääaineet: sosiologia, sosiaalipolitiikka, sosiaalityö

Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto (TAIK)

Visuaalisen kulttuurin maisteriohjelma

- mahdollisuus erikoistua visuaalisen kulttuurin teoriaan, taiteellisuustuotannollisiin opintoihin tai mediatuotannon opintoihin

TAULUKKO 2.9. Porin yliopistokeskuksen aloituspaikat v. 2008

	TTY	TUKKK	TY/KTMT	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
ylioppilaat		50	40	28		118
tradenomit		20				20
insinöörit	80					80
maisteriohjelmat		20		10	20	50
YHTEENSÄ	80	90	40	38	20	268

Vuonna 2008 yliopistokeskuksen tarjonnassa on myös hyvinvointialan liiketoimintaosaamisen maisteriohjelma (TuKKK) ja hyvinvointipalvelujen järjestämisen maisteriohjelma (TAY). Jatkossa tutkimusta ja siihen perustuvaa opetusta laajennetaan vain sellaisilla omilla monitieteisillä maisteriohjelmilla, joita muissa yliopistoissa ei ole tarjolla.

Porin yliopistokeskuksen aloituspaikkamäärät vuonna 2008 jaoteltuna pohjakoulutuksen mukaisesti olivat taulukon 2.9 mukaiset.

Yliopistokeskuksessa toimii myös Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Porin yksikkö (MKK), joka tekee tutkimusta ja aluekehittämistyötä. MKK:n Rauman yksikkö järjestää lisäksi aikuiskoulutusta. Lisäksi TY:n lääketieteellinen tiedekunta kouluttaa Porissa lääkärikoulutuksen kliinisen vaiheen opintoja. Maakunnan kannalta on merkitystä, että täällä kliinisellä jaksolla olevista lääkäriopiskelijoista noin 15 % arvioi voivansa sijoittua työhön Satakuntaan. Toi-

minta on tarkoitus laajentaa hammaslääkärikoulutukseen.

AVOIN YLIOPISTO

Porin yliopistokeskuksen yksiköistä Turun kaup-pakorkeakoulun ja Tampereen teknillisen yliopiston avoimen yliopiston opetus on tiiviisti sidoksissa perustutkinto-opetukseen. Tampereen yliopiston Porin yksikön avoimen yliopiston opetuksen järjestää Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskus. Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos järjestää avoimen opetusta, joka on integroitu perustutkinto-opetukseen. Turun yliopiston avoin yliopisto järjestää avoimen yliopiston opetusta myös yhteistyössä vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa. Yliopistokeskuksen tiloissa toimiva Länsi-Suomen kesäyliopisto tarjoaa eri avoimien yliopistojen opetusta, erityisesti Turun yliopiston opintoja. Kesäyliopisto on suurin opetuksen toteuttaja maakunnassa. (Taulukko 2.10.)

TAULUKKO 2.10 Avoin yliopisto-opetus Porissa toteuttajan mukaan v. 2007 laskennallisina opiskelijapaikkoina

OPETUKSEN TOTEUTTAJA	LASKENNALLISET OPISKELIJAPAIKAT
Länsi-Suomen kesäyliopisto, Pori	78
Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskus	38
TuKKK, Porin yksikkö	18
TTY:n Porin yksikkö	5
TY, Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos	4
Porin kaupungin työväenopisto	3
Porin ammattiopisto/metsäopisto	1
Yhteensä	147 (64 % Satakunnan määrästä)

Lähde: Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen apulaisjohtaja Jorma Taskisen laatima koonti KOTA-tietokannasta.

TY:n koordinoimassa Avoimen yliopiston yhteistyöverkosto Satakunnassa -hankkeessa (2005–2006) luotiin maakunnan avoimen yliopisto-opetuksen tarjoajien ja toteuttajien yhteistyöverkosto, joka pohjautuu yhteistyöasiakirjaan. Yhteistyötä on tehty opetustarjonnan suunnittelussa, tiedottamisessa ja markkinoinnissa ja yliopistokeskuksen ristiinopiskelun laajentamisessa avoimen yliopiston opintoihin. Yhteistyö on jatkunut TY:n koordinoimassa Joustavien opintojen järjestelmä Satakunnassa -hankkeessa (2007–2009), jossa yhteistyötä tehdään tiiviimmin myös alueen avoimen ammattikorkeakouluopetuksen kanssa. Esimerkkinä yhteistyön tuloksista on vuosina 2007 ja 2008 julkaistu opetustarjontaesite Satakunnan avoimesta yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetuksesta. Tarjontaa on myös markkinoitu yhdessä toisen asteen ammatillisen koulutuksen kanssa.

TAULUKKO 2.11. Porin yliopistokeskuksen kokonaishakijamäärä v. 2005–2008

	VUOSI 2005	VUOSI 2006	VUOSI 2007	VUOSI 2008
kokonaishakijamäärä	1586	1568	1607	1431

TAULUKKO 2.12. Porin yliopistokeskuksen koulutuksen hakijamäärät ja vetovoiman suhdeluvut (hakijaa/aloituspaikka) v. 2008

	HAKIJOITA(SUHDELUKU)					
	TTY	TUKKK	TY/ KTMT	TAY	TAIK	YHT.
ylioppilaat (1. sijaiset)		92 (1,84)	80 (2,0)	107 (3,82)		279 (2,36)
ylioppilaat (2.–9. sijaiset)		520 (10,4)		95		615
kandidaatin tutkinnon suorittaneet			11		23 (1,15)	34
tradenomit		160 (8,0)				160
insinöörit (1. sijaiset)	101 (1,26)					101
insinöörit (2.–3. sijaiset)	123 (1,53)					123
erillisvalinta				25		25
hyvinvointialan maisteriohjelmaan hakeneet		69 (3,45)		25 (2,50)		94

2.2.2 Koulutuksen vetovoima

Kokonaishakijamäärät Porin yliopistokeskukseen vuosina 2005–2008 aikana on kuvattu taulukossa 2.11.

Vuoden 2008 hakijamäärät ja vetovoimaluvut (hakijat/aloituspaiikka) käyvät ilmi taulukosta 2.12. Koulutukseen hakeuduttiin eri pohjakoulutuksilla, jotka on eritelty taulukossa.

Yksiköittäin lasketut vetovoimaluku (kaikki hakijat/aloituspaiikat) vuosina 2006–2008 on taulukossa 2.13.

Vuonna 2008 Kaikista Porin yliopisto-keskukseen hakeneista hyväksyttiin opiskelemaan 19,7 % (yhteensä 282 opiskelijaa). Vastaavat prosenttiosuudet olivat vuonna 2007 19,8 % ja vuonna 2006 19,5 %.

Taulukossa 2.14 on yksiköittäin eritelty vuoden 2008 hakijamäärät, opiskelemaan hyväksytyjen määrät ja prosenttiosuudet hakeneista sekä hyväksytyjen prosenttiosuus kaikista yo-keskukseen hyväksytyistä opiskelijoista.

TAULUKKO 2.13. Porin yliopistokeskuksen vetovoimaluvut kaikki hakijat / aloituspaiikat yksiköittäin v. 2006–2008

	TTY	TUKKK	TY/KTMT	TAY	TAIK
2008	2,8	9,3	2,3	6,6	1,2
2007	3,2	10,8	2,1	6,9	2,8
2006	3,0	8,9	2,9	7,3	3,2

TAULUKKO 2.14. Porin yliopistokeskuksen v. 2008 hakijamäärät, hyväksytyjen määrät ja prosenttiosuudet yksiköittäin eriteltynä sekä yksiköihin hyväksytyjen opiskelijamäärien osuus kaikista yo-keskukseen hyväksytyistä opiskelijoista

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
hakijamäärä	224	841	91	252	23	1 431
hyväksytyjen määrä	89	93	48	36	16	282
hyväksytyjen %-osuus yksikköön hakeneista	39,7	11,1	52,7	14,3	69,6	
hyväksytyjen %-osuus kaikista yo-keskukseen hyväksytyistä	32	33	17	13	6	100

2.2.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue

Porin yliopistokeskukseen opiskelemaan tulleista noin puolet on ollut satakuntalaisia. Vuonna 2007 Satakunnasta tuli opiskelijoista 49,8 %, Varsinais-Suomesta 14,7 %, Uudeltamaalta 13,3 %, Pirkanmaalta 12,2 % ja muualta Suomesta 10 %. Yksikkökohtaiset erot olivat kuitenkin melko suuria. Suurin prosenttiosuus satakuntalaisia oli TAY:ssa (76,9 %) ja pienin TAIK:ssa (16,7 %), jossa Uudeltamaalta tulleita oli noin kolmannes. TTY:n koulutukseen tuli opiskelijoita 19,2 % Varsinais-Suomesta ja TuKKK:n koulutukseen 21,1 % Uudeltamaalta.

Yksikkökohtaiset tiedot vuosilta 2005–2007 ovat liitteenä 25.

2.2.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti

TTY kokoaa tilastoja opiskelijoiden työllistymisestä opiskelijan valmistumisen yhteydessä. Vuonna 2007 Porin yksikön opiskelijoista valmistushetkellä oli työllistynyt pääaineesta riippuen 80–93 %. TuKKK Porin yksikkö ei itse tilastoi vuosittain opiskelijoiden työllistymistä, mutta tietoa saadaan säännöllisesti Suomen Ekonomiliiton (SEFE ry) raporteista (mm. vuosittain toteutettava Vastavalmistuneiden kysely, Palautetta ekonomikoulutuksesta -raportti, Ekonomiuran alkutaival -raportti, Viisi vuotta työelämässä -raportti). Esimerkiksi vuonna 2007 TuKKK Porin yksiköstä valmistuneista 57 % vastasi vastavalmistuneiden kyselyyn. Heistä 67 % sijoittui valmistumisen jälkeen Satakuntaan ja 75 % oli tyytyväisiä työtilanteeseensa (koko ala 73 % tyytyväisiä). 90 % vastanneista koki, että heidän työtehtävänsä vastasivat hyvin tai melko hyvin koulutusta (koko alalla vastaavasti 80 %).

Turun yliopisto selvittää säännöllisesti opiskelijoiden sijoittumista työelämään. Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos on tehnyt selvityksen opiskelijoiden sijoittumisesta työelämään keväällä ja kesällä 2007. Selvitysraportin mukaan työllistyminen on sujunut hyvin ja opiskelijat ovat sijoittuneet koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Valmistuneet ovat työllistyneet muun muassa tutkimus-, opetus- ja projektitehtäviin suurelta osin maakunnan alueella, mutta myös sen ulkopuolella (lähde: raportti Porin yliopistokeskuksen luovien alojen opiskelijoiden työllistymisestä, Susi 2007). Kaikki TAIK:n Porin taiteen ja median osaston visuaalisen kulttuurin maisteriohjelmasta tähän asti valmistuneet ovat työllistyneet joko heti tai nopeasti valmistumisen jälkeen. TAY:n Porin yksikön toiminnan tähänastinen kesto on liian lyhyt arvioille valmistuneiden työllistymisestä ja sijoittumisesta.

Porin yliopistokeskuksesta valmistuneiden sijoittumisesta ei ole täsmällisiä lukuja, mutta liitteenä 26 on taulukko, joka antaa kuvaa asiasta. TTY:stä valmistuneista reilu puolet on sijoittunut Satakuntaan ja noin viidennes Varsinais-Suomeen. TuKKK:sta valmistuneista Satakuntaan on jäänyt vuosittain 40–65 %. Uusimaa on ollut toiseksi suurin sijoittumismaakunta reilun neljänneksen osuudella. Luvut vastaavat pitkälti opiskelijoiksi hakeutuvien prosenttiosuuksia eli koulutus ei merkittävästi aiheuta maakunnan vaihtoa.

2.2.5 Täydennyskoulutustoiminta

Porin yliopistokeskuksessa toimii Tampereen teknillisen yliopiston Porin yksikön täydennyskoulutuskeskus Edupoint, joka tuottaa koulutus- ja kehittämispalveluja yrityksille ja yhteisöille liiketoiminnan ja teknologian aloilla. Edupoint antaa täydennyskoulutusta muun muassa johtamisessa,

tietotekniikassa, tuotantotaloudessa, elektronikassa ja kielissä. Edupoint tekee tiivistä yhteistyötä TTY:n muiden laitosten sekä Tampereen täydennyskoulutusyksikön Edutechin kanssa.

Täydennyskoulutusta TuKKK Porin yksikössä tarjoavat kaikki tiimit (Center of Region and Entrepreneurship, Welfare Economics, Creative Leadership -tiimi), mutta erityisesti WE ja CO. Kukin tiimi tarjoaa täydennyskoulutusta omalla profiloitumisalueellaan yhteistyössä tutkintokoulutuksen kanssa.

2.2.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta

Porin yliopistokeskuksessa tehtävä tutkimus painottuu soveltavaan tutkimukseen niin, että perustutkimusta tehdään soveltavan tutkimuksen tarpeet huomioon ottaen. Jako perus- ja soveltavaan tutkimukseen on liukuva ja joustava; myös eri tieteenalojen ja yksiköiden välillä. Edelleen yliopistokeskuksessa tehdään joiltakin osin myös suoranaista kehitystutkimusta. Esimerkiksi yrityksessä havaittuun käytännölliseen ongelmaan voi löytyä ratkaisu jo olemassa olevan tietämyksen pohjalta, mutta näin ei useinkaan ole. Tällöin ongelma voi muuntua yleisemmäksi ongelmaksi, jonka ratkaisemiseen on tehtävä vaativaakin perustutkimusta, jonka tulokset puolestaan voivat olla sovellettavissa kyseisen ongelman lisäksi ennalta arvaamattomilla alueilla (esimerkiksi TTY:n lääketieteellinen signaalinkäsittely).

Pääosa Porin yliopistokeskuksen toiminnasta on yhteiskunnallista vaikuttamista ja alueellista kehittämistä, joka toteutetaan projektitoimintana. Projektit ovat yleensä sidosryhmien kanssa tehtäviä yhteistyöhankkeita ja muodostavat merkittävän osan laitosten opetus- ja tutkimustoiminnasta. Soveltavan tutkimuksen ulkoisia verkostoja edustaa esimerkiksi TuKKK:n ja VTT:n yhteisprofessori

(ennakoiva innovaatiotoiminta). Sen tehtävänä on laajentaa yliopistokeskuksen kykyä laatia koulutusohjelmia tukevia (soveltavan tutkimuksen perustutkimukselle esittämiä puutelistan omaisia) tutkimusaiheita.

TTY:n Porin yksikössä on käynnissä kaikkiaan noin 20–30 erilaista ajankohtaista tekniikan alan tutkimushanketta. Esimerkkejä hyvästä yhteistyöstä TTY:n laitosten välillä on painettavan elektroniikan hanketoiminta sekä magneettiteknologijakeskuksen kanssa tehtävä tutkimusyhteistyö. Yksikön poikkitieteellisiä tutkimusprofiiloitumisalueita ovat

- turvallisuusjohtaminen ja tietoturvallisuus
- käyttäjälähtöinen suunnittelu
- mobiiliälykkyyks
- ympäristöinformatiikka.

Merkittävin alueellinen poikkitieteellinen tutkimushanke on tekniikan, taiteen ja kulttuurin tutkimusverkostohanke sekä sen jatkokehitysidea Cotton Lab -verkostossa.

TuKKK:n Porin yksikön tieteellinen perusta on liiketaloustieteissä. Tutkimus- ja kehittämistyö pohjautuu monitieteelliseen yhteistyöhön Porin yliopistokeskuksessa. Yksikön painopistealueiksi ovat muodostuneet

- hyvinvointiala ja julkiset palvelut (Welfare Economics)
- luova talous/kulttuuriala (Creative Leadership)
- yrittäjyys, innovaatiot ja aluetaloustutkimus (Center of Region and Entrepreneurship).

Kaksi ensiksi mainittua profiloitumisaluetta kytkeytyvät tiiviisti maisteriohjelmiin.

TY:n kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksella on laajaa alueellista yhteistoimintaa; alueelliset yhteistyöprojektit muodostavat merkittävän osan laitoksen opetus- ja tutkimustoiminnasta. Yh-

teistyöverkosto kattaa alueen oppilaitokset (lukiot ja jotkut ammattioppilaitokset, Satakunnan ammattikorkeakoulun sekä alueen yliopistoyksiköt, avoimen yliopisto-opetuksen ja vapaan sivistystyön organisaatiot), kunnat, kolmannen sektorin toimijoita sekä elinkeinoelämän edustajia. Merkittäviä avauksia ovat olleet digitaaliseen kulttuuriin liittyvät yhteistyöhankkeet, joissa on ollut Porin kaupungin, Satakuntaliiton, yritysten, Tekesin ja Suomen Akatemian rahoitusta sekä kansainväliset asumisen kokemuksiin, rakennus- ja maisemasuojeluun, kulttuuriympäristöjen kehittämiseen ja historiateoksiin liittyvät hankkeet.

Hankkeita on pystytty kytkemään peräkkäisiksi niin, että ne ovat vahvistaneet laitoksen omaa profilia ja ovat tukeneet pitkäjänteisemmin myös valmistuneiden työllistymistä alueelle. Esimerkiksi voi nostaa Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen Noormarkun historiateos -projektin, josta valmistui useita eritasoisia opinnäyte- ja seminaaritöitä, mm. kuusi pro gradu -tutkielmaa. 15 koulutusohjelman opiskelijaa osallistui Noormarkun historiateoksen (2008) kirjoittamiseen. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus on integroitu kiinteäksi osaksi opetustoimintaa ja opinnäytetöiden toteuttamista.

Esimerkkejä yhteistyöstä alueen elinkeinoelämän kanssa ovat myös Käyttäjäyhteisöt ja tuotekonseptit visuaalisen viestinnän ja uusien verkkopalvelujen mahdollistajina -projekti, Models and Methods for Future Knowledge Construction: Interdisciplinary Implementations with Mobile Technologies (MOMENTS), jossa tutkittiin langattomien sovellusten ja pikaviestinten käyttöä elinikäisen oppimisen tukena, SAMKin koordinoima Digiformaatti-hanke (laitos on ollut mukana myös muissa SAMKin koordinoimissa hankkeissa, jossa tehdään yritysyhteistyötä paikallisten media- ja avalan yritysten kanssa) ja syksyllä 2008 alkanut TTY:n ja TAIKin kanssa Mobile Social Media -hanke.

TAIKin Porin taiteen ja median osaston henkilökunta on mukana useissa tutkimushankkeissa. Näistä esimerkkejä ovat Käyttäjäyhteisöt ja tuotekonseptit (rahoittajina Tekes ja paikalliset yritykset), Valokuvataiteen ja teorian tutkimushanke (rahoittajina Suomen Akatemia ja Taiteen keskustoimikunta) sekä Mobile Social Network, jota koordinoi Tekniikan, taiteen ja kulttuurin tutkimusverkosto ja jonka partnerina on Stanfordin yliopisto (rahoittajina Tekes ja yrityspartnerit).

Tampereen yliopiston sosiologian ja sosiaalipolitiikan laitoksen Porin yksikkö osallistuu aluekehitykseen liittyviin tutkimushankkeisiin. Aluekehitystyön lisäksi TaY:n henkilökunta on mukana kansallisen tason tehtävissä. Esimerkkeinä TAY:n Porin yksikön tutkimushankkeista ovat Kunnalliset kehittämisorganisaatiot oppimisen tiloina (2005–2006) ja vuonna 2007 alkanut, Työelämän kehittämisohjelman TYKESin rahoittama Osallistuminen ja vaikuttaminen päivähoitossa.

TUTKIMUSJULKAISUT

Porin yliopistokeskus on tilastoinut tieteelliset tutkimusjulkaisut Suomen Akatemian mallin mukaisesti vuodesta 2005 alkaen. Arviointia varten tilastointi muutettiin myös KOTA-jaottelun mukaiseksi. Molempien luokittelujen mukaan tieteellisten tutkimusjulkaisujen määrä on noussut vuodesta 2005. Henkilökunnan julkaisujen määrä Suomen Akatemian luokittelun pohjalta selviää taulukosta 2.15.

Julkaisuja ja artikkeleita kansainvälisissä ja kotimaisissa tieteellisissä kokoomateoksissa, konferenssi-julkaisuissa, aikakauslehdissä ja muissa tieteellisissä julkaisuissa vuonna 2006 oli yhteensä 224 ja niistä yli puolet (146) oli sellaisissa julkaisuissa, joissa on Suomen Akatemian luokittelun mukainen referee-käytäntö.

TAULUKKO 2.15. Porin yliopistokeskuksen henkilökunnan julkaisut v. 2005–2007

	2005	2006	2007
1. Artikkelit kansainvälisissä tieteellisissä aikakauslehdissä, joissa on referee-käytäntö	11	23	26
2. Artikkelit kansainvälisissä tieteellisissä kokoomateoksissa sekä kansainvälisissä tieteellisissä konferenssijulkaisuissa, joissa on referee-käytäntö	48	59	67
3. Artikkelit kotimaisissa tieteellisissä aikakauslehdissä, joissa on referee-käytäntö	8	20	10
4. Artikkelit kotimaisissa tieteellisissä kokoomateoksissa, sekä kotimaisissa tieteellisissä konferenssijulkaisuissa, joissa on referee-käytäntö	12	14	13
5. Tieteelliset kotimaassa julkaistut monografiat	13	11	5
6. Muut tieteelliset julkaisut	56	80	103

Lähde: Porin yliopistokeskuksen toimintakertomukset 2005–2007

2.2.7 Kansainvälistyminen

Porin yliopistokeskuksessa vuosina 2005–2007 aloittaneista opiskelijoista kaksi oli ulkomaalaisia (v. 2005 Tampereen teknillisen yliopiston Porin yksikössä yksi ja v. 2006 Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osastossa yksi). Porin yliopistokeskuksessa ei toistaiseksi järjestetä englanninkielistä opetusta, joten aloittaneet ulkomaiset opiskelijat ovat opiskelleet suomen kielellä.

Ulkomaisten opettajien määrä on vaihdellut vuosina 2005–2007 siten, että alle neljä viikkoa kestävällä vierailulla on ollut 9–13 opettajaa ja yli neljä viikon vierailulla 2–4 opettajaa. Vuonna 2007 yli neljä viikon vierailulla oli 2 opettajaa TuKKK:ssa ja 2 opettajaa TAIK:ssa. Alle neljän viikon yhdeksästä vierailijasta neljä oli TY:ssä. Liitteenä 27 yhteenveto ulkomaisista opettajista vuosina 2005–2007.

Yliopistokeskuksen henkilökunta on vieraillut ulkomaisissa yhteistyöyliopistoissa sekä vastaanottanut kansainvälisiä vieraita. Porin yliopistokeskuksessa vieraili vuoden 2006 aikana kansainvälisiä tutkijoita tai luennoitsijoita muun muassa Tsekistä (Ostravan yliopisto), Saksasta (Kielin yliopisto), Sloveniasta (Mariborin yliopisto), Perusta (Liman yliopisto) sekä USA:sta (Philadelphian yliopisto). Tärkeimpiä tutkimusyhteistyömaita ovat Pohjoismaat, Japani, Slovenia, Viro, Tshekki, Saksa, USA, Ranska, Brasilia ja Venäjä.

Vuoden 2007 aikana Porin yliopistokeskuksen henkilökunta osallistui yli 60 kertaa kansainvälisiin konferensseihin, toimi monissa kansainvälisissä asiantuntija- ja luottamustehtävissä tai osallistui tutkijatapaamisiin kansainvälisessä yliopistossa tai kirjoitti raportteja kansainvälisille tutkimushankkeille. Lisäksi yksiköiden henkilökunta oli jäseni-

nä eri kansainvälisissä työryhmissä, konferenssien järjestely- ja ohjelmatoimikunnissa, aikakauslehtien arvioitsijoina sekä osallistui kansainvälisiin näyttelyihin joko kuraattorina tai asiantuntija-arvioijana.

Porin yliopistokeskus on toiminut myös kansainvälisten konferenssien järjestäjänä. Esimerkiksi vuoden 2008 aikana TTY:n Porin yksikkö on toiminut seuraavien kansainvälisten konferenssien järjestäjänä:

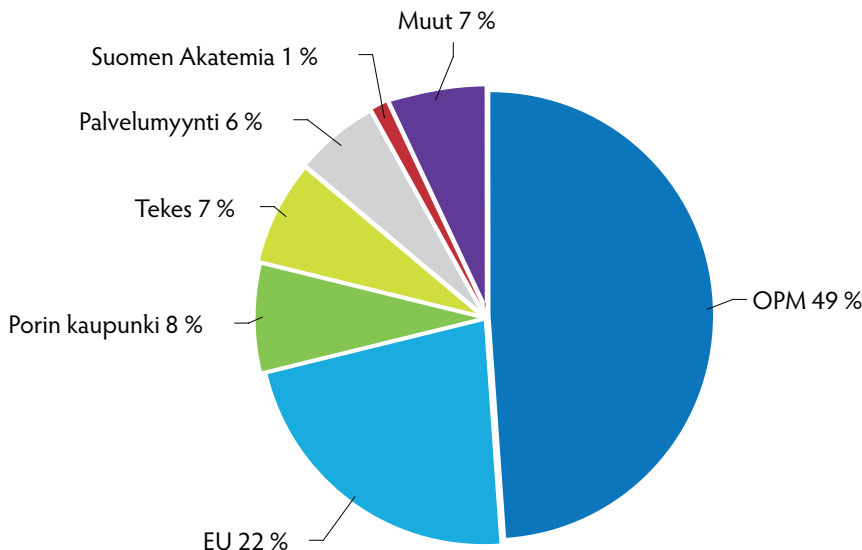
- 1) European Japanese Conference on Information Modelling and Knowledge Bases (ollut vuodesta 1988 käynnissä olleen konferenssisarjan päävastuullisena järjestäjänä alusta asti),
- 2) The 2nd International Workshop on Knowledge Cluster Systems,
- 3) International Workshop on Ubiquitous and Knowledge Computing ja
- 4) Advances in Databases and Information Systems – *ADBIS 2008*.

Porin yliopistokeskuksen kansainvälistymistä edistää myös Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston yhteydessä toimiva kansainvälinen Pori Artist-in-Residence-taiteilija-residenssi.

2.2.8 Talous

Porin yliopistokeskuksen budjetti oli vuonna 2005 yhteensä 11,8 miljoonaa euroa, vuonna 2006 yhteensä 12,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 yhteensä 13,9 miljoonaa euroa.

Opetusministeriön rahoitusosuus on vuosina 2005–2007 ollut 48–49 % kokonaisrahoituksesta. Rahoituksen euromääräinen summa on noussut 5,6 milj. eurosta (vuosi 2005) 6,8 milj. euroon (vuosi 2007). Porin kaupungin rahoitusosuus on säily-

KUVIO 2.4. Porin yliopistokeskus UC Porin rahoitus v. 2007

nyt noin 8 prosentissa (vuonna 2007 1,07 milj. euroa). EU:lta saatu rahoitus (Satakuntaliitto, TE-keskus ja Lääninhallitus) on ollut noin 20 prosentin luokkaa (vuonna 2007 3,06 milj. euroa). Muita merkittäviä rahoittajia ovat olleet Tekes, Suomen Akatemia, yritykset, säätiöt ja muut tahot. Tulo-rahoituslähteet vuonna 2007 on esitetty kuviossa 2.4.

Porin yliopistokeskus on saanut merkittävää ulkopuolista rahoitusta toimintansa aikana. Taulukossa 2.16 on yhteenveto Porin yliopistokeskuksen vuoden 2007 ulkopuolisesta rahoituksesta rahoituslähteittäin.

Ulkopuolisella rahoituksella tarkoitetaan rahoitusta, joka tulee yksiköille muuta kuin emoyliopiston kautta. Taulukossa 2.16 on kuitenkin mukana opetusministeriön kautta tuleva rakennerahaston rahoitus.

2.2.9 Yksikön ohjaus

KONSORTIO

Porin yliopistokeskus (UCPori) on konsortio, millä tarkoitetaan yliopistojen välistä vapaaehtoista yhteistyötä, joka organisoituu emoyliopistojen taloudellisesti ylläpitämään erilliseen organisaatioon tai verkostoon. UCPori on organisaatiomuodoltaan eri tieteen- ja taiteenalojen muodostama yhteistyöorganisaatio, jonka yhtenä erityisenä tavoitteena on toteuttaa yliopistojen kolmatta tehtävää Satakunnan alueella, ts. yhteistyötä Satakunnan alueen korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

UCPorin muodostaa viisi emoyliopistoa: Tampereen teknillinen yliopisto, Turun yliopisto, Turun kauppakorkeakoulu, Tampereen yliopisto ja Taideteollinen korkeakoulu. Kukin UCPorin yliopistoyksikkö, joka on emoyliopistonsa osasto,

erillislaitos tai laitos, toimii hallinnollisesti oman emoyliopistonsa alaisuudessa.

REHTORIKOKOUS

UCPorin emoyliopistojen rehtoreista, UCPorin yliopistoyksiköiden johtajista, Porin kaupungin sekä opetusministeriön edustajista muodostuva kaksi kertaa vuodessa kokoontuva rehtorikokous on yhteistyökokous, jossa sovitaan tai yhteisesti päätetään keskeisistä yhteistyöhön liittyvistä asioista.

Rehtorikokouksen puheenjohtajana toimii koordinaatioyliopiston eli Tampereen teknillisen yliopiston rehtori. UCPorin johtaja toimii rehtorikokouksen esittelijänä.

JOHTORYHMÄ JA MUU SISÄINEN YHTEISTYÖ

UCPorin johtoryhmä ohjaa paikallista toimintaa ja erityisesti eri yliopistoyksiköiden välistä yhteistyötä. Johtoryhmään kuuluvat yliopistoyksiköiden johtajat, opiskelijajäsenet, Porin kaupungin edustaja sekä asiantuntijajäsenet. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii UCPorin johtaja.

Eri yliopistoja edustavien yksiköiden tieteenalarajat ylittävä yhteistyö on yliopistokeskustoiminnan ydintä. UCPorin sisäinen yhteistyö on kehittynyt ja lisääntynyt erityisesti neljän viimeisen vuoden aikana, jolloin yliopistokeskus on toiminut nykyisessä laajuudessaan yhteisen johdon ja hallinnon alaisuudessa yhteisissä tiloissa.

TAULUKKO 2.16. Porin yliopistokeskuksen ulkopuolinen rahoitus v. 2007 rahoituslähteittäin

YKSIKKÖ	RAKENNERAHA-ASTO	KUNTA	KUNTAYHTEISÖ	YKSITYINEN	VALTIO		MUUT		YHT.
	Satakuntaliitto, TE- keskus, TEKES, EU	Porin kaupunki	Porin s. kehitt. kesk. Karhukunnat ym.	Yritys yksityishöt	OPM	Suomen Akatemia	Muu	Säätiöt, TSR ym.	
TUKKK	979 800 €	153 200 €	17 300 €	118 400 €	138 750 €		96 000 €	140 700 €	1 644 150 €
TTY	2 195 000 €	130 000 €		636 700 €		52 800 €		471 900 e	3 486 600 €
TY, KTMT	83 000 €	172 500 €		20 000 €	53 700 €	61 800 €	2 500 €	69 000 €	462 500 €
TY, MKK	12 600 €	32 700 €		50 800 €			118 800 €	24 700 €	239 600 €
TAY	424 755 €	214 066 €				74 690 €			713 511 e
TAIK	322 300 €	100 000 €	15 000 €						437 300 €
UCPori		20 000 €							20 000 €
Muut		249 350 €							249 350 €
Yhteensä	4 017 655 €	1 071 816 €	32 300 €	825 900 €	192 450 €	189 290 €	217 300 €	706 300 €	7 253 011 €

UCPorissa toimivia yhteistyöryhmiä ovat tutkimuksen johtoryhmä, ristiinopiskelutyöryhmä, hallintoryhmä, viestintäryhmä, rahoitustyöryhmä, opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä, aikuiskoulutusryhmä ja palvelukeskuksen yhteistyökokous. Aikuiskoulutuksen työryhmä on kokoontunut tarpeen mukaan ja yhteistyössä muiden aikuiskoulutustoimijoiden (SAMK, Diak, Länsi-Suomen kesäyliopisto) kanssa.

Kirjastot, Prizzpoint Oy:n palvelukeskus, ristiinopiskelu, yrittäjyysopinnot, yhteinen tutkijakoulu, yhteismarkkinointi, yhteiset rekrytointipalvelut, Academic Business Services (ABS), Porin ylioppilasyhdistys Pointer ry, UCPori News -verkolehti ja UCPori Inside -henkilöstölehti ovat esimerkkejä toteutettavasta yhteistyöstä.

UCPorin sisäinen yhteistyö on joissain tapauksissa johtanut uusien ajatusmallien, toimintatapojen ja ideoiden leviämiseen yliopistojen rajojen yli. Esimerkkeinä voidaan mainita Creative Leadership -hanke ja syksyllä 2009 käynnistytävä Creative Business Management -maisteriohjelma, turvallisuusalan koulutus- ja tutkimusyhteistyö, monitieteinen Cotton Lab -tutkimusverkosto sekä hyvinvointialan maisterikoulutus ja siihen liittyvä tutkimus- ja kehitystyö. Nämä kaikki ovat lisänneet yhteistyötä, ei vain yliopistokeskuksen sisällä, vaan myös yliopistojen välillä.

2.2.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat

Porin yliopistokeskus on toiminut nykymuodossaan 1.1.2004 alkaen. Yliopistokeskuksen toiminnan käynnistämisen taustalla on Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen työryhmän muistioon (OPM 2001:28) sisältyvä kannanotto, jossa todetaan: ”Porissa annettavan yliopistollisen koulutuksen ja tutkimuksen vakiintuessa on tarkoi-

tuksenmukaista kehittää yksiköiden toimintaa yhdeksi hallinnolliseksi kokonaisuudeksi, Porin yliopistokeskukseksi, jossa päällekkäisiä rakenteita voidaan tarpeettomana välttää ja jossa yksiköt pystyvät joustavasti kehittämään keskinäistä yhteistyötään.”

Opetusministeriön ohjauksen mukaisesti viiden Porissa toimivan yliopiston toiminta on keskitetty Porin Puuvillan kiinteistöön kaupungin kustaan. Jokainen emoyliopisto on perustanut paikallishallintoa varten joko erillislaitoksen, erillislaitoksen yksikön, laitoksen tai osaston ja delegoinut sille riittävän päätösvalan. Tukipalvelujen tuottamista varten on perustettu palvelukeskus, nykyiseltä nimeltään Prizzpoint Oy.

Syksyllä 2004 käynnistettiin kaikkien yksiköiden kaikille opiskelijoille tarkoitettu ristiinopiskelu, joka on saavuttanut opiskelijoiden keskuudessa suuren suosion. Syksyllä 2007 käynnistettiin kaikille opiskelijoille tarkoitetut akateemisen yrittäjyyden opinnot. Opiskelijamarkkinointi ja -rekrytointi toteutetaan yhdessä – osittain koko Satakunnan korkeakoululaitoksen kattavana yhteistyönä. Yhteinen tutkijakoulu ja monitieteiset tutkimushankkeet ovat esimerkkejä rakenteelliseen kehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä. Monitieteiset maisteriohjelmat (hyvinvointialan maisteriohjelmat ja luovan talouden johtamisen maisteriohjelma) ovat puolestaan esimerkkejä monitieteisyyden toteutumisesta koulutuksessa.

Yliopistokeskuksen toimintaa kehitetään painottaen aikuiskoulutusta. Vuoden 2008 syksyllä uusista opiskelijoista 56 % valittiin maisteriopintoihin tai -ohjelmiin. Satakunnan korkeakoululaitoksen yhteistyösopimuksen mukaisesti kehitetään yhteistyötä maakunnan muiden korkeakoulujen kanssa. Esimerkiksi maisteriohjelmien ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kesken toteutetaan yhteistä opetusta.

2.2.11 Muuta tietoa

KIRJASTO

Yliopistokeskuksessa on kaksi kirjastoa: Porin tiedekirjasto sekä Kulttuurituotannon ja maiseman tutkimuksen kirjasto.

Porin tiedekirjasto on Tampereen teknillisen yliopiston ylläpitämä kaikille avoin tieteellinen kirjasto. Se toimii myös Tampereen yliopiston ja Turun kauppakorkeakoulun Porin yksiköiden kirjastona ja palveluista laskutetaan sovitun kaavan mukaisesti. Tiedekirjasto (514 m²) on suunniteltu laajemmalle kokoelmalle, joten digitaalisten aineistojen yleistyttyä osa tilasta voidaan käyttää muihin kirjasto- ja oppimisympäristötarkoituksiin. Kirjaston henkilöstön vahvuus on 2,5 henkilötyövuotta.

Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen kirjasto on kaikille avoin Turun yliopiston kirjaston yksikkö, jonka kokoelman muodostavat Kulttuurintuotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen ja Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston aineistot. Kokoelma koostuu humanististen alojen kirjallisuudesta ja käytössä ovat myös laajat elektroniset aineistot. Kirjasto palvelee yliopistokeskuksen opetus- ja tutkimushenkilöstön ja opiskelijoiden tiedontarpeita muun muassa kokoamalla tutkimustietoa alueelta ja perehdyttämällä tiedonhakuun. Henkilökuntaan kuuluvat kirjastonhoitaja ja kirjastosihtööri.

TOIMITILAT

Porin yliopistokeskuksella on käytössään tiloja Porin Puuvillassa kaikkiaan noin 11 000 m². Yliopistojen tilavuokrasopimukset ja tilavuokraukseen liittyvät palvelusopimukset ovat voimassa pääosin (noin 85 % neliöistä) 30.6.2014 saakka. Yliopistojen vuokranantajana toimii Prizztech Oy, jolla on vastaavat vuokrasopimukset kiinteistönomistaja

Renor Oy:n kanssa. Vuokrat on sidottu elinkustannusindeksiin.

PALVELUKESKUS

Emoyliopistoilla on Prizztech Oy:n kokonaan omistaman tytäryhtiön, Prizzpoint Oy:n, toimitamia palveluja koskevat kilpailutetut palvelusopimukset, jotka ovat voimassa 31.12.2011 saakka. Palvelusopimukset sisältävät seuraavia palveluja:

Tukipalvelut

- neuvonta, viestintä, posti, puhelimet
- opetustekniikan ja kaluston hallinta
- tilojen ja varusteiden huolto ja kunnossapito
- turvatekniikka, siivous, pysäköinti
- tietoverkko, tietotekniikka, kopiointi
- sopimukset ja hankinnat
- opiskelijapalvelut

Projektipalvelut

- rakentaminen, tietotekniikka
- UCPori-kehityshankkeet

Lisäarvopalvelut

- rahoitus, budjetointi, laskenta
- markkinointi, vaikuttavuus

Muut palvelut

- ura- ja rekrytointipalvelut opiskelijoille
- yrittäjyyspalvelut opiskelijoille
- opiskelijamarkkinointi

Prizzpoint Oy:n tehtävissä on tällä hetkellä 8–10 henkilöä.

2.3 Diakonia-ammattikorkeakoulu Länsi, Porin toimipaikka

Diakonia-ammattikorkeakoulu on noin 3000 opiskelijan valtakunnallinen korkeakoulu, jonka toiminnot on jaettu neljään yksikköön Diak Etelään, Diak Itään, Diak Länteen ja Diak Pohjoiseen. Kussakin yksikössä toimii TutkintoDiak, joka vastaa kaikesta Diakissa tarjottavasta tutkintoon johtavasta koulutuksesta sekä PalveluDiak, joka kokoa yhteen työelämäpalvelut ja tarjoaa palveluita keskitetysti työelämän edustajille ja erilaisille yhteisöille. Porin toimipaikka on osa Diak Lääntä, jota johtaa Porissa toimiva yksikönjohtaja. Diakin koulutuksella on valtakunnallinen erityistehtävä diakonia-alan kouluttajana.

Diakin koulutuksen juuret ovat vuonna 1867 Suomessa alkaneessa, keskieurooppalaisista vaikutteista syntyneessä diakonissojen koulutuksessa. Vuonna 1996 muodostettiin valtakunnallinen verkosto, johon alan erityisosaamista koottiin yhteen. Diakonia-ammattikorkeakoulun omistajana ja ylläpitäjänä on yksityinen, sosiaali-, terveys- ja kirkollisen alan järjestöjen ylläpitämä Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy.

Läsnä olevia opiskelijoita on Diak Lännessä 488; Porin toimipaikassa 252. Diak Lännen henkilömäärä on 48. Heistä 21 työskentelee Porin toimipaikassa. Koko Diakissa on 272 työntekijää, joiden osaaminen on verkoston käytössä. Diakin eri yksiköillä on yhteistyöverkostot alueellaan. Diakin Porin toimipaikan edustajat ovat mukana Satakunnan korkeakoululaitoksen johtoryhmässä, neuvottelukunnassa ja yli 10 työryhmässä.

Diak Länsi, Porin toimipaikka internetissä:
pori.diak.fi

2.3.1 Koulutustarjonta

TUTKINTOKOULUTUS

Diak Länsi Porin toimipaikan koulutusala on sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala. Koulutusohjelmia Porissa ovat hoitotyön ja sosiaalialan koulutusohjelmat. Molemmissa on diakonia-alan suuntautumisvaihtoehto.

Vuonna 2008 nuorten aloituspaikkoja oli Porissa 50 terveysalan paikkaa (30 hoitotyön sv ja 20 diakonisen hoitotyön sv). Vuonna 2009 nuorten aloituspaikat ovat vuorostaan sosiaalialalla.

Aikuisten vuosiopiskelijapaikkoja Diakissa on 600. Näistä Porissa on 65 aloituspaikkaa, jotka jakautuvat tasan sosiaali- ja terveysalalle (molemmissa diakonia-alan suuntautumisvaihtoehto). Syksyllä 2008 aloitettiin Terveystieteen edistämisen ylempi AMK-tutkinto (10 aloituspaikkaa), jonka koulutuksen toteuttavat yhteistyössä Diak Länsi ja Satakunnan ammattikorkeakoulu.

AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU

Diakin Porin toimipaikassa voi opiskella avoimen ammattikorkeakoulun opintoina hoitotyön ja sosiaalialan koulutusohjelmien opintojaksoja. Porin toimipaikassa suoritettiin 107 opintopistettä vuonna 2007 ja 108 opintopistettä vuonna 2006 sekä 211 opintopistettä vuonna 2005. Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoita Porin toimipaikassa oli 21 vuonna 2007 (40 vuonna 2006, 33 vuonna 2005).

TAULUKKO 2.17. Vetovoimaisuus Porin toimipaikan osalta v. 2005–2007, nuorten yhteishaku:

	1. SIJAISET/ ALOITUSPAIKAT	KAIKKI HAKIJAT/ ALOITUSPAIKAT
syksy 2005 sosiaalialan ko	6,52	16,9
syksy 2006 sosiaalialan ko	6,41	17,5
syksy 2005 hoitotyön ko	2,18	7,27
syksy 2006 hoitotyön ko	2,71	8,96
syksy 2007 hoitotyön ko	1,40	3,40
syksy 2008 sosiaalialan ko	3,04	6,40

TAULUKKO 2.18. Vetovoimaisuus Porin toimipaikan osalta v. 2005–2008, aikuiskoulutus

	1. SIJAISET/ ALOITUSPAIKAT	KAIKKI HAKIJAT/ ALOITUSPAIKAT
syksy 2005 sosiaalialan ko		3,9
kevät 2005 sosiaalialan ko		8,2
kevät 2007 sosiaalialan ko	4,1	7,5
kevät 2005 hoitotyön ko		2,5
kevät 2008 terveyden edistämisen ko (ylempi AMK)		2,4

2.3.2 Koulutuksen vetovoima

Koulutusohjelmina Porissa olevat hoitotyön ja sosiaalialan koulutusohjelmat ovat olleet vetovoimaisia johtuen muun muassa sosiaali- ja terveysalan yleisestä työvoimatilanteesta sekä siitä, että kummassakin koulutusohjelmassa on diakonia-alan suuntautumisvaihtoehto (taulukot 2.17 ja 2.18).

TAULUKKO 2.19. DIAKin tutkintokoulutuksen aloittaneiden kotimaakunnat v. 2005–2007

	VUOSI 2005	VUOSI 2006	VUOSI 2007
Satakunta	74 %	75,6 %	70,9 %
Pirkanmaa	10 %	7,3 %	12,8 %
Varsinais-Suomi	8 %	7,3 %	8,1 %
Uusimaa	2 %	2,4 %	2,3 %
muut	6 %	7,4 %	5,9 %

TAULUKKO 2.20. Diak Porin toimipisteestä valmistuneiden sijoittuminen lääneittäin v. 2006–2007

	VUOSI 2006	VUOSI 2007
Länsi-Suomen lääni	77,8 %	76,9 %
Etelä-Suomen lääni	17,8 %	23,1 %
Itä-Suomen lääni	2,2 %	
Oulun lääni	2,2 %	

2.3.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue

Vuosina 2005–2007 Porin toimipaikassa tutkintokoulutuksen aloittaneista oli Porista 38–51 %. Satakunnan alueen ulkopuolelta tuli vain noin joka neljäs aloittanut opiskelija. Taulukko 2.19 kertoo Porin toimipisteessä tutkintokoulutuksen vuosina 2005–2007 aloittaneiden opiskelijoiden kotimaakunnat.

2.3.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti

Yksikkökohtainen tieto on saatavilla vuosien 2006–2007 osalta. Porin toimipaikasta vuonna 2006 valmistuneista 71,4 % työllistyi heti valmistumisen jälkeen. Valmistuneista oli sosiaalialan koulutusohjelman suorittaneita 60,3 % ja hoitotyön koulutusohjelman suorittaneita 39,7 %.

Vuonna 2007 heti työllistyneiden prosenttiluku oli 59,1 %. Valmistuneista oli sosiaalialan koulutusohjelman suorittaneita 50 % ja hoitotyön koulutusohjelman suorittaneita 50 %. Sairaanhoidajista 31,8 % oli diakonissan kelpoisuuden suo-

rittaneita. Heistä kaikki eivät välittömästi sijoittuneet seurakuntaan. Lisäksi sairaanhoitajista suuri osa oli aikuisopiskelijoita, jotka sijoittuivat aluksi aikaisempaan lähihoitajan toimeensa.

Suurin osa Porin toimipisteestä vuosina 2006–2007 valmistuneista sijoittui Länsi-Suomen lääniin (yli 75 %). Etelä-Suomen lääniin sijoittui noin viidennes ja muualle Suomeen vain muutamia. (Taulukko 2.20).

2.3.5 Täydennyskoulutustoiminta

Diakonia-ammattikorkeakoulun Porin toimipaikan PalveluDiak tarjoaa täydennyskoulutusta Länsi-Suomen (Tampere–Vaasa–Turku-kolmion) alueella. Koulutusmyynti on kasvanut vuosittain.

Täydennyskoulutusten sisällöt rakennetaan pääosin tilaajan toiveiden mukaisesti ja yleensä ne toteutetaan koulutuksen tilaajan osoittamissa toimitiloissa. Vuosien 2000–2007 aikana täydennyskoulutuksiin on osallistunut yhteensä 610 henkilöä.

Diak järjesti Porissa toimivalle Turun yliopiston alaiselle Opetus- ja tutkimusterveyskeskukselle Satakunnan sairaanhoitopiirin alueella moniammatillisen tutor-koulutuksen ajalla 2005–2006.

Täydennyskoulutustoimintaan kuuluvat myös erilaiset seminaarit, joita Porin PalveluDiak on järjestänyt yhteistyössä Turun arkkihiippakunnan, Suomen Mielenterveysseura ry:n ja Satakunnan Koulupoliisit ry:n kanssa. Porin toimipaikka toimii koulutuksen järjestäjänä muutenkin, esimerkiksi psykoterapiakoulutuksen osalta Suomen mielenterveysseuran kanssa.

Perhetyön erikoistumisopinnot 30 op on toteutettu Seinäjoella vuonna 2006, nyt vastaava koulutus on suunnitteilla Tampereelle. Opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksia lisätään viemällä koulutuksia eri alueille.

2.3.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta

Diak on erikoistunut tutkimus- ja kehitysohjelmien kautta kolmeen alueeseen: 1) kirkon lapsi- ja nuorisotyön ja diakoniatyön kehittämiseen (yhteistyökumppaneina kirkko, hiippakunnat, seurakunnat ja kristilliset järjestöt), 2) hyvinvointipalveluiden kehittämiseen (yhteistyökumppaneina kunnat, kuntayhtymät, hoiva-alan yritykset ja järjestöjen hyvinvointipalvelut) ja 3) kansalaisyhteiskunnan toimintaan (yhteistyökumppaneina erityisesti sosiaali-, terveys- ja diakonia-alan järjestöt). T&K-toiminnalla vahvistetaan opetuksen työelämälähtöisyyttä (työelämän oppimisympäristöt).

Porin PalveluDiak tuottaa työyhteisöjen kehittämispalveluita, joista tärkeimpiä ovat työnohjauspalvelut ja työhyvinvointimittaukset. Kehittämistoimintaan kuuluvat myös maksulliset hankearvioinnit. Hankkeissa ja projekteissa (ks. luku 2.3.8) kehitellään uusia työtapoja ja hyviä käytänteitä työelämän tarpeisiin. Parhailleen neuvotellaan tutkimusyhteistyöstä Kirkon tutkimuskeskuksen kanssa. Mahdollisesti syntyvän yhteistyöhankkeen (2009–2010) tarkoituksena on tuottaa tutkimusta Paras-hankkeen vaikutuksista seurakuntien työhön. Neuvottelut tutkimus- ja kehittämis-yhteistyöstä on aloitettu myös tamperelaisen Martinus-diakoniasäätiön kanssa.

Porin toimipaikka on hallinnoinut vuosien 2000–2007 aikana OPM:n Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassakin aihealueina painotettuja hankkeita, muun muassa Sosiaalinen

yhteistyö pelaa (rahoitus Satakuntaliitto) ja Sosiaali- ja terveysalan kansalaistoiminnan kehittämisen verkostohanke (Ray).

Lisäksi Diakin verkostoammattikorkeakoulun yhteisinä hankkeina on toteutettu kolme hanketta opetusministeriön erillisrahoituksella: Huumeiden osaamisverkosto-hanke, Kodin ja koulun yhteistyöhanke ja Huono-osaisten palveluiden kehittämishanke.

Porin PalveluDiakin Pitkäaikaisina yhteistyökumppaneina ovat olleet Länsi-Suomen alueen seurakunnat, Länsi-Suomen Diakonialaitos (hoiva-alan kehittäminen), Opetusterveyskeskus, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Turun kauppakorkeakoulu (hyvinvointialan kehittäminen) ja Tampereen teknillisen korkeakoulun täydennyskoulutuskeskus Edupoint (työhyvinvointihankkeet).

Porin toimipaikan hankerahoitusta käsitellään talousosiossa 2.3.8.

2.3.7 Kansainvälistyminen

Diakin Porin toimipaikan kansainvälinen toiminta on verkostoyhteistyötä. Verkostoammattikorkeakoulun etuna ovat monipuoliset kansainväliset yhteydet. Diakin verkosto tekee yhteistyötä vaihtoon tuleville opettajille ohjelmaa järjestettäessä. Opiskelijoille saadaan harjoittelupaikkoja Diakin verkostossa solmittujen yhteyksien kautta.

Keväällä 2007 opiskelijoita oli kansainvälisessä harjoittelussa 4, syksyllä 3. Keväällä 2008 määrä oli 11. Seuraava opettajavaihto Porista on toteutuksessa vuonna 2009.

Porin toimipaikka on mukana monissa kansainvälisissä projekteissa ja hankkeissa. Growing old -projektissa on edetty niin, että EU-rahoituksessa

on hyväksytty I vaihe. Tässä projektissa on mukana osa Diakin toimipaikoista, Hephatan Diakonialaitos ja Darmstadtin yliopisto Saksasta, Alexandru Ioan Cuza yliopisto Romaniasta ja Sleesian Diakonialaitos Tšekistä.

Lähisuhdeväkivaltaan keskittyneessä Daphne-hankkeessa (EU-hanke) on järjestetty pilottikoulutusta alueen sosiaali- ja terveysalan toimijoille. Osallistujia on monesta Euroopan maasta. Kussakin maassa jokin korkeakoulu pilotoi samansisällöisen koulutuksen. Suomessa tästä pilotoinnista vastaa Diakin Porin toimipaikka; hanketta Suomessa koordinoi Helsingin yliopisto.

2.3.8 Talous

Koko Diakin tasolla valtionosuus muodostaa 84 % kokonaistuotoista. Diak Lännessä ja Porin toimipaikassa on valtionosuuden osuus tuotoista samaa suuruusluokkaa. Taulukossa 2.21 on Diakin talousarvio vuodelle 2008.

TAULUKKO 2.21. Talousarvio vuodelle 2008

	DIAK PORI	DIAK LÄNSI	DIAK YHTEENSÄ
Tuotot yhteensä	1 528 830	3 061 202	24 428 117
Kulut yhteensä	1 408 950	3 185 859	24 427 900
Talousarvion loppusumma	119 879	- 124 657	22 117
Valtionosuus	1 277 889	2 559 170	20 520 232

Porin toimipaikan tulos on ollut ylijäämäinen tarkastelujaksolla 2002–2007 lukuun ottamatta vuotta 2006, jolloin muutto uusiin toimitiloihin aiheutti ennakoidun negatiivisen tuloksen. Valtionosuuden (84 %) lisäksi tuottoja tulee avoimen ammattikorkeakoulun kautta ja hankerahoituksesta sekä lisäkoulutustuottoina.

HANKERAHOITUS/PORIN TOIMIPAIKKA

Diakin Porin toimipaikka on ollut toteuttamassa vuosina 1997–2003 useita huumetyöhön liittyviä hankkeita, joita ovat rahoittaneet OPM (yhteensä noin 100 000 e), Satakuntaliitto ja Satakunnan TE-keskus (yhteensä noin 258 000 e).

Vuosina 2006–2008 Porin toimipaikka on hallinnoinut Diakin verkoston yhteistyönä toteuttamaa *Kodin ja koulun yhteistyö* -erillishanketta, jota OPM on rahoittanut noin 40 000 e/vuosi.

Porin toimipaikka on hallinnoinut *Sosiaali- ja terveysalan kansalaistoiminnan kehittämisverkosto* -projektia, jota Raha-automaattiyhdistyksen avustus vuonna 2007 on ollut 80 000 e ja vuonna 2008 120 000 e. Ohjeellinen avustussuunnitelma vuodelle 2009 on 120 000 e. Yhteenvedo hankerahoituksesta on liitteenä 28.

EU-rahoitus ohjelmakaudella 2000–2006 oli 162 943,32 e. Ohjelmakaudelle 2007–2013 ei vielä ole EU-rahoitusta.

2.3.9 Yksikön ohjaus

Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy:n päätöksistä vastaavat yhtiökokous ja hallitus. Diakonia-ammattikorkeakoululla on hallitus ja johtoryhmä ja yksiköillä/toimipaikoilla omat johtoryhmänsä. Laatukäsikirjassa kuvataan järjestelmä prosesseineen. Toiminnanohjausjärjestelmää on kehitetty osana laatutyötä ja päätöksentekojärjestelmä (vas-tuut) on kuvattu erikseen.

Diakilla on myös ylempien amk-tutkintojen ohjausryhmät sekä erilaisia verkostoryhmiä sisäisinä ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

2.3.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat

Osana rakenteellisen kehittämisen ohjelmaa (il-mansuuntastrategia) on Diak Lännen Turun ja Porin toimipaikat yhdistetty yhdeksi yksiköksi, jota 1.5.2008 alkaen johtaa yksikönjohtaja (sijain-tipaikka Pori).

Toimenpiteet tutkimustoiminnan lisäämiseksi on aloitettu. Yliopettajien määrää on lisätty ja henkilöstösuunnitelman mukaisesti tullaan edel-leen lisäämään. Toimipaikkaan on rekrytoitu kir-kon alaa edustava t&k-yliopettaja sekä 1.2.2008 alkaen sosiaalialan yliopettaja. Työelämäyhte-yksiä on vahvistettu suunnitelmallisesti Länsi-Suomen alueella; työelämän oppimisympäristö pilottitoiminta on aloitettu. Profiloitumista on vahvistettu diakonia-alan ja kansalaistoiminnan näkökulmista.

2.3.11 Muuta tietoa

KIRJASTO

Diakonia-ammattikorkeakoulun kirjasto toimii seitsemässä toimipaikassa verkostoituneena. Yhtei-set kehittämisvastuut on jaettu eri toimipaikkojen informaattikkojen kesken. Kirjastojärjestelmä ja elektroniset aineistot ovat yhteiset. Perinteinenkin aineisto on eri toimipaikkojen asiakkaiden saata-vissa ns. Diak-lainoina.

Verkostoitumisen ansiosta Porin toimipaikan kirjasto on pienestä koostaan huolimatta täyden palvelun korkeakoulukirjasto. Kirjastossa työsken-telee informaattikko 80 %:n työajalla ja hän toimii koko Diakin kirjaston luettelointivastaavana. Kir-jastossa on sosiaali- ja terveystieteen sekä diakonian ja kirkon alan aineistoa. Viimeksi mainittujen osalta

kirjasto on ainoa laatuaan satakuntalaisessa kirjas-tokentässä.

TOIMITILAT

Porin toimipaikka toimii taustayhteisönsä Länsi-Suomen diakonialaitoksen vuokratiloissa. Länsi-Suomen Diakonialaitos vastaa myös kiinteistö- ja siivouspalveluista.

2.4 Rauman opettajankoulutuslaitos

Rauman seminaari perustettiin vuonna 1896. Se toimi kansakoulun opettajia valmistavana miesseminaarina, lukuun ottamatta vuosien 1921–1926 yhteisseminaarijaksoa, vuoteen 1969 asti. Vuonna 1971 valmistuivat ensimmäiset peruskoulun luokanopettajat. Rauman seminaari lakkautettiin vuonna 1974 ja samalla aloitti toimintansa Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekuntaan kuuluva Rauman opettajankoulutuslaitos. Raumalla on koulutettu vuodesta 1963 lähtien käsityönopeettajia ja vuodesta 1974 lastentarhanopettajia. Lastentarhanopettajien koulutus vakinaistettiin vuonna 1995. Ensimmäiset ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet valmistuivat vuonna 1983.

Rauman opettajankoulutuslaitoksen perustehtävä on tutkimukseen perustuvan opettajankoulutuksen toteuttaminen. Rauman opettajankoulutuslaitoksessa tutkimuksen painopistealueet ovat kasvatustieteessä ja käsityökasvatuksessa sekä varhaiskasvatuksen, erityisopetuksen ja liikuntakasvatuksen alueella.

Laitoksella on sivuaineiyhteistyötä Turun yliopiston kulttuurintuotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen kanssa. Laitos vastaa Turun yliopiston liikunnan ja terveystietohankkeen liikunnan osuudesta yhteistyössä Turun opettajankoulutuslaitoksen, kasvatustieteiden laitoksen ja lääketieteellisen tiedekunnan sekä Jyväskylän yliopiston liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnan kanssa.

Rauman opettajankoulutuslaitoksessa oli vuonna 2007 943 opiskelijaa. Opetus- ja tutkimushenkilöstöä on 45 ja muuta henkilöstöä on 22.

Vuonna 2007 laitos tuotti 35 763 opintopistettä, mikä on 41 % Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan opintopistemäärästä. Laitoksessa on

vuonna 2008 (19.8. mennessä) suoritettu yksi tohtorin, kolme lisensiaatin, 145 maisterin (44 % tiedekunnan maistereiden määrästä) ja 62 kandidaatin tutkintoa. Koko edellisen vuoden maisterin tutkintojen määrä oli 90.

ROKL internetissä:

www.edu.utu.fi/laitokset/rokl/

2.4.1 Koulutustarjonta

Rauman opettajainkoulutuslaitoksessa toteutetaan seuraavia kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkintokoulutuksia (luku kertoo aloituspaikkamäärät):

Kasvatustiede

- luokanopettajakoulutus 60+16 (erillisvalinta) =76
- käsityön aineenopettajakoulutus 39
- lastentarhanopettajakoulutus 40
- kasvatustieteen koulutus (varhaiskasvatus) 20
- erilliset erityisopettajan opinnot lastentarhanopettajille 20
- erilliset erityisopettajan opinnot luokanopettajille ja aineenopettajille 20 (vain vuosina 2006 ja 2008)

Rauman opettajainkoulutuslaitoksessa voi suorittaa myös kasvatustieteen lisensiaatin tai kasvatustieteen tohtorin tutkinnon.

2.4.2 Koulutuksen vetovoima

Rauman opettajankoulutuksen hakijamäärät ja pyrkijöiden määrä aloituspaikkaa kohti vuosina 2006–2008 ovat taulukossa 2.22.

TAULUKKO 2.22. ROKLin hakijamäärät ja vetovoimasuhdeluvut v. 2006–2008

	VUONNA 2006		VUONNA 2007		VUONNA 2008	
Luokanopettajakoulutus (kaikki hakijat)	884	14,7	1266	21,1	1011	16,9
(ensisijaiset hakija)	366	6,1	435	7,3	312	5,2
Lastentarhanopettajakoulutus (kaikki hakijat)	511	12,8	690	17,3	679	17,0
(ensisijaiset hakijat)	219	5,5	289	7,2	256	6,4
Käsityön aineenopettajan koulutus	162	4,2	135	3,5	101	2,6

Luokan- ja lastentarhanopettajakoulutukseen hakijoiden määrän nousu vuonna 2007 johtuu VA-KAVA-kokeen käyttöönotosta. Luokanopettajakoulutuksen hakijamäärien lasku vuonna 2008 on ollut valtakunnallista, joskaan ei yhtä jyrkkää. Raumalla saattaa olla syynä vuonna 2007 esitetty epävarmuus filiaalien asemasta. Vuonna 2007 vetovoimaluvut ovat olleet samaa luokkaa myös Turun opettajakoulutuslaitoksessa (22,8). Lastentarhanopettajakoulutuksessa hakijamäärän ja vetovoimaluvun lasku on maltillista. Käsityönopettajakoulutuksen hakijamäärien lasku on huomattava, jopa huolestuttava, eikä sille ole löydettävissä yksittäistä syytä.

Vertailtaessa vetovoimasuhdelukuja (hakeneet/hyväksytyt) muiden laitosten vastaaviin lukuihin vuonna 2007 korkeimman suhdeluvun sai Hämeenlinnan opettajankoulutuslaitos. Rauman suhdeluku on 18,6. Vetovoimaltaan heikompia olivat Savonlinnan (10,2), Joensuun (11,2) ja Kajaanin OKL (12,9).

2.4.3 Koulutukseen valittujen rekrytointialue

Luokanopettajakoulutus saa opiskelijansa selvästi Länsi- ja Etelä-Suomesta. Tärkeimmät rekrytointialueet luokanopettajakoulutuksessa ovat Satakunta ja Varsinais-Suomi. Myös Pirkanmaa ja Häme, Pohjanmaa sekä Uusimaa ovat huomattavia rekrytointialueita. Muualta tulee kaikkiaan vain 8 % valituista.

Luokanopettajakoulutukseen valittujen kotimaakunnat ja paikkakunnat ovat taulukossa 2.23.

Käsityönopettajakoulutuksen rekrytointialueena on koko Suomi. Valituista kuitenkin yli neljäsosa on Satakunnan alueelta. Varsinais-Suomi sekä Uusimaa ja Päijät-Häme yhdessä ovat huomattavia rekrytointialueita. Muut alueet ovat varsin tasaisesti edustettuina ja koulutukseen tulee opiskelijoita myös hyvin kaukaa, esimerkiksi paikkakuntina Sodankylä ja Rovaniemi.

Käsityönopettajakoulutukseen valittujen kotimaakunnat ja paikkakunnat ovat taulukossa 2.24.

TAULUKKO 2.23. Luokanopettajakoulutukseen v. 2005–2007 valittujen kotimaakunnat

MAAKUNTA	VALITTUJEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS KAIKISTA VALITUISTA
Satakunta	113	47,3 %
Varsinais-Suomi	47	19,7 %
Pirkanmaa ja Häme	27	11,3 %
Pohjanmaa	17	7,1 %
Uusimaa	16	6,7 %

TAULUKKO 2.24. Käsityönopettajakoulutukseen v. 2004–2007 valittujen kotimaakunnat

MAAKUNTA	VALITTUJEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS KAIKISTA VALITUISTA
Satakunta	29	26,6
Varsinais-Suomi	22	20,2
Uusimaa ja Päijät-Häme	18	16,5
Pirkanmaa	12	11,0
Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi	12	11,0
Etelä-Pohjanmaa	11	10,1
Keski- ja Itä-Suomi	5	4,6

2.4.4 Valmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen maantieteellisesti

Tämän osion tiedot perustuvat kahteen lähteeseen: Turun yliopiston rekrytointipalvelun kyselyihin 1999–2006 (sijoittuminen valmistumisvuotta seu-

raavan vuoden keväällä–kesällä) ja erikseen vuonna 2005 valmistuneiden tietoihin sekä ROKLin valmistumisen yhteydessä annetusta palautelomakkeesta saatuihin tietoihin.

Luokanopettajakoulutuksesta valmistuneista (tiedot koskevat sekä Turun että Rauman luokanopettajakoulutuksesta valmistuneita) kyselyyn vastanneista 551:stä ammattinsa oli ilmoittanut 445. Heistä toimi luokanopettajana 331, eritysluokanopettajana 26, erityisopettajana 17 ja päätoimisena tuntiopettajana 14 sekä muissa opetustehtävissä 31. Kaiken kaikkiaan opetuslalla toimi vuoden kuluttua valmistumisesta 95 %. Työttömänä vastaajana oli 4 %. Vuonna 2005 valmistuneista 8 % oli työttömänä seuraavan lukuvuoden lopussa.

Käsityön aineenopettajakoulutuksesta valmistuneista 109:stä 84 oli ilmoittanut ammattinsa. Teknisen työn lehtorina tai opettajana toimi 20, luokanopettajana 15 ja muilla opettajanimikkeillä 33. Opetuslalla toimi 87 %. Nimikkeen mukaan luokiteltuna käsityön aineenopettajan suoraan koulutusta vastaavassa työssä oli vuoden kuluttua valmistumisesta neljäsosa. Toisaalta tuntiopettajan ja lehtorin yleisnimikkeen alle mahtuu runsaasti niitä, joiden päätehtävä on teknisen työn opettaminen. Työttömänä oli 2 %, joten koulutus antaa hyvän mahdollisuuden työllistyä, vaikkakaan ei aina opettajan työhön.

Lastentarhanopettajakoulutuksesta valmistuneista 264:stä 164 oli ilmoittanut ammattinsa. Heistä 107 toimi lastentarhanopettajina, 10 erityislastentarhanopettajina ja 19 muissa opettajan nimikkeen mukaisissa tehtävissä. Kasvatusalan kokonaisprosentti oli 84. Työttömien osuus oli ajanjaksona 1999–2006 vuoden kuluttua valmistumisesta 8 %. Vuonna 2005 valmistuneista oli työttömänä seuraavan lukuvuoden lopussa 17 %. Lastentarhanopettajien ryhmä näyttää ryhmistä heikoimmin työllistyviltä.

Raumalta valmistuneiden opettajien sijoittuminen vaihtelee koulutuksittain. Suurin osa luokanopettajista on sijoittunut Satakuntaan. Käsityönope-
ttajakoulutus palvelee koko maata ja lastentar-

hanopettajakoulutus erityisesti Lounais-Suomea. Raumalta luokanopettajakoulutuksesta vuosina 2005–2008 valmistuneiden (54 henkilöä) sijoittuminen on taulukossa 2.25.

TAULUKKO 2.25. Raumalta luokanopettajakoulutuksesta vuosina 2005–2008 valmistuneiden sijoittuminen (N 64)

	%-OSUUS
Satakunta	29,6
Varsinais-Suomi	18,5
Helsingin seutu	13,0
Tampereen seutu	7,4
Pohjanmaa	3,7
muut	27,8

Raumalta käsityön aineenopettajakoulutuksesta vuosina 1999–2006 valmistuneiden sijoittuminen kuvataan taulukossa 2.26.

TAULUKKO 2.26. Raumalta käsityön aineenopettajakoulutuksesta vuosina 1999–2006 valmistuneiden sijoittuminen (N 109)

	%-OSUUS
Satakunta	19
Uusimaa	18
Pirkanmaa ja Häme	17
muut	46

Kaikkien Raumalta lastentarhanopettajakoulutuksesta valmistuneiden sijoittuminen näkyy taulukossa 2.27.

TAULUKKO 2.27. Raumalta lastentarhanopettajakoulutuksesta vuosina 1999–2006 valmistuneiden sijoittuminen (N 264)

% - OSUUS	
Turku	23
muu Varsinais-Suomi	27
Satakunta	22
Uusimaa	13
Pirkanmaa ja Häme	10
muut	5

2.4.5 Täydennyskoulutustoiminta

Täydennyskoulutuksesta vastaa laitokseen kuuluva alueellisen vaikuttavuuden yksikkö Sat@oppi. Vuonna 2006 täydennyskoulutukseen osallistui 910 henkilöä. Vuonna 2007 määrä laski alle puoleen.

Sat@oppi toimii 98 %:sti budjettirahoituksen ulkopuolisella rahoituksella. Sat@opin kokonaistalpanos on noin kaksi henkilötyövuotta.

Täydennyskoulutustoiminnan tavoitteena on toteuttaa yliopiston alueellisen vaikuttavuuden tehtävää soveltamalla oppimisen ja koulutuksen alueella tehdyn tutkimuksen tuottamaa uusinta tietoutta alueen oppilaitosten ja työelämän kehittämiseen. Tavoitteen mukaisesti laitos suunnittelee ja toteuttaa myös avoimen yliopisto-opetuksen, ammatillisen täydennyskoulutuksen ja lyhytkurssien lisäksi tilaajan toiveiden mukaista koulutusta.

Ammatillisen täydennyskoulutuksen perustehtäväksi nähdään työelämässä toimivien asiantuntijoiden kasvatuksen, opetuksen ja oppimisen sekä oppilaitosjohtamisen ja vuorovaikutustaitojen osaamisen päivittäminen ja kehittäminen.

2.4.6 Tutkimus ja kehittämistoiminta

Tutkimuksen painopistealueet ovat kasvatustieteessä ja käsityökasvatuksessa sekä varhaiskasvatuksen, erityisopetuksen ja liikuntakasvatuksen alueella keskittyen opettajuuteen, oppimiseen, opettamiseen ja opettajankoulutukseen. Tutkimusprojektit käsittelevät muun muassa kouluelämää ja korkeakouluopiskelijoita, opetustyötä eri koulumuodoissa, koulutuksen, opetuksen ja korkeakoulutoiminnan kehittämistä, varhaiskasvatusta, vieraskielistä opetusta, lukemista ja kirjoittamista, luonnon-tieteen, teknologian ja matematiikan opetusta, liikuntakasvatusta ja muita taito- ja taideaineita, opetusteknologiaa, etä- ja monimuoto-opetusta sekä opiskelijavalintaa.

Laitos toimii lähinnä Satakunnassa erilaisin henkilöstön kehittämistoimintaan, täydennyskoulutukseen sekä muuhun tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvin hankkein. Laitoksessa toimii tutkimusryhmä, jonka tehtävänä on laatia laitokselle tutkimusstrategia ja koordinoita laitoksella tehtävää tutkimusta ja jatko-opintoja. Laitoksessa on useita tutkimusprojekteja, jotka vaihtelevat sisällöltään, kestoltaan ja rahoitukseltaan.

Rauman opettajankoulutuslaitoksen alueellisen vaikuttavuuden tehtävää koordinoi laitoksessa toimiva, pääasiassa Satakunnan alueen asukkaita, yrityksiä ja julkishallinnon organisaatioita palveleva opetuksen kehittämiseen ja tutkimukseen keskittyvä Sat@Oppi. Toiminnan tavoitteena on laitoksen kolmen perustehtävän 1) opetuksen,

2) tutkimuksen ja 3) alueellisen vaikuttavuuden integroiminen.

Alueellisen vaikuttavuuden laadun varmistamiseksi toimii laitoksen johtajan nimeämä neuvottelukunta, jossa on edustus myös laitoksen ulkopuolisista yhteistyökumppaneista Satakunnan alueelta.

Sat@Opin tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee Rauman opettajankoulutuslaitoksen tutkimuksen syventämistä ja laajentamista. Toiminnan tavoitteena on kartoittaa kentän kasvatusalan tutkimus- ja kehittämistoiminnan tarpeet, siirtää osaamista tutkimus- ja kehittämishankkeiden kautta kentälle ja tuoda poikkeittieteellisten kumppanuushankkeiden kautta osaamista laitokselle. Tutkimus ja kehittämistoiminta ovat siinä määrin kiinteä kokonaisuus, että niitä ei aina voi erottaa toisistaan. Hankkeisiin liittyy usein täydennyskoulutusta. Laitoksen ulkopuolisella rahoituksella toimivat hankkeet on esitetty yhdessä liitteenä 29 ja Sat@opin keskeiset hankkeet liitteessä 30.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta koko laitosta koskien on mahdoton arvioida, sillä suuri osa siitä sisältyy opetus- ja tutkimushenkilöstön virkatoimintaan ja määrä vaihtelee henkilöltäin paljon. Tutkimuksen osuutta Sat@opin tutkimus- ja kehittämistoiminnassa ei myöskään voida eritellä. Sat@opin hankkeiden kokonaisrahoitus vuosina 2004–2007 oli 987 800 euroa (kokonaan julkista rahoitusta).

EU-rahoitusta (383 475 euroa) on ollut seuraavissa hankkeissa:

- Peruskoulusta ammatillisiin opintoihin (eri koulutusasteiden yhteistyönä syrjäytymistä ehkäisevä kehityshanke)
- ProEduca, Satakunnan oppimaan ohjaamisen kehittämisverkosto -hanke
- Koulutussektorin haasteet Satakunnassa -hanke

- Kulttuuriperintöosaamisen ja -kasvatuksen kehittämishanke.

2.4.7 Kansainvälistyminen

Laitoksessa toimii kansainvälisiä asioita koordinoiva ja kehittävä toimikunta.

Laitoksen henkilöstö on osallistunut monien vuosien ajan erilaisiin vaihto-ohjelmiin, joissa kohteena on eri maiden opettajankoulutus ja kasvatustieteen opetus. Erasmus-opettajavaihdossa yhteistyökumppaneina on ollut muun muassa seuraavat yliopistot ja korkeakoulut: Kesckemetin opettajankoulutuslaitos Unkarissa, Exeterin yliopisto Englannissa, Belfastin yliopiston college Pohjois-Irlannissa, Primoskan Koperin yliopisto ja Ljublijanan yliopisto Sloveniassa, Keski-Aasian teknillinen yliopisto Ankarassa, Turkissa, Jenan yliopisto Saksassa, Rezeknen yliopisto Latviassa ja Tallinnan pedagoginen instituutti Virossa. Henkilöstövaihtopartnereita ovat olleet myös Kaposvarin opettajankoulutuslaitos Unkarissa ja Heidelbergin pedagoginen yliopisto Saksassa.

Laitos on osallistunut muun muassa seuraaviin kansainvälisiin projekteihin: ROKL on ollut alusta (v. 2000) lähtien mukana Erasmus-Sokrates Network ”Childrens’ Identity and Citizenship in Europe”-projektissa (CiCe). Projektissa on noin 90 yliopistoa Euroopan eri maista. ROKL on edustettuna CiCe:n Executive-ryhmässä, johon kuuluu koordinaattoritiiimin (Metropolitan yliopisto Lontoossa) lisäksi 4–5 jäsentä. Heidelbergin pedagogisen yliopiston kanssa on solmittu virallinen yhteistyösopimus. Yhteinen tutkimus on käynnistynyt vuonna 2005. Århusin yliopiston kanssa on käyty neuvotteluja tutkimusyhteistyön alkamisesta. Rezeknen yliopiston kanssa on ollut opettajavaihtoa ja vierailuja useiden vuosien ajan. Mittavimmat yhteistyöprojektit ovat viime vuosi-

na olleet Sat@opin organisoimat TVER-projekti ja Asiaa-yhteistyö.

Opiskelijavaihtoa on ollut jonkin verran siten, että raumalaisia opiskelijoita on ollut muun muassa Unkarissa, Englannissa ja Islannissa. Toisensuuntaista opiskelijavaihtoa on ollut vain muutama lyhyt tutustuminen.

Sat@opissa on järjestetty kansainvälisiä seminaareja, joissa on ollut ulkomaisia asiantuntijaluennoijia; muun muassa keväällä 2008 tilauskoulutus Readingen yliopiston henkilöstölle ja opiskelijoille.

2.4.8 Talous

Yliopisto on opetusministeriön alainen valtion tilivirasto. Rauman opettajankoulutuslaitos noudattaa valtion tiliviraston taloushallintoa ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita sekä yliopiston antamia taloushallintoa ohjaavia johtosääntöjä, yleisiä määräyksiä ja ohjeita.

Laitoksen rahoitus koostuu dekaanin vuosittain myöntämästä budjettirahoituksesta ja budjettirahoitusta täydentävästä rahoituksesta (ulkopuolinen rahoitus). Täydentävä rahoituskin on pääsääntöisesti julkisilta organisaatioilta erikseen anottua hankerahaa. Osa täydentävästä rahoituksesta on maksullista palvelutoimintaa, jossa maksajina ovat yksityiseen rahoitukseen (kotitaloudet) rinnastettavat tahot ja osa julkisia organisaatioita.

Laitos tekee vuosittain budjettiesityksen tiedekunnalle, jossa huomioidaan laitoksen tulevan vuoden kaikki toiminta ja tämän toiminnan vaatima henkilö-, toiminta- ja infrastruktuuriresurssi. Täydentävä rahoitus valmistellaan kunkin hankeanomuksen yhteydessä. Yliopiston taloussäännön mukaan laitoksen määrärahojen riittävydestä vastaa laitoksen johtaja.

Yliopistolain (645/1997) mukaan korkeakoulututkintoon johtava opetus on opiskelijalle maksutonta. Tutkintoihin (KK, KM) johtavat koulutukset rahoitetaan budjettirahoituksella: vuosittainen yliopiston ja OPM:n välinen tulossopimus ja tiedekunnan ja yliopiston tulossopimus, jonka jälkeen dekaani jakaa määrärahat laitokselle.

Täydentävän rahoituksen osuus laitoksen kokonaisrahoituksesta on vuosittain 10–12 %. Vuosina 2005–2008 on seuraavien tahojen kanssa solmittu hanke-/tutkimus-/koulutus sopimuksia budjettirahoitusta täydentävänä: KTM, Tekes, OPM, VM, TE-Keskus, kunnat, liitot, kotimaiset säätiöt ja rahastot.

EU-rahoitetun toiminnan laajuus oli vuosina 2000–2006 (euroina) taulukon 2.28 mukainen:

TAULUKKO 2.28. EU-rahoitettu toiminta v. 2000–2007

RAHOITUS EUROINA	
vuosina 2000–2003	ei EU-rahoitusta
vuosi 2004	4 494 e
vuosi 2005	144 426 e
vuosi 2006	147 684 e
vuosi 2007	80 559 e

Vuosille 2008–2013 ei ole EU-rahoitus päätöksiä.

2.4.9 Yksikön ohjaus

Rauman opettajankoulutuslaitos on osa Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekuntaa, johon kuuluu kolme laitosta ja kaksi normaalikoulua, joista toinen on Raumalla ja toimii harjoittelukouluna Rauman opettajankoulutuslaitoksessa opettajiksi opiskeleville.

Laitoksella on johtaja ja varajohtaja sekä laitosneuvosto. Laitoksessa toimii lisäksi johtoryhmä sekä eri toimintoihin/asioihin keskittyviä työryhmiä ja toimikuntia.

2.4.10 Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja -suunnitelmat

Laitoksessa on jo vuosia toteutettu opetusministeriön 7.3.2008 kehittämissuunnitelmassa edellytetyä kolmen pääopetussuunnan yhteistä opetusta. Muutoksia pääkoulutuksiin ei ole suunniteltu. Koulutustarjonta jatkuu suunnilleen entisenlaajuisena. Erilliset erityisopettajan opinnot luokanopettajille ja aineenopettajille ovat käynnistyneet uudelleen.

Käsityönopettajien joka toinen vuosi alkava koulutus on mainittu OPM:n suunnitelmissa. Näiden suunnittelua jatketaan yliopistolain sekä Turun yliopiston ja Turun kauppakorkeakoulun konsortion toteutuksen yhteydessä.

2.4.11 Muuta tietoa

KIRJASTO

Rauman opettajankoulutuslaitoksen kirjaston kokoelmien pääpaino on kasvatustieteellisessä kirjallisuudessa. Yhteiskuntatieteistä edustettuina ovat psykologia ja sosiologia. Lisäksi kirjastoon tulee

kotimaisia ja ulkomaisia aikakauslehtiä. Kirjaston kokoelmat ovat kaikkien käytettävissä.

Kirjaston niteiden määrä on 23 724. Vuosittain kirjastoon tulee 68 kausijulkaisua. Käytössä olevien e-kausijulkaisujen määrä on 18 920 (koko Turun yliopiston kirjaston yhteinen). Koko kirjaston yhteinen e-kirjojen määrä on 305 826. Lainojen määrä palvelutiskiltä on 13 472. Uusintoja tehdään 20 725 vuodessa. Luvut ovat vuodelta 2007.

Suurin osa kirjaston kokoelmasta (vanhinta kirjallisuutta lukuun ottamatta) on Turun yliopiston kirjaston yhteisessä tietokannassa (VOLTER). Lisäksi asiakaspäätteiltä on yhteys muun muassa yliopistojen yhteistietokantaan (LINDA) ja elektronisten lehtien kokoelmaan (elektroninen lukusali).

TOIMITILAT

Laitoksen rakennukset ovat vuosilta 1898–99, 1955, 1968, 1971 ja 1997. Pääosa rakennuksista on peruskorjattu viimeisen 10 vuoden aikana. Rakennukset ovat Senaatti-kiinteistöiltä vuokrattuja.

PUUTARHA

Laitoksella on puutarha. Sitä käytetään biologian opetuskohteena, jossa perehdytään näytelajistoon ja kasvihuone- ja avomaaviljelyyn. Luokanopettajaopiskelijat harjoittelevat kasvinkasvatuskokeen järjestelyjä, seuranta ja raportointia. Laitoksella on yhteinen ympäristökouluhanke Turun yliopiston kulttuurintuotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen kanssa.

2.5 Kehittämisyksiköt ja -organisaatiot Satakunnassa

Satakunnassa on useita korkeakoulutasoisia toimijoita, jotka ovat korkeakoulujen yksiköitä tai tekevät tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen kanssa.

Satakunnan kolmella seutukunnalla on omat kehitysyhtiönsä: Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy, Rauman Seudun Kehitys Oy ja Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy. Satakunnassa toimii myös kehittäjäorganisaatio Prizztech Oy.

Satakunnan TE-keskuksessa Porissa toimii osana Tekesin verkostoa teknologian kehittämisosasto, joka tarjoaa Tekesin teknologia- ja asiantuntijapalveluja yrityksille ja tutkimusorganisaatioille.

2.5.1 Tampereen teknillisen yliopiston Elektroniikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö

TTY:n Elektroniikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö tekee tutkimusta ja soveltaa tutkimustietoa langattoman tiedonsiirron osa-alueilla, joista esimerkkeinä kiinteistöautomaation langaton tiedonsiirto, sulautetut järjestelmät, erilaiset antenniratkaisut, radiotaajuiset tunnistusjärjestelmät (RFID), radiotaajuisien sähkömagneettisten kenttien ja aaltojen mallintaminen.

Yksiköllä on käytössään ESD-suojattu suurtaajuuslaboratorio, jossa on mikroaaltotaajuuksille ulottuvat mittalaitteistot.

Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.

Internetissä: www.ele.tut.fi

2.5.2 Tampereen teknillisen yliopiston Elektroniikan laitoksen Kankaanpään tutkimusyksikkö

TTY:n Elektroniikan laitoksen Kankaanpään yksikkö (käytetty myös nimitystä Puettavan teknologian tutkimusyksikkö) on osa Kankaanpään puettavan teknologian osaamiskeskusta. Yksikön toiminta keskittyy puettavan teknologian tutkimukseen ja tutkimustiedon soveltamiseen.

Kankaanpään yksikön vahvuus on elektroniikan ja tekstiili- ja vaatetusalan poikkitieteellinen yhteistyö. TTY:n Kankaanpään yksikössä on muun muassa ohjelmistokehityksen, analogia- ja digitaalielektroniikan, sulautettujen järjestelmien, signaalinkäsittelyn, modernien käyttöliittymien, taipuisien ja konepesun kestävien elektroniikka-alustojen sekä matemaattisen mallintamisen osaamista.

Kankaanpään yksikkö tekee yhteistyötä yritysten kanssa. Tutkimustoiminnan lisäksi se on suunnitellut ja valmistanut yrityksille erilaisia prototyyppejä.

Internetissä: www.ele.tut.fi

2.5.3 Tampereen teknillisen yliopiston Hydrauliikan ja automatiikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö

TTY:n Hydrauliikan ja automatiikan laitoksen Rauman tutkimusyksikkö on hydrauliikan tutkimuslaboratorio, joka on erikoistunut tutkimuksessaan hydrauliikan käyttövarmuuden parantamiseen sekä hydrauliijärjestelmien ja komponenttien kehittämiseen.

Yksiköllä on kansainvälisesti ainutlaatuinen hydrauliikan kokeellisen tutkimuksen laboratorio. Yksikkö toimii kiinteässä yhteistyössä seudun yritysten kanssa. Henkilökunnan määrä Rauman

hydrauliikan tutkimusyksikössä vaihtelee projektien mukaan (4–8).

Internetissä: www.iha.tut.fi/research/regional/rauma/

2.5.4 Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Porin ja Rauman yksiköt

Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus (MKK) on Turun yliopiston erillislaitos, joka tarjoaa merenkulun ja siihen läheisesti liittyvien alojen täydennyskoulutusta sekä tutkimus- ja asiantuntijapalveluja.

Porin yksikkö keskittyy tutkimukseen ja kehittämiseen sekä alueelliseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Toiminnan painopistealat ovat merellisiin teemoihin keskittyvä soveltava ympäristötutkimus (kattaen alueelliset ympäristökysymykset Selkämerellä ja lounaisella rannikkoalueella sekä meriliikenteen ympäristövaikutusten tutkimuksen Itämerellä) sekä lähimerenkulun ja intermodaalikuljetusten tutkimus ja kehittäminen.

Turun yliopiston Satakunnan ympäristöntutkimuslaitoksen toiminta integroitiin MKK:n Porin yksikköön ja yliopistokeskukseen vuonna 2008. MKK:n Porin yksikköön sijoittuu luonnontieteellisen tutkimuksen koordinaatio, joka edistää erityisesti Selkämeren rannikko- ja merialueelle kohdentuvaa tieteellistä tutkimustoimintaa.

Luonnontieteellinen tutkimus edellyttää huomattavia henkilöstö- ja kalustoresursseja, joita on vaikea kannattavasti ylläpitää pienissä alueyksiköissä. Ympäristön hoidossa ja aluesuunnittelussa tieteellistä perustietoa kuitenkin tarvitaan, ja siten alueelliset tarpeet huomioonottavan tieteellisen tutkimuksen jatkuvuutta Satakunnassa vahvistetaan koordinaation avulla. Koordinaatiotoiminta edistää Selkämeren alueen tieteellistä tutkimusta

- tuomalla alueen tutkimuksellisesti mielenkiintoisia piirteitä kansallisen ja kansainvälisen tiedeyhteisön tietoon
- kokoamalla ja välittämällä tietoa alueellisista tutkimustarpeista tiedeyhteisölle
- edistämällä alueella toimivien yliopistojen ympäristötutkimuksen ja -yhteistyön kehittämistä
- tukemalla konkreettisesti luonnontieteellisesti painottuneiden tutkimushankkeiden valmistelua.

Yksikkö toimii alueellisessa ympäristöyhteistyössä ja osallistuu kansalliseen ja kansainväliseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Porin yksikössä toimii valtakunnallinen lähimerenkulun ja intermodaalikuljetusten edistämiskeskus Shortsea Promotion Centre (SPC) Finland. Keskuksella on sekä liikenne- ja viestintäministeriön että Euroopan komission tunnustama asema Suomea edustavana tahona eurooppalaisessa lähimerenkulun edistämistoiminnassa sekä edistämiskeskusten verkostossa, European Shortsea Networkissä (ESN). Porin yksikkö on osa Porin yliopistokeskusta.

MKK:n koulutusyksiköllä on toimipisteet Turussa ja Raumalla. Koulutustarjonta keskittyy ajankohittaiseen merenkulkuun, satamatoimintoihin ja kuljetuslogistiikkaan liittyvään yliopistotasoiseen jatko- ja täydennyskoulutukseen. Toimintamuodot vaihtelevat koulutusohjelmista ja lyhytkursseista projekteihin ja yrityksille suunniteltuihin koulutuksiin. Rauman yksikkö huomioi toiminnassaan erityisesti yhteytensä Satakuntaan, mutta tarjoaa palvelujaan myös maakunnan ulkopuolelle.

Yksikkö sijaitsee Rauman merikoulunmäellä Rauman ammattiopiston ja Satakunnan ammattikorkeakoulun merenkulun yhteydessä.

Internetissä: mkk.utu.fi

2.5.5 Länsi-Suomen kesäyliopisto

Länsi-Suomen kesäyliopisto on vapaan sivistystyön organisaatio, jota ylläpitää Länsi-Suomen Korkeakouluyhdistys. Sen jäseniä ovat 15 satakuntalaista kuntaa sekä muutama henkilöjäsen.

Kesäyliopisto järjestää avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta ja tilauskoulutusta sekä yleisötilaisuuksia ja lukiolaiskursseja. Avointa yliopisto-opetusta tarjottiin vuonna 2007 seuraavilla tieteenaloilla: humanistiset ja yhteiskuntatieteet; kasvatustiede, aikuiskasvatus, draama ja erityispedagogiikka; kielet ja kulttuuri; lääke- ja terveystiede sekä terapiaopinnot; oikeustiede ja teologia. Avoimeen yliopisto-opetukseen osallistui 727 opiskelijaa vuonna 2007. Opetustunteja oli yhteensä 1784.

Opintopisteitä kertyi 3899, joista kasvatustieteissä ja pedagogiikassa yhteensä 2262. Lähes puolet (47 %) kokonaisopintopistemäärästä kertyi Turun yliopistolle. Opintopisteet jakaantuivat muiden yliopistojen osalta seuraavasti: Jyväskylän yliopisto 26 %, Joensuun yliopisto 8 %, Kuopion yliopisto 7 %, Helsingin yliopisto 5 %. Loput 7 % tulivat Sibelius-Akatemialle, Taideteolliselle korkeakoululle ja Teatterikorkeakoululle.

Kesäyliopisto aloitti ikääntyvien yliopistotoiminnan syksyllä 2007. Ikääntyvien yliopisto on Turun yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen toiminnan erityismuoto.

Internetissä: www.lskesayliopisto.fi

2.5.6 Satafood Kehittämisyhdistys ry

Satafood on biotekniikan, elintarviketekniikan ja ympäristöbiotekniikan aloilla toimiva kehitysyhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusimman tutkimustiedon nopea siirto yrityksiin vahvistamaan niiden kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä. Satafood toteuttaa laajoja kehittämishankkeita raaka-ainetuotannossa, elintarvikejalostuksessa sekä ympäristöliiketoiminnassa. Lisäksi tehdään yritysten kanssa kahdenkeskisiä luottamuksellisia toimeksiantoja. Painopiste on kasvavien yritysten kanssa tehtävässä kehitystyössä sekä uuden liiketoiminnan synnyttämisessä. Satafoodissa työskentelee 12 asiantuntijaa. Satafoodilla on laajat kansalliset ja kansainväliset verkostot. Satafoodin tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Teknillinen korkeakoulu, Jyväskylän yliopisto, Helsingin yliopisto, VTT, MTT ja Satakunnan ammattikorkeakoulu. Lisäksi tehdään yhteistyötä ulkomaisten tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa.

Satafood Kehittämisyhdistys ry on perustettu vuonna 1999. Satafoodin taustavoimat ovat Huitisten, Porin ja Kokemäen kaupungit, Loimaan, Kaakkois-Satakunnan, Pohjois-Satakunnan ja Vammalan seutukunnat, Satakunnan ammattikorkeakoulu sekä elintarviketeollisuus.

Internetissä: www.satafood.net

2.5.7 Pyhäjärvi-instituutti

Pyhäjärvi-instituutti on täydennyskoulutus-, kehittämis- ja tutkimusyksikkö eteläisessä Satakunnassa Eurassa. Instituutti on perustettu vuonna 1989 säätiöpohjalle. Säätiössä on mukana seudun kuntia, yrityksiä ja Turun yliopisto. Lisäksi instituutin hallituksessa on asiantuntija Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisestä tiedekunnasta. Toiminta-alueena on Pyhäjärvi-seudun ja muun Satakunnan lisäksi lounainen ja eteläinen Suomi. Instituutin tehtävänä on alueensa elintarviketalouden kehittäminen. Kehitystyössä edistetään ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja. Erityiskohteena ympäristöasioissa on vesiensuojelu ja vesistökunnostus.

Elintarviketalouden asiakkaina ovat jalostusketjuihin kuuluvat viljelijät ja kasvattajat, ammattikalastajat, jalostusyritykset ja niiden henkilöstö, elintarvikeyrittäjät, elintarvikeketjujen kehittämis-, ohjaus- ja valvontahenkilöstö, ammattikeittiöiden henkilökunta ja muut elintarvikeklusterin toimijat. Kehitystyötä tehdään ketjujen toimijoiden lisäksi muun muassa tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa (esim. MTT, VTT, TY, HY). Instituutin henkilömäärä on 11.

Internetissä: www.pyhajarvi-instituutti.fi

2.5.8 Magneettiteknologia-keskus ja Vesi-Instituutti

Satakunnan osaamiskeskusohjelman toiminnan tuloksena on ohjelmakaudella 1999–2006 käynnistetty kaksi elinkeinoelämän tarpeisiin perustuvaa kehittämis- ja tutkimusyksikköä. Sekä Magneettiteknologiakeskus ja Vesi-Instituutti toimivat kehittäjäorganisaatio Prizztech Oy:n yksikköinä.

Magneettiteknologiakeskuksen tavoitteena on tukea ja edistää paikallista osaamista magneettiteknologian alalla. Sen palveluksessa on viisi asiantuntijaa. Magneettiteknologiakeskuksen toiminta jakaantuu neljään osa-alueeseen:

- kestopagneetit ja kestopagneettimateriaalit
- suprajohteet ja suprajohtavat magneetit
- magneettikenttien mallinnus
- magneettiset mittaukset.

Uudella osaamiskeskusohjelmakaudella Porissa toimiva Magneettiteknologiakeskus liittyy olennaisesti Tulevaisuuden energiateknologiat -klusterin toimintaan. Magneettiteknologiakeskus tarjoaa yrityksille mallinnus-, mittaus- ja tutkimuspalveluja sekä pyrkii yhteistyössä yliopistojen kanssa käynnistämään laajempia kansallisia hankkeita magneettiteknologian alalta. Keskus organisoii myös alan seminaareja.

Raumalla sijaitseva Vesi-Instituutti tuottaa puolueetonta tietoa ja palveluja talousvesialalle ja elintarviketuotannolle. Palvelut perustuvat Instituutin asiantuntemukseen talousvesialan säädöksistä, standardisoinnista ja tuotehyväksynnästä EU-tasolla ja kansallisesti, talousvedestä ja sen kanssa kosketuksissa olevista materiaaleista sekä kasvihuoneiden mikrobiologisesta turvallisuudesta. Vesi-Instituutti tekee ja teettää tieteellistä tutkimusta, järjestää seminaareja ja koulutusta. Vastaavaa asiantuntemusta ei ole muualla Suomessa.

Vesi-Instituutin palveluksessa on seitsemän korkeasti koulutettua asiantuntijaa.

Toiminnan tavoitteena on suomalaisten talousvesialan yritysten kansallisen ja kansainvälisen säädosympäristön kehittäminen vaikuttamalla yritysten etujen mukaisesti tuotehyväksyntäjärjestelmiin, standardointiin ja säädöksiin EU:ssa ja Suomessa. Tavoitteena on myös talousveden kanssa kosketuksissa olevien materiaalien turvallisuus niin, että materiaaleista ei siirry talousveteen mitään terveydelle haitallista ja terveellinen ja materiaaliystävällinen talousveden laatu sekä talousvesialan yhteistyön ja osaamisen lisääminen.

Vesi-Instituutti tekee laajaa yhteistyötä alan yritysten, ministeriöiden, vesihuoltolaitosten, tutkimuslaitosten, korkeakoulujen, viranomaisten ja toimialajärjestöjen kanssa. Tutkimusyhteistyötä tehdään muun muassa VTT:n, KTL:n, Tampereen teknisen yliopiston, GTK:n ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös EU:n puitteissa alan säädösvalmistelussa ja tutkimustyössä.

Internetissä: www.prizz.fi

2.5.9 Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy

POSEK on vuonna 2003 perustettu elinkeinoyhtiö jonka perustehtävänä on Porin seudun elinkeinopolitiikan toteuttaminen ja kuntien välisen yhteistyön tiivistäminen. Porin seutua kehitetään parantamalla yritysten toimintaedellytyksiä vetovoimaa lisäävällä markkinointiviestinnällä ja seutua kansainvälistämällä.

POSEKin omistavat Porin seudun kunnat (Hartajavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Pori, Ulvila, Vampula), kuntien yrittäjäyhdistykset ja Satakunnan kauppakamari. POSEKin palvelut ovat asiakkaille maksuttomia.

POSEKin keskeisiä toimintoja ja palveluja ovat

- yrityskehityspalvelut: yrittäjyyden edistäminen, alkavien yrittäjien neuvonta (Enter), kasvuyritys-, omistajanvaihdos- ja maaseutuyrittäjäneuvonta, yrityskummitoiminta, toimitilapalvelut
- kansainvälistymispalvelut: yritysten kansainvälistymistä edistävät palvelut ja kansainvälistymishankkeet, EU-hankeneuvonta ja asiantuntijapalvelut, tietopalvelut, EU:n rahoituskoulutus
- seutumarkkinointi: sijoittumispalvelut yrityksille, aluemarkkinointi osaajille, opiskelijoille, uusille asukkaille
- kehittämishankkeet.

POSEKin palveluksessa on 18 henkilöä.

Posek, Prizztech ja Yrityspalvelu Enter ovat sopineet yhteistyön tiivistämisestä (yhteistyösopimus voimassa 1.1.2009 alkaen).

Internetissä: www.posek.fi

2.5.10 Rauman Seudun Kehitys Oy

Rauman Seudun Kehitys Oy (RSK) on Rauman seudun seitsemän kunnan omistama elinkeino-yhtiö, joka toteuttaa alueen elinkeinopolitiikkaa. RSK:n tavoitteena on luoda edellytyksiä seudun elinkeinoelämän positiiviselle kehitymiselle.

RSK:n päävastuualueet ovat olleet

- elinkeinorakenteen uudistaminen
- aloittavien ja toimivien yritysten neuvonta
- matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi
- seudun yhteismarkkinointi
- yritysten verkostoitumisen edistäminen
- yritysten ja kuntien yhteistyön parantaminen.

RSK toimii sekä aloitteentekijänä että yhteistyökumppanina Rauman seudun elinkeinojen kehittämisessä.

1.1.2009 astui voimaan muutos, jolloin RSK:n liikeidea täsmentyy aloittavien ja toimivien yritysten kehittämisneuvontaan (myös matkailuyritykset) sekä yhteisesti sovittujen elinkeinojen kehittämishankkeiden toteuttamiseen ja seudun elinkeinopoliittiseen ja matkailulliseen markkinointiin. RSK:sta siirtyy peruskuntiin elinkeinopolitiikan valmistelu ja elinkeinopoliittinen edunvalvonta sekä matkailuneuvonta. RSK:n henkilöstömäärä pieneni noin 10 henkilöön.

Internetissä: www.rsk.fi

2.5.11 Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy

Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy (PSKK) on seitsemän kunnan (Kankaanpää, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Lavia ja Siikainen) omistama ja perustama elinkeinoyhtiö.

PSKK Oy:n toiminta-ajatuksena on yhteistyötä kehittämällä vahvistaa ja monipuolistaa elinkeinorakennetta sekä kehittää seudun kilpailukykyä ja parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kansainvälistyvässä ympäristössä. Tehtävänä on myös luoda edellytyksiä vireälle ja monipuoliselle yritystoiminnalle ja edistää uuden yritystoiminnan syntymistä seutukunnalla. PSKK toteuttaa Pohjois-Satakunnan elinkeinostrategiaa.

Neuvontapalveluiden lisäksi kehittämiskeskus toteuttaa toimialakohtaisia kehittämishankkeita, välittää tietoa EU-rahoituksen mahdollisuuksista ja meneillään olevista hankkeista sekä vastaa seutukunnallisen matkailun markkinoinnista. Painopistealueina ovat yritysten pitkäjänteinen kehittäminen sekä erilaisten yritysten muodostamien paikallisten osaamiskeskittymien edelleen kehittäminen ja kansainvälisten konseptien kehittäminen yhdessä yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. PSKK:n palveluksessa on neljä henkilöä.

Internetissä: www.pskk.fi

2.5.12 Prizztech Oy

Prizztech Oy on satakuntalainen kehittäjäorganisaatio, jonka tavoitteena on elinkeinoelämän ja maakunnan kilpailukyvyyn parantaminen. Prizztech Oy:n osakepääoma on 1 000 050 euroa. Yhtiön pääomistaja on Porin kaupunki, jonka omistusosuus on yli 50 %. Muita kuntasektorin omistajia ovat Rauman kaupunki, Euran kunta, Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy, Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy ja Satakunnan sairaanhoitopiiri. Yhtiön omistajina on lisäksi joukko kehittämisohjelmiin ja osaamiskeskusohjelmaan liittyviä yritysosakkaita, finanssisektorin edustajia ja muita toimijoita, esimerkiksi Satakunnan korkean teknologian säätiö.

Prizztech Oy toteuttaa tehtävänsä pääasiassa kehitysohjelmien ja -hankkeiden avulla. Yhtiö toimii yleishyödyllisin periaattein puolueettomana asiantuntijaorganisaationa. Yhtiön yhtenä tavoitteena on linkittää alueen elinkeinoelämä ja toimijat laajasti kansallisiin kehittämisohjelmiin. Prizztech Oy:llä on toimipisteet Porissa, Raumalla, Kankaanpäässä ja Huittisissa. Yhtiön toiminta jakaantuu neljään eri osa-alueeseen: 1) kehittämis- ja tutkimusyksiköt, 2) Satakunnan osaamiskeskusohjelma, 3) liiketoiminnan kehittäminen ja 4) tytär- ja osakkuusyhtiöt.

Kehittämisen ja tutkimusyksikköinä toimivat Magneettiteknologiakeskus ja Vesi-Instituutti. Kansallisessa osaamiskeskusohjelmassa Satakunta on mukana kolmessa eri klusterissa: energiateknologian, jokapaikan tietotekniikan ja meriklusteriohjelmassa. Liiketoiminnan kehittämisyksikössä keskeisenä sisältönä ovat yritysten kehittämishankkeet, jotka pohjautuvat liiketoimintaprosessilähtöiseen systemaattiseen kehittämiseen. Liiketoiminnan kehittämisessä myös henkilöstön osaamisen kehittämishank-

keet ja kansainvälinen projektitoiminta ovat keskeisessä roolissa. Prizztech Oy:llä on kaksi tytäryhtiötä, joista Prizzway Oy tarjoaa liiketoiminnan asiantuntijapalveluita ja Prizzpoint Oy tuottaa monikäyttäjäkiinteistöjen palveluita. Prizzpoint Oy koordinoi Porin yliopistokeskuksen palvelukeskuksen toimintaa. Yhtiö on lisäksi omistajana Offshore Technology Center Oy:ssä ja ICT-alan strategisen huippuosaamisen keskitymässä TIVIT Oy:ssä.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2007 oli yli 6,8 miljoonaa euroa. Yrityksen liiketoiminnallinen tulos oli poikkeuksellisen hyvä myyntivoittojen ansiosta. Yhtiön toiminta yleishyödyllisenä projektinhallintaorganisaationa ei sellaisenaan ole liiketoiminnallisesti kannattavaa, vaan tarvitsee rinnalleen katteellisia toimintoja, jotka vuoden 2008 aikana on eriytetty edellä kuvattuihin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhtiöihin. Liiketoiminnallisen voiton mahdollistavien toimeksiantojen osuus oli vuonna 2007 pieni.

Käynnissä olevien projektien kokonaisvolyymin laski vuonna 2007 huomattavasti, sillä projektikanta oli 1.1.2008 noin 2,0 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli yli 9 miljoonaa euroa. Kokonaisvolyymin lasku johtui EU:n ohjelma-kausien päättymisestä vuoden 2006 lopussa. Ennakko-odotusten vastaisesti vuoden 2007 aikana ei saatu uusista ohjelmista rahoituspäätöksiä. Kuluvan vuoden aikana projektikanta on lähentynyt kasvuun huolimatta siitä, että EU:n rakennerahasto-ohjelmien käynnistyminen on edelleen ollut verkaista.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2007 keskimäärin 55 henkilöä.

Posek, Prizztech ja Yrityspalvelu Enter ovat sopineet yhteistyön tiivistämisestä 1.1.2009 alkaen. Yhteistyösopimuksen toteutusta ohjaa johtoryh-

mä, jossa ovat edustettuina operatiivisten toimijoiden hallitusten puheenjohtajat, elinkeinoelämän edustajat, 2. asteen oppilaitosten edustaja, korkeakoulujen edustaja sekä Porin kaupungin ja seutukunnan muiden kuntien nimeämät edustajat.

Internetissä: www.prizz.fi

2.6 Yhteistyö eri yksiköiden ja korkeakoulujen kesken

2.6.1 Yhteistyöstrategiat ja yhteistyösopimus

PORIN KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISTYÖSTRATEGIA 2002

Opetusministeriö edellytti vuonna 2002, että alueiden korkeakoulut laativat alueillaan yhteistyöstrategian, jossa korkeakoulut sopivat alueellisen yhteistoiminnan tavoitteista ja toimijoiden välisestä työnjaosta. Lähtökohtana tuli pitää koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa määriteltyä valtakunnallista työnjakoa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä.

Tämän toimeksiannon pohjalta laadittiin Porin korkeakoululaitoksen yhteistyöstrategia 2002, jossa olivat mukana DIAK Pori, Porin yliopistokeskus ja Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Asiakirjassa selvitettiin yhteistyön nykytilaa ja tavoitteita, asetettiin strategisia yhteistyötavoitteita sekä sovittiin yhteisistä hankkeista ja yhteistyön seurannasta ja arvioinnista.

SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOS 2008 -STRATEGIA

Opetusministeriö antoi vuonna 2004 yliopistoille ja ammattikorkeakouluille toimeksiannon päivittää vuonna 2002 laadittu yhteistyöstrategia. Satakunnassa yhteistyöstrategian laadintaa johti strategiatyön johtoryhmä, ja tuloksia on käsitellyt myös Satakunnan korkeakoulujen neuvottelukunta. Nyt strategiatyössä oli mukana myös Turun yliopiston Rauman opettajainkoulutuslaitos.

Työn tuloksena syntyi Satakunnan korkeakoululaitos 2008 -asiakirja, jossa pyrkimyksenä on kasvat-
taa Satakunnan korkeakoululaitoksesta yhteistyön, työnjaon ja profiloitumisen edelläkävijä.

Keskeinen ero vuoden 2002 strategiaan on, että enää ei puhuta erillisistä toimijayksiköistä vaan monialaisesta ja profiloituneesta Satakunnan korkeakoululaitoksesta, johon kuuluvat myös Satakunnassa toimivat koulutus- ja tutkimuskeskukset.

Strategiassa määritellään Satakunnan korkeakoululaitoksen alueellisiksi yleistavoitteiksi 2005–2008:

- 1) maakunnan henkisen yhtenäisyyden edistäminen
- 2) väestön koulutustason nostaminen
- 3) työllisyysasteen kohottaminen
- 4) tutkimuksen vahvistaminen ja osaamisen siirto
- 5) työelämän ja aluekehityksen tukeminen.

Yleistavoitteiden noudattamisen avainsanoiksi on nostettu

- yhteistyö
 - yhteiset tutkimus- ja kärkihankkeet
 - Satakunnan korkeakoululaitoksen ja elinkeinoelämän kansainvälistymisen edistäminen
 - avoin korkeakouluverkosto
- työnjako
 - koulutustarjonnan työnjako
 - ylemmät amk-tutkinnot, maisteriopinnot ja tutkijakoulutus (tohtorikoulut)
- profiloituminen
 - DIAK – kirkon ja hyvinvointialan koulutus, työelämäpalvelut, kristillinen ja yleisinhimillinen arvopohja
 - ROKL – opettajankoulutus, kasvatustieteellinen ja käsityökasvatuksen jatkokoulutus, tutkimus
 - SAMK – monialainen koulutus, vahvat työelämäyhteydet, soveltava tutkimus, yrityskehittäjä
 - UC-Pori – tiede- ja taideyhteisö, monitieteinen perustutkimus ja tohtorikoulu.

Strategian toteuttamista seuraa Satakunnan korkeakoululaitoksen strategiatyön johtoryhmä, jossa on edustus korkeakouluista ja Satakuntaliitosta. Johtoryhmän tehtäviin kuuluu myös korkeakoululaitoksen kehittäminen, suunnittelu ja koordinaatio.

Satakunnan korkeakoulujen neuvottelukunta toimii maakunnallisena korkeakoulutuksen keskustelufoorumina. Neuvottelukunnassa on Satakunnan korkeakoululaitoksen, korkeakoulukaupunkien ja elinkeinoelämän edustus.

SATAKUNNAN KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISTYÖSOPIMUS

Satakunnan korkeakoulut allekirjoittivat yhteistyösopimuksen 31.1.2008. Sopijaosapuolia ovat Satakunnan ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Porin yliopistokeskus (sen emoyliopistot) sekä Turun yliopiston Rauman opettajainkoulutuslaitos.

Sopimuksen mukaisen yhteistyön tavoitteena on edistää ja monipuolistaa Satakunnan korkeakoululaitoksen koulutus-, kehitys- ja tutkimusyhteistyötä ja niiden aluekehitysvaikutusta korkeakoulujen voimavaroja mahdollisimman tehokkaasti hyödyntäen. Satakunnan korkeakoululaitoksen yhteistyön painopistealueet ovat koulutus, tutkimus- ja kehittämistoiminta, yhteisesti järjestettävät palvelut sekä kansainvälistyminen.

2.6.2 Yhteistyöryhmät

Satakunnan korkeakoululaitoksen strategian ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa varten perustettiin alun perin 14 työryhmää. Ryhmiä muutettiin vuonna 2008. Ryhmissä on edustus kaikista sopimuksen piirissä olevista korkeakouluista. Nykyiset 11 työryhmää ovat

- Avoin korkeakouluverkosto -työryhmä
- Kansainvälisyystyöryhmä
- Kieltenopetustyöryhmä
- Kirjastotyöryhmä
- Kulttuurialan työryhmä
- Liiketalouden ja kauppatieteiden yhteistyöryhmä
- Sosiaali- ja terveysalan työryhmä
- Tekniikan työryhmä
- Verkko-opetuksen kehittämisryhmä
- Ympäristöntutkimuksen yhteistyöryhmä
- Yrittäjyystyöryhmä

Seuraavassa puhutaan myös aiempien ryhmien työstä, minkä vuoksi työryhmien nimet eivät täysin vastaa edellistä listaa.

Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman ja Turun kauppakorkeakoulun Porin yksikön kauppatieteiden koulutuksen profiloitumista, päällekkäisyyksiä ja synergiamahdollisuuksia on selvittänyt liiketalouden integrointityöryhmä. Työryhmä on kuvannut ammattikorkeakoulututkinnon ja yliopistollisen tutkinnon profiilit toteuttamalla tutkintokohtaiset osaamisanalyytit. Työn tulokset näkyvät muun muassa yhteisinä taloushallinnon opintojaksoina opetus suunnitelmissa. Opiskelijat voivat osallistua toisen oppilaitoksen opintojaksoille paikallisen JOO-sopimuksen myötä. Ylempi AMK -tutkinto- ja maisteritutkintokoulutuksen osalta keskustelu on käynnissä. SAMKin ja TuKKKin välillä on myös jonkin verran asiantuntija- ja opettajavaihtoa yksittäisten kurssien toteuttamisessa. Kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia on huomattu olevan esimerkiksi monimuoto- ja verkko-opetuksessa. Kielten opetuksen yhteistyömahdollisuuksia karotetaan.

Liiketalouden alalla yhteistyötä on tehty erityisesti tutkimus- ja kehityshankkeissa, joita ovat muun muassa pk-toiminnan liiketoimintaohjaus (josta on tehty myös yhteinen julkaisu), yhteistyö tilintarkastuskoulutuksessa; media-alan yritysten liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja opiskelijayrittäjyyden hyvien käytänteiden jakaminen mentoreiden kesken. SAMK ja TuKKK ovat läpikäyneet painopistealueensa ja sopineet selvästä profiloitumisesta. Esimerkkeinä käytännön yhteistyöstä voidaan mainita myös vuodesta 2006 lähtien korkeakoulujen yhteistyönä toteuttama monimediatuotannon opintoprojekti.

Vastaava integrointityöryhmä asetettiin selvittämään ammattikorkeakoulujen (Diak ja SAMK)

sosiaali- ja terveystieteiden sekä yliopistokeskuksen hyvinvointialan koulutusten integrointia. Sosiaalialan integrointiryhmän työskentely rajattiin tässä vaiheessa Diakin ja SAMKin sosiaalialan, ROKLin erityislastentarhanopettajan ja Tampereen yliopiston Porin yksikön sosiaalityön koulutuskokonaisuuksiin. Työryhmä on ehdottanut, että jatko-työskentely keskittyy opetussuunnitelmatasolla yhteisiin opetusalueisiin ja opinnäytetyö/kandidaattityöopintoihin.

Diak ja SAMK järjestävät Terveystieteiden edistämisen ylempi AMK -koulutusohjelman syksyllä 2008 aloittaneille yhteistyössä. Porin opetusterveystieteiden keskuksessa opetetaan Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan, SAMKin ja Diakin opiskelijoita moniammatillisessa yhteisopetuksessa. Esimerkkinä käytännön yhteistyöstä voidaan mainita myös yhteiset vastavuoroisesti tarjottavat kurssit. Kesäkuussa 2008 allekirjoitettiin DIAK Porin, SAMKin ja TuKKK:n Porin yksikön välillä sopimus joustavan opinto-oikeuden (JOO) kokeilun jatkamisesta lukuvuonna 2008–2009. Sopimus koskee opintojaksoja Hyvinvointialan yrittäjyys 3–4 op (vastuujärjestäjänä TuKKK) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät 3 op (vastuujärjestäjänä SAMK). Sopimus koskee AMK-, ylempi AMK- ja maisteritutkintoon opiskelevia.

Tampereen teknillisen yliopiston ja Satakunnan ammattikorkeakoulun välille on solmittu sopimus ylempien ammattikorkeakoulututkintojen, tekniikan kandidaatin tutkintojen ja diplomi-insinöörin tutkintojen koulutuksen profileista. Sopimuksen mukaan SAMK järjestää tekniikan alan ylempien ammattikorkeakoulututkintojen koulutusohjelmat automaatioteknologiassa, hyvinvointiteknologiassa ja merenkulussa. TTY:n Porin yksikön diplomi-insinööri-koulutuksen koulutusohjelmia ovat tietotekniikka, elektroniikka ja tuotantotalous. TTY:n Porin yksikön koulutukseen sisältyy opintoja TuKKK:n Porin yksikön opetustarjon-

nasta. SAMKissa tarjotaan matematiikkamoduuli erityisesti niille opiskelijoille, jotka aikovat jatkaa diplomi-insinööriopintoihin.

Kieltenopetustyöryhmä on kartoittanut korkea-kouluissa annettavan kielten opetuksen ja alustanut opetuskumppaneiden löytymistä: alakohtaisissa opintojaksoissa luontevia yhteistyökumppaneita voisivat olla esimerkiksi tekniikan alalla TTY ja SAMKin Tekniikka ja merenkulku ja liiketalouden alalla TuKKK ja SAMKin liiketoiminta ja kulttuuri. Työryhmän mukaan asian etenemiseksi tulisi kaikille opintojaksoille saada taitotasomäärittelyt eurooppalaisen taitotasosteikon mukaisesti.

Kansainvälisyystyöryhmä on todennut seuraavat tavoitteet: luennoija- ja tutkijavierailujen koordinointi, parempi tiedottaminen muun muassa opetuskokonaisuuksista, tapahtumista ja Satakunnan korkeakouluissa olevasta asiantuntijuudesta, yhteistyö opiskelijavaihdossa (asuminen), vieraskielisen opetustaidon (kielet ja pedagogiikka) kehittäminen ja yhteisten kansainvälisten opetuskokonaisuuksien suunnittelu.

Yrittäjyysryhmä paneutui opetukseen, tutkimukseen ja kehittämistoimintaan sekä aluekehitysvaihtukseen. Ryhmä kartoitti aluksi yrittäjyyteen liittyvät opintojaksot. Yrittäjyyden opetukseen on nyt kehitetty yhteistä verkko-opetusmateriaalia. Lisäksi panostetaan yrittäjyyteen liittyvän tutkimustoiminnan kehittämiseen. Ryhmän toiminnan aktiivisena on tehty yhteensä kuusi yhteistä konferenssipaperia ja julkaisua.

Kirjastotyöryhmä on esittänyt toimenpiteiksi (v. 2007–2008) muun muassa kokoelmakartoitusta ja yhteistä koulutusta. Työryhmä on todennut, että mahdollisuudet asiakkaiden palveluun ovat liki rajattomat, mutta että yhtenäisen Satakunnan korkeakoululaitoksen kirjastotoimintaan tarvitaan toiminnallisesti ja taloudellisesti rohkeita päätöksiä

(mm. yhteinen kirjastotietokanta ja yksikkökohtainen profiloituminen aineiston hankinnassa).

Verkko-opetuksen työryhmä on käynnistänyt verkko-opetusmentortoiminnan, jossa ohjaus ja koulutus tapahtuvat korkeakoulujen yhteistyönä. SAMKin opettajien verkko-opetuskoulutukseen on otettu opettajia alueen kaikista korkeakouluista. Opiskelijoille on suunnattu yhteisiä verkko-kursseja. Lisäksi verkko-opetukseen liittyy tutkimusyhteistyötä.

Täydennyskoulutuksessa yhteistyötä eri koulutusorganisaatioiden kesken on pyritty tekemään tilanteen mukaan eri tavoin. Laajoissa hankkeissa ja isoissa tilauskoulutuksissa aktiivinen yhteistyö ja kumppanuudet toisten korkeakoulujen ja alueen muiden oppilaitosten kanssa ovat merkittäviä. Yhteistyötahoina ovat myös yrittäjäjärjestöt. Vuoropuhelua on käyty täydennyskoulutustyöryhmän lisäksi muun muassa Porin kaupungin aikuiskoulutuksen johtoryhmässä ja Rauman kaupungin vastaavassa ryhmässä sekä kahdenvälisesti.

Satakunnan korkeakoululaitokselle on perustettu myös yhteinen internetportaali (www.satakorkea.fi), joka otetaan käyttöön tammikuussa 2009. Se esittelee Satakunnan korkeakoulujen tarjontaa kohde-ryhminään opiskelijat (hakijat ja opiskelevat) sekä yritykset ja yhteisöt. Jo opiskelevalle on tavoitteena tarjota selkeää näkymää koulutustarjontaan, muun muassa tuomalla yhteiseen näkymään kaikki kielio-pintomahdollisuudet. Yrityksille ja yhteisöille portaali tarjoaa lisäarvona täydennys- ja muun koulutuksen tilausmahdollisuutta ja erilaisten opinnäytetöiden tekijöiden haun helpottamista niin, että työn teettäjän ei tarvitse enakkoon tietää, mihin organisaatioon hänen tulisi osata ottaa yhteyttä. Portaaliryhmä, jossa on myös opiskelija-edustus, on hyödyntänyt työssään muiden työryhmien sisällöllistä työtä.

Markkinointiyhteistyötä on aiemminkin tehty muun muassa Studia-messuilla Helsingissä ja ura- & rekry-messuilla Porissa (SAMK ja UCPori) sekä lehtimainonnan keinoin. Porin osalta opiskelua on markkinoitu yhdessä myös internetissä (www.opiskeleporissa.fi). Myös avoimessa korkeakouluopetuksessa on tehty markkinointiyhteistyötä: avoin ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opinnot on koottu jo usean vuoden ajan yhteiseen tarjontaesitteeseen (Joustavien opintojen järjestelmä Satakunnassa -hanke, Diak, SAMK). Avoin korkeakouluverkosto -työryhmässä on tehty lisäksi yhteistyötä muun muassa koulutustarpeiden ennakoinnissa (SENNA-hanke) ja järjestetty yhteistä aikuisopiskelijoiden opiskeluvalmiuksia tukevaa koulutusta.

Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ja UCPorin opiskelijajärjestöt tekevät yhteistyötä muun muassa vapaa-ajan toiminnassa ja Satakunnan profiloitumisessa houkuttelevaksi opiskelupaikaksi. Vireillä on yhteisen opiskelijajalon saaminen Poriin.

3 VALTAKUNNALLISET KORKEAKOULU- JA TIEDEPOLIITTISET LINJAUKSET

3.1 Hallitusohjelma

Hallitusohjelman mukaan hallitus turvaa tasapuo-
liset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen
varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Talou-
delliset edellytykset tehdä laadukasta, monialaista
perus- ja soveltavaa tutkimusta turvataan. Koulus-
järjestelmää kehitetään kokonaisuutena siten,
että se vastaa globaaliin haasteeseen sekä ammatti-
ja väestörakenteen muutokseen.

Hallitusohjelman mukaan korkeakouluja kehi-
tetään tavoitteena koulutuksen ja tutkimuksen
laadun parantaminen. Rakenteellista kehittämistä
ilmoitetaan jatkettavan. Yliopistoja ja ammatti-
korkeakouluja kehitetään duaalimallin pohjalta,
joka perustuu toisistaan poikkeaviin tutkintoihin,
tutkintonimikkeisiin ja tehtäviin. Yliopistojen
ja ammattikorkeakoulujen työnjako ja tehtävät
selkiytetään. Tavoitteena on kansainvälisen huip-
puosaamisen lisääminen sekä osaamistasoltaan
alueellisesti vahvemmat ja vaikuttavammat kor-
keakoulukokonaisuudet. Yliopistokeskuksia kehi-
tetään.

Hallitusohjelmassa asetetaan tavoitteita myös
koulutuksen kansainvälistymiselle ja luvataan
laatia korkeakoulutuksen kansainvälistymiselle
strategia. Yliopistojen perusvoimavaroja luvataan
lisätä. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tu-
losohjausjärjestelmässä painotetaan opetuksen ja
tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta. Ammatti-
korkeakoulujen ammattiosaamisen kehittämistä,
työelämäyhteyttä ja alueellista vaikuttavuutta vah-

vistetaan. Ammattikorkeakoulujen monipuolinen
omistajarakenne säilytetään.

Kansantalouden tuottavuuden ja kilpailukyvyyn
parantaminen edellyttää laaja-alaisen innovaatio-
politiikan tehostamista. Päähuomio kiinnitetään
koulutus-, tutkimus- ja teknologiapolitiikkaan.
Teknologisten innovaatioiden lisäksi hallitus ko-
rosta liiketoiminta-, muotoilu- ja organisaatioin-
novaatioiden merkitystä. Hallitus valmistelee kan-
sallisen innovaatiostrategian.

Tavoitteena on tutkimus- ja kehitysrahoituksen
kansantuoteosuuden nostaminen vaalikauden ku-
luessa neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta.
Tämän saavuttaminen edellyttää hallituksen ja
elinkeinoelämän vahvaa yhteistä sitoutumista.

3.2 Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2007–2012

Valtioneuvosto hyväksyi 5. päivänä joulukuuta 2007 koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2007–2012. Suunnitelman mukaan korkeakoulujen profiloitumista ja painoaloja vahvistetaan. Korkeakouluverkkoa kehitetään päällekkäistä koulutustarjontaa karsimalla, hallinto- ja tukipalveluja kokoamalla sekä lisäämällä infrastruktuuriyhteistyötä. Korkeakoulujen välistä yhteistyötä vahvistetaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Erityisesti vahvistetaan yhteistyötä tutkimuslaitosten kanssa.

Vuoden 2012 korkeakoululaitos muodostuu duaalimallin mukaisesti yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Kunkin yliopiston ja ammattikorkeakoulun profiili painottuu eri tavalla opetuksen, tutkimuksen, työelämäkytkentöjen ja aluekehitystehtävän suhteen.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen profiileja selkiytetään tavoite- ja tulosneuvotteluissa niin, että strategiset painoalat nousevat selkeästi esiin ja tarjoavat parempia edellytyksiä kilpaillun tutkimusrahoituksen kohdentamiselle ja kilpailuun kansainvälisestä tutkimusrahoituksesta.

Yliopistokeskuksia kehitetään aikuisväestön osaamistason nostamisen alueellisina resurssi- ja koordinaatiokeskuksina, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä alueen ja sen yritysten kanssa. Niiden

toiminnan laatu ja vaikuttavuus arvioidaan vuoden 2008 aikana.

Ammattikorkeakoulujen painopiste on korkea-tasoisessa työelämälähtöisessä opetuksessa ja erityisesti pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja palvelusektoria tukevassa soveltavassa tutkimus- ja kehitystyössä. Alueellisiin työvoimatarpeisiin vastaaminen on ensisijaisesti ammattikorkeakoulujen vastuulla.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen hallinnollisen yhteistyön tiivistäminen ja yhteinen strateginen päätöksenteko ovat tavoiteltavia erityisesti heikon väestökehityksen alueilla. Yliopistokeskustoimijoiden yhteistyösopimukset uudistetaan niin, että myös ammattikorkeakoulut voivat tulla niihin mukaan.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tutkintojen erilaisilla sisällöillä ja painotuksilla turvataan yhteiskunnan ja työelämän osaamistarpeiden monipuolinen tyydyttäminen. Voimavarojen taroituksenmukaisen käytön mahdollistamiseksi ja opetuksen laadun varmistamiseksi yksittäisiä oppisisältöjä voidaan kuitenkin alueellisesti toteuttaa ja hankkia yhteistyönä.

3.3 Rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat 2008–2011

Opetusministeriö julkisti maaliskuussa 2008 korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat vuosille 2008–2012. Tässä asiakirjassa ministeriö esittää suuntaviivat siitä, millaisiin tavoitteisiin ja ratkaisuihin korkeakoulujen tulisi rakenteellisesti kehittämisessä pyrkiä.

Asiakirjan mukaan korkeakoulu-uudistuksen keskeisiä tavoitteita ovat

- alueellisesti vahvemman ja vaikuttavamman korkeakouluverkon saavuttaminen
- koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen
- resurssien kohdentaminen huippututkimukseen ja strategiaan painoaloihin
- korkeakoulujen roolin vahvistaminen innovaatiojärjestelmässä
- paremmat edellytykset kilpailla kansainvälisestä tutkimusrahoituksesta ja tehdä yhteistyötä ulkomaisten korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa
- korkeakoulujen aikuiskoulutustehtävien ja -rakenteiden selkiyttäminen
- osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja joustava reagointikyky toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin
- osallistuminen kasvaville ja kansainvälistyville koulutusmarkkinoille
- korkeakoulujen rahoituspohjan monipuolistaminen
- korkeakoulujen kiinnostavuuden lisääminen kilpailukykyisenä työnantajana.

Asiakirjan mukaan yliopistojen määrä olisi vuonna 2020 enintään 15 nykyisten 20 sijasta. Yliopistot ovat pääsääntöisesti vähintään 3 000 kokopäiväopiskelijan yhteisöjä. Satakunnan korkeakoululaitoksen kannalta yliopistokohtaisista uudis-

tustavoitteista ovat merkityksellisiä Turun uuden yliopiston hanke, Sisä-Suomen yliopistoallianssi ja Aalto-yliopisto, koska näissä hankkeissa on mukana Porin yliopistokeskuksessa toimivia yliopistoja.

Ammattikorkeakoulujen osalta tavoitteena on, että vuonna 2020 maassamme olisi enintään 18 pääsääntöisesti vähintään 2 500 kokopäiväopiskelijan ammattikorkeakoulua nykyisten 26 sijasta. Ammattikorkeakouluverkkoa koottaessa ja ammattikorkeakoulujen yhdistyessä lähtökohtana on, että yhdistettävistä ammattikorkeakouluista muodostuu uusi ammattikorkeakoulu, jonka toiminnot ja toimipisteverkko uudistetaan. Satakunnan korkeakoululaitoksen kannalta on merkityksellistä, että Satakunnan ammattikorkeakoulun ja Turun ammattikorkeakoulun edellytetään selvittävän yhteistyön syventämisen mahdollisuuksia. Myös Diakonia-ammattikorkeakoulun edellytetään löytävän uusia strategisia kumppanuuksia.

Yliopistokeskusten osalta asiakirjassa toistetaan jo koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vahvistettu linjaus aikuiskoulutuspainotuksesta. Kehittämistä linjataan vuonna 2008 toteutettavan yliopistokeskusten arvioinnin jälkeen.

Korkeakoulujen profiilien selkeyttäminen on asiakirjan mukaan avannut mahdollisuudet yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja innovaatiojärjestelmän toimijoiden uudelle yhteistyölle. Tämä merkitsee, että alueilla voi perustellusti olla yliopistokeskuksia laajemminkin tarvetta verkostopohjaiseen alueelliseen yhteistyöhön.

Asiakirjassa todetaan edelleen, että yliopistot joutuvat arvioimaan alueellisen toimipisteverkkonsa uuden strategiansa valossa kun niiden oikeudellinen asema muuttuu. Alueilla on syytä arvioida, minne ne tulevaisuudessa kohdentavat voimavarojaan. Vain riittävän laadukkaat korkeakouluyksiköt kiinnostavat yhteistyökumppaneina alueen

ulkopuolisia korkeakouluja sekä innovaatiojärjestelmän muita toimijoita kansallisesti ja kansainvälisesti.

Korkeakoulujen aluevaikuttavuuden vahvistamiseksi asiakirjassa esitetään:

- Erityisen tärkeää on, että alueet huolehtivat itsenäisten korkeakoulujensa toimintaedellytyksistä, mikä edellyttää panostuksia ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystyön vahvistamiseen.
- Ammattikorkeakoulut uudistavat tutkimus- ja kehitystyön strategiansa tiiviissä yhteistyössä työelämän ja muiden innovaatiojärjestelmän keskeisten toimijoiden kanssa.
- Mikäli alueella tarvitaan oman korkeakoulun osaamista täydentävää alueen ulkopuolista korkeakouluosaamista, tätä toteutetaan sopimus pohjaisesti. Korkeakoulut ja alueet huolehtivat kuten nykyisinkin (aluehallintoviranomaiset erityisesti EU-rahoituksella, kunnat ja yritykset oman harkintansa mukaisesti nykyisessä laajuudessa) tarvittavasta rahoituksesta.

Alakohtaisen kehittämisen osalta on Satakunnan korkeakoululaitoksen kannalta merkityksellistä, että liiketoimintaosaamista edellytetään koottavan suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja ammattikorkeakoulujen edellytetään lakkauttavan pieniä toimipisteitä. Tekniikan osalta koulutusmääriä tulee vähentää ja ammattikorkeakouluissa tulee vähentää tekniikan alan yksiköitä. Opettajankoulutuksen osalta edellytetään pää- ja erillisysiköiden muodostamista yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kuvataiteen osalta edellytetään yksiköiden lakkauttamisia. Matkailualan osalta todetaan päävastuun olevan ammattikorkeakouluilla. Myös turvallisuusalan osalta päävastuun todetaan olevan ammattikorkeakouluilla.

3.4 Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä

Valtioneuvosto teki 7.4.2005 periaatepäätöksen julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä. Päätös sisältää myös Satakunnan korkeakoululaitoksen kannalta merkityksellisiä kannanottoja.

Päätöksen mukaan korkea laatu on korkeakoululaitoksen kehittämisen keskeinen lähtökohta. Korkeakoululaitosta ei enää laajenneta, vaan voimavaroja kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Ammattikorkeakouluja kehitetään alueellisina vaikuttajina niiden tehtävänmäärittelystä ja yritysten käytännön tarpeista lähtien. Yliopistot parantavat kansainvälistä kilpailukykyään profiloitumalla sekä panostamalla tutkimuksen laatuun, monitieteisyyteen ja kansainvälisesti korkeatasoiseen tutkijakuntaan. Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien tulee yhdessä opetusministeriön kanssa varmistaa korkeakouluyksikköjen riittävä koko ja monipuolisuus sekä panostaa korkeatasoisen, alueiden työelämän tarpeita vastaavan, koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen tehtävänä olevan soveltavan t&k-toiminnan kehittämiseen yhteistyössä hyödyntäjien kanssa. Kansainvälistymiseen edellytetään panostettavan.

3.5 Tiede- ja teknologianeuvoston linjaukset

Tiede- ja teknologianeuvoston linjaukset sisältyvät vuonna 2006 hyväksyttyyn asiakirjaan ”Tiede, teknologia, innovaatiot”. Neuvoston kannanoton mukaan keskeinen haaste on kansainväliseen huippuun yltävä tutkimus- ja innovaatiotoiminta aloilla, jotka ovat kansantalouden, yhteiskunnan muun kehityksen sekä kansalaisten taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen hyvinvoinnin kannalta tärkeimpiä. Muun ohella tämä vaatii toimintojen priorisointia, tutkimusorganisaatioiden kansainvälistä ja kansallista profiloitumista sekä ennakointityöhön tukeutuvan valikoivan päätöksenteon vahvistamista. Rahoituksen kokoaminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi on neuvoston mukaan keskeinen periaate.

Sisällöllisten painotusten osalta neuvosto toteaa, että keskeistä on edistää kansallista strategiaa toteuttavia toimia. Suomen elinkeinoelämän vahvuusalat metsä-, metalli- ja tietoteollisuus on kyettävä pitämään vahvuuksina myös tulevaisuudessa. Tulevaisuuden uusina painoituksina neuvosto mainitsee bioteknologian, uudet materiaalit, ohjelmisto-osaamisen, tietointensiiviset palvelut, koko hyvinvointiklusterin sekä nanoteknologian. Neuvosto korostaa, että palvelusektori tulisi teollisuuden tavoin ymmärtää keskeiseksi kansalaisten hyvinvointia määrääväksi elinkeinoelämän osaksi. Neuvosto korostaa korkeakoulujen kansainvälistämisen merkitystä

Rakenteellisen kehittämisen osalta neuvosto toteaa, että kehitys on johtanut korkeakoulutuksen sirpaloitumiseen – lukuisten pienten, kapea-alaisten toimintayksiköiden syntyymiseen. Tämän on osaltaan vaikuttanut alueiden vahva usko korkeakoulutuksen myönteisiin vaikutuksiin. Korkeakoulutuksen yleiset laatu- ja tehokkuusvaatimukset eivät neuvoston mukaan ole näissä hankkeissa aina

kaikin osin toteutuneet. Toisaalta on haluttakin korkeakouluverkko alueellisesti kattavaksi, jotta kaikki lahjakkuusreservit saataisiin käyttöön.

Yliopistokeskusten osalta neuvosto toteaa, että yhteistyön kehittäminen edelleen ammattikorkeakoulujen kanssa sekä parantaa alueellista vaikuttavuutta että tehostaa resurssien käyttöä. Neuvosto kannustaa sellaisten kampusten luomiseen, joissa yliopistot, tutkimuslaitokset, ammattikorkeakoulut ja yritykset sijaitsevat lähellä toisiaan.

Neuvon kannanoton mukaan voimavarojen parempi käyttö edellyttää päällekkäisten toimintojen karsimista, koulutussektoreiden välisen yhteistyön syventämistä ja yksiköiden muodostamista nykyistä suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Nuorisoiäläluokkien pieneneminen edellyttää korkeakoululaitoksen mitoituksen tarkistamista ja koulutustarjonnan uudelleen kohdentamista. Koulutuksen tarjontaa tulee ohjata kummallakin sektorilla yhtenäisten periaatteiden mukaan, jotta varmistetaan alakohdainen, alueellinen ja kieliryhmittäinen tasapaino sekä vältetään päällekkäisyyksiä. Täydennyskoulutuksen ja avoimen korkeakoulun rakenteita ja järjestelyjä tulee tehostaa.

Neuvoston mukaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tukipalveluja, kirjasto- ja tietopalveluja, kansainvälistä toimintaa, aikuiskoulutusta, innovaatiopalveluja ja yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä voidaan hoitaa nykyistä taloudellisemmin yhdistämällä korkeakoulujen toimintoja ja kehittämällä niille erilaisia yhteistyömalleja.

3.6 Euroopan unionin koulutus- ja tutkimuspolitiikka

EU:n Lissabonin strategian toteuttamisessa korkeakouluilla on tärkeä osuutensa. Osaamiseen perustuvien alojen merkitys Euroopan unionin jäsenvaltioissa tulee merkittävästi kasvamaan. Korkeakouluilta edellytetään vuonna 2005 hyväksytyssä tiedonannossa uudistumista monella tavalla. Tiedonanto korostaa korkeakoulujen hallintotapojen uudistamista, tieteidenvälisyyden lisäämistä, rahoituksen monipuolistamista ja yhteistyön lisäämistä elinkeinoelämän kanssa. Nämä tavoitteet ovat ajankohtaisia myös Satakunnassa toimivien korkeakoulujen kehittämistä ajatellen.

Satakunnan korkeakoululaitoksen kehittäminen on tapahtunut merkittävältä osaltaan EU:n rakennerahasto-ohjelmien kautta saadulla rahoituksella. Tätä kautta on ollut mahdollista saada käyntiin hankkeita, joita muutoin ei olisi voitu aloittaa.

Satakunnan maakuntaohjelman toteutussuunnitelman mukaan ESR-rahoituksella toteutettavat Satakunnan keskeiset painopisteet ovat työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen liittyvät kehittämistoimenpiteet. Näiden tavoitteiden mukaisesti voidaan edelleen tukea muun muassa korkeakoulujen opetuksen ja tutkimuksen kehittämistä, mutta ohjelmakauteen 2000–2006 verrattuna vähäisemmällä määrärahoilla.

EAKR-varoin voidaan tukea ESR-hankkeita infrastruktuurin rakentamisen osalta taikka tehdä erillisiä EAKR-hankekokonaisuuksia. EAKR-toiminnassa ovat painopisteinä Satakunnan maakuntaohjelman toteutussuunnitelman mukaan yritystoiminnan edistäminen, innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen. sekä alueiden saavutet-

tavuuden ja toimintaympäristöjen parantaminen. Suoranaista koulutustoimintaa ei EAKR-varoilla voida tukea.

Osaamisrakenteiden osalta Länsi-Suomen lääninhallituksen painopiste on ammatillisen koulutuksen kehittämisessä. Satakunnassa lääninhallitus painottaa ammatillisen ja aikuiskoulutuksen sekä korkea-asteen koulutuksen kehittämistä. Satakuntaliiton painotukset ovat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämisessä.

Lääninhallitus ei ohjaisi ESR-tukea korkea-asteen tutkintoihin johtaviin koulutuksiin, koska tuen jatkuvuutta ei voida taata. Sen sijaan muutokoulutushankkeita rahoitetaan ESR-tuella, vaikka niidenkin osalta rahoituksen jatkuvuus voi olla ongelmallista.

Pysyvää tai pitkäjänteistäkin korkeakoulujen toimintaa Satakunnassa ei voida rakentaa rakennerahastorahoituksen varaan. Rahoituksen näkymät tulevaisuudessa ovat sen suuntaiset, että ainakaan kasvua ei ole odotettavissa seuraavilla ohjelmakausilla.

3.7 Valtioneuvoston innovaatiopolitiittinen selonteko Eduskunnalle

Valtioneuvosto antoi Eduskunnalle innovaatiopolitiittisen selonteon 15.10.2008. Selonteko sisältää useita myös Satakunnan korkeakoululaitoksen kehittämiseen liittyviä kannanottoja.

Selonteossa todetaan, että Suomen koulutusjärjestelmää kehitetään kokonaisuutena siten, että se tukee entistä paremmin kansainvälisesti kilpailukykyisen, laajan ja monialaisen osaamisperustan kehittämistä ja uudistamista sekä innovaatiokapasiteettimme mahdollisimman laajaa hyödyn-

tämistä. Suomen tulevan menestyksen kannalta tärkeimmillä aloilla ylläpidetään ja kehitetään kansainvälisesti huipputasoista osaamista ja tutkimusta. Korkea-asteen koulutuksen ohella kehitetään ammatillista koulutusta sekä siihen liittyvää työelämän kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Huomattavaa on myös, että selonteossa tavoitellaan Suomesta luotavaksi kokeileva yhteiskunta, joka kykenee hyvässä yhteistyö- ja innovaatioympäristössään tuottamaan kansainvälisesti kilpailukykyisiä innovaatioita.

Selonteko esittää myös, että Suomeen muodostetaan uudistumiskykyisiä sisällöllisiä ja alueellisia innovaatiokeskittymiä.

Koulutusjärjestelmän kehittämisen osalta selonteossa todetaan muun muassa, että koulutusjärjestelmäämme kehitetään niin, että se vahvistaa osaamistasoa ja tukee erityislahjakkuuksien kehittymistä. Tuodaan kansainvälisyys, vuorovaikutustaidot, yrittäjäys, luovuus ja innovatiivisuus opetuksen ytimeen. Synnytetään Suomeen kansainvälisesti huipputasoinen oppimisen kehitysympäristö. Lisätään kannusteita ja mahdollisuuksia ennakoidaan kouluttautumiseen ja jatkuvaan oppimiseen työelämässä.

Korkeakoulujen osalta todetaan, että Tutkimuslaitokset ja korkeakoulut organisoidaan nykyistä suuremmiksi johtamiseltaan, muutoskyvykkyydeltään, resursseiltaan ja hallinnoltaan moderneiksi kokonaisuuksiksi. Tiivistetään yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä. Uudistetaan yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmää tukemaan koulutuksen ja tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä vuorovaikutusta yliopistojen, elinkeinoelämän ja muun yhteiskunnan välillä.

3.8 Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia

Opetusministeriön julkistaman korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian 2009–2015 (luonnos) tavoitteena on aidosti kansainvälinen korkeakoulu yhteisö, korkeakoulujen vetovoiman lisääminen, osaamisen tunnetuksi tekeminen ja viennin edistäminen, monikulttuurisen yhteiskunnan tukeminen ja globaalin vastuun edistäminen.

Aidosti kansainvälisen korkeakoulu yhteisön osalta tavoitteena on, että korkeakoulutus antaa valmiudet työskennellä kansainvälisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulujen henkilöstön kansainvälinen kokemus ja kansainväliset yhteydet lisäävät opetuksen ja tutkimuksen laatua sekä tukevat opiskelijoiden kansainvälistymistä. Korkeakoulut tarjoavat korkeatasoista, korkeakoulujen omille vastuualueille keskittyvää vieraskielistä opetusta. Ulkomaisten opettajien, tutkijoiden sekä tutkinto-opiskelijoiden määrä suomalaisissa korkeakouluissa on noussut vuoteen 2015 mennessä merkittävästi ja korkeakoulut ovat aidosti kansainvälisiä opiskelu- ja työyhteisöjä.

Vetovoiman lisäämisen osalta tavoitteena on, että suomalaiset korkeakoulut ovat kansainvälisesti tunnettuja ja vetovoimaisia opiskelu- ja tutkimusympäristöjä. Korkeakouluihin hakeutuu motivoituneita ja lahjakkaita ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita, jotka valitsevat suomalaiset korkeakoulut laadukkaana koulutuksen ja tutkimuksen sekä suomalaisen työelämän tarjoamien mahdollisuuksien houkuttelemina. Toimivat palvelut tukevat Suomeen tulemistä ja jäämistä.

Osaamisen tunnetuksi tekemisen ja viennin osalta tavoitteena on, että suomalaiset korkeakoulut ovat kiinnostavia ja luotettavia yhteistyökumppaneita, jotka tekevät korkeatasoista eri osapuolia hyödyttävää kansainvälistä tutkimus-, koulutus- ja kult-

tuuriyhteistyötä. Korkeakoulutus ja osaaminen on merkittävä vientituote, joka tukee korkeakoulujen kansainvälistyvää toimintaa.

Monikulttuurisen yhteiskunnan tukemisen osalta tavoitteeksi strategiassa asetetaan, että korkeakoulut toimivat aktiivisesti monikulttuurisen korkeakouluyhteisön ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseksi. Maahanmuuttajataustaiset sekä Suomeen saapuvat ulkomaalaiset vaihto- ja tutkinto-opiskelijat ja opettajat, tutkijat ja muu korkeakoulujen ulkomainen henkilöstö nähdään voimavarana, joka mahdollistaa kotikansainvälistymisen. Maahanmuuttajataustaisten osuus korkeakoulutettavista vastaa heidän osuuttaan koko väestöstä.

Globaalin vastuun osalta tavoitteena on, että suomalaiset korkeakoulut käyttävät tutkimustaan ja asiantuntemustaan globaalien ongelmien ratkaisemiseen ja kehitysmaiden oman osaamisen vahvistamiseen. Korkeakoulujen toiminta rakentuu eettisesti kestäväälle pohjalle ja tukee opiskelijoiden valmiuksia ymmärtää globaalia maailmaa sekä oman toiminnan globaaleja vaikutuksia.

Edellä lueteltujen tavoitteiden toteuttamiseksi strategiassa esitetään 35 erilaista toimenpidettä, joilla asetettuihin tavoitteisiin tulee pyrkiä.

3.9 Yliopistouudistus

Ehdotus uudeksi yliopistolaiksi on ollut lausunnolla 15.10.2008 mennessä. Lausuntojen vaikutuksesta lakiesityksen sisältöön ei vielä ole tietoa. Yliopistolain keskeinen merkitys olisi se, että yliopistot muuttuisivat nykyisistä valtion laitoksista itsenäisiksi julkisoikeudellisiiksi laitoksiksi tai poikkeustapauksissa myös säätiöpohjaisiksi yliopistoiksi.

Yliopistolain perusteluissa todetaan, että yliopistolaitos säilyy alueellisesti kattavana ja sen vaikuttavuus alueella vahvistuu laadukkaamman koulutuksen ja tutkimuksen kautta. Alueiden kilpailukykyä vahvistaa yliopistojen profiloituminen ja tiivistyvä yhteiskunnallinen vuorovaikutus.

Alueellisen koulutustarjonnan ja tutkimusosaamisen kautta luodaan alueen yritystoiminnalle kasvu-alustaa ja näin välillisesti tuetaan alueen työikäisen väestön työllistymismahdollisuuksia ja uuden yritystoiminnan syntymistä. Merkitys tulee olemaan huomattava erityisesti pk-sektorille, joiden oma tutkimus- ja kehitystoiminta on varsin vähäistä. Yliopistojen toiminta erilaisissa yhteistyörakenteissa kuten yliopistokeskuksissa lisää osaltaan yliopistolaitoksen aluevaikuttavuutta.

3.10 Muita linjauksia

Eduskunta on eri yhteyksissä korostanut ammattikorkeakoulujen merkitystä aluekehityksen kannalta sekä erityisesti tutkimus- ja kehitystyön edellytysten kehittämistä ammattikorkeakouluissa.

Eduskunta on niin ikään useaan kertaan käsitellyt yliopistokeskusten määrärahoja ja tehnyt niihin lisäyksiä.

4 TILANNEARVIO

Edellä luvuissa 1 ja 2 on kuvattu Satakunnan ja Satakunnan korkeakoulujen nykytilaa ja myös tulevaisuudennäkymiä. Luvussa 3 on esitetty ne valtakunnalliset linjaukset, joilla on merkitystä myös Satakunnan korkeakoulu yhteisöä kehitettäessä. Seuraavassa esitetään näiden ja tehtyjen haastattelujen perusteella yhteenvetona arvio Satakunnan korkeakoulu yhteisön tilanteesta, sen toimivuudesta, vahvuuksista ja heikkouksista. Tilannearvion perusteella tehtävät ehdotukset esitetään luvussa 5.

4.1 Koulutetun työvoiman tarve Satakunnassa

Satakunnan väestö tulee ennusteen mukaan väheneään vuoteen 2030 mennessä 3,5 prosentilla. Myös työpaikkojen lukumäärä tulee vähenemään, vuoteen 2020 mennessä noin 3000:lla. Ammattirakenteen sisällä tulee tapahtumaan siirtymää teollisista työpaikoista sosiaali- ja terveysalalle ja muille palvelualoille. Satakunnan väestön koulutustaso on valtakunnan keskiarvoa alhaisempi. Tulevaisuuden työelämän koulutusvaatimukset kuitenkin korostavat koulutustason kohottamisen tarvetta erityisesti Satakunnassa. Myös maakunnan omat kehittämistavoitteet edellyttävät lisääntyvää panostusta koulutukseen.

Satakunnan teollisuusvision 2015 mukaan Satakunnan teollisuus jatkuu erittäin vahvana myös tulevaisuudessa. Elinkeinoelämä edellyttää kuitenkin, että koulutuksen avulla varmistetaan osaavien uusien resurssien saatavuus.

Jatkuva panostaminen sekä yliopistokoulutukseen että ammattikorkeakouluopetukseen on maakunnan kehittämistavoitteiden ja kehitysnäkymien valossa tärkeää. Toisaalta maakunnan elinkeinorakenne edellyttää myös, että toisen asteen ammatillisen koulutuksen laadusta ja työelämävastaavuudesta huolehditaan.

Koulutetun työvoiman tarve ei siis tehtyjen selvitysten valossa vähene, mutta sen sisäiset painotukset sekä koulutustason että koulutusalojen suhteen muuttuvat.

4.2 Tutkimus- ja kehitystyö Satakunnassa

Tutkimus- ja kehitystyön menot ovat olleet 2000-luvulla kasvussa Satakunnassa, mutta volyymi on silti vielä maan keskiarvon alapuolella. Satakunnan korkeakoululaitoksen kannalta on erityisen huolestuttavaa, että korkeakoulusektorin osuus tutkimus- ja kehitystoiminnasta on erityisen pieni. Vain Ahvenanmaalla ja Itä-Uudellamaalla korkeakoulusektorin osuus on alhaisempi. Korkeakoulujen tutkimuspanostukseen tulee siis kiinnittää huomiota.

4.3 Rakenteet ja yhteistyö

Satakunnan korkeakoululaitoksen vetovoiman, näkyvyyden ja tuloksellisuuden kannalta keskeisenä ongelmana on yhteistyön puute. Riittämättömästä yhteistyöstä osaltaan johtuu, että Satakunnasta näyttää puuttuvan selkeä visio ja yhteinen tahtotila siitä, miten Satakunnan korkeakoululaitosta tulisi Satakunnan parhaaksi kehittää. Toisaalta juuri yhteisen tahtotilan puuttumisesta osaltaan johtuu, että toiminta on jokseenkin hajanaista ja koordinoimatonta.

Yhteistyötä Satakunnan korkeakouluyksiköiden välillä on kuitenkin pyritty kehittämään ja yhteistyötä ja työnjaon selkeytystä on myös saatu aikaan. Satakunnan korkeakoulujen välillä on tehty yhteistyösopimus ja myös yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen kesken on solmittu sopimus. Yhteistyön edelleen tehostamiseen on kuitenkin selvää tarvetta ja myös hyviä mahdollisuuksia. Myöskään yhteistyötä Satakunnan elinkeinoelämän kanssa ei vielä ole niin hyvää kuin mahdollisuuksia ja tarvetta olisi. Yhteistyön lisäämisellä on mahdollista saada aikaan koulutuksen monipuolisempaa tarjontaa, tutkimukseen lisää voimavaroja ja monitieteisyyttä ja myös kustannussäästöjä ja tehokkuutta.

Satakunnassa on valmisteltu erilaisia kehittämissuunnitelmia ja visioita kehittämisen perustaksi, mutta sitoutuminen niiden toteuttamiseen ja erityisesti niiden rahoittamiseen on jäänyt puutteelliseksi.

Yhteistyön menestyksellinen kehittäminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia. Satakunnan ammattikorkeakoulun yksiköiden sijainti sekä Raumalla että Porissa erillään vaikeuttaa käytännön yhteistyötä. Kirjastojen ja osittain myös tietojärjestelmien erillisyydet ovat niin ikään tehokkaan yhteistyön esteenä. Myös palveluiden järjestämisessä voitaisiin rakenteellisilla uudistuksilla saada säästöjä ja tehokkuutta aikaan.

Satakunnan korkeakoululaitoksen näkyvyyden ja yhteistyön kannalta on tärkeää, että korkeakoulut ovat yhteisesti päättäneet laatia Satakunnan korkeakoulujen yhteisen internetportaalin, jonka koeversio on jo valmistunut.

4.4 Kansainvälistyminen

Satakunnan korkeakouluyksiköistä on Satakunnan ammattikorkeakoulu viime vuosina panostanut eniten kansainvälistymiseen. Ammattikorkeakoululla on englanninkielisiä ohjelmia, useita ulkomaisia yhteistyökorkeakouluja, opiskelija- ja opettajavaihtoa on lisätty ja tutkimusyhteistyötä kehitetty. Valtakunnallisista tavoitteista ollaan kuitenkin vielä jäljessä.

Porin yliopistokeskus, Diakonia-ammattikorkeakoulun Porin yksikkö ja Rauman opettajankoulutuslaitos ovat opiskelija- ja opettajavaihdon osalta varsin vaatimattomalla tasolla. Tutkimusyhteistyötä ja erilaisia hankkeita näillä yksiköillä kuitenkin

jonkin verran on ulkomaisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

4.5 Satakunnan ammattikorkeakoulu

Satakunnan ammattikorkeakoulu on keskisuuri monialainen ammattikorkeakoulu, joka toimii viidellä ja vuodesta 2010 lukien neljällä paikkakunnalla. Koulutuksen taso ammattikorkeakoulussa on opetusministeriön kyselyihin annetuissa vastauksissa arvioitu jonkin verran ammattikorkeakoulujen keskimääräistä tasoa paremmaksi. Ammattikorkeakoulusta valmistuneet ovat työllistyneet hyvin ja opiskelijapalaute on ollut myönteistä. Alueen elinkeinoelämän ja muun työelämän edustajat ovat niin ikään olleet pääosin tyytyväisiä valmistuneiden saamaan koulutukseen.

Ammattikorkeakoulun vetovoima on useimmilla sen koulutusohjelmilla valtakunnallista keskiarvoa heikompi. Toisaalta eräiden sosiaali- ja terveystieteiden koulutusohjelmien vetovoima on verrattain hyvä. Suurimmat ongelmat ovat tekniikan ja liikenteen alan koulutusohjelmissä. Myös koulutuksen läpäisy on Satakunnan ammattikorkeakoulussa valtakunnallista keskiarvoa heikompi. Tässäkin ongelmat ovat suurimpia tekniikan ja liikenteen alan koulutusohjelmissä. Liiketalouden koulutusta ammattikorkeakoululla on valtakunnalliseen ja maakunnalliseen tarpeeseen nähden liian paljon. Tämän vuoksi onkin liiketalouden koulutus Kankaanpään yksikössä päätetty lakkauttaa.

Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintalinjoilla on kehitetty toiminnan profiilia ja painoaloja. Ammattikorkeakoulun tutkimuksen ja kehittämistoiminnan strategian mukaan painoaloja ovat: Yrittäjyys, automaatio, tietoliikenne/ohjelmistot, energia ja ympäristö, liiketoimintaosaaminen, hyvinvointialan uudet palvelumuodot sekä työ- ja toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen edistäminen. Valitut painoalat ovat ajankohtai-

sia ja Satakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä, mutta edellyttäisivät vielä konkretisointia. Yrittäjyyskoulutus ja erityisesti ammattikorkeakoulun yrityskehittämö on saanut valtakunnallistakin tunnustusta.

Ammattikorkeakoululla on runsaasti koulutusohjelmia, eivätkä koulutuksen painopisteet tule selkeästi esille. Priorisointia tarvitaan edelleen.

Satakunnan ammattikorkeakoululla on pienet yksiköt Huittisissa ja Kankaanpäässä. Eri yhteyksissä on asetettu kyseenalaiseksi, onko näiden ylläpitäminen enää tarkoituksenmukaista. Molempien yksiköiden vetovoima on ollut heikko. Porissa ammattikorkeakoulun toimintoja on kahdella ja Raumalla kolmella erillään olevalla alueella, mikä on omiaan aiheuttamaan lisäkustannuksia ja tehottomuutta.

Opetusministeriön asettaman työryhmän raportti ”Kuvataiteen koulutus ja tutkimus Suomessa 2007” (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:11) esittää, että tulisi selvittää onko yksikön perusteltua jatkaa nykyisillä toimintaperiaatteilla. Tätä työryhmä perustelee erityisesti vetovoima- ja työllistymisyllä sekä yksikön pienellä koolla. Näissä yksiköillä onkin ongelmia. Lähempi tarkastelu kuitenkin osoittaa, että Kankaanpään yksikkö on eri mittareilla tarkasteltuna paras Suomen seitsemästä ammattikorkeakoulujen taidekoulutusohjelmasta.

Satakunnan ammattikorkeakoulun aktiivisuus tutkimus ja kehitystyössä on tutkimusmenoilla ja henkilötyövuosilla mitattuna ollut ammattikorkeakoulujen keskitasoa. Huomattavaa kuitenkin on, että tutkimus- ja kehitystyön volyymi on ollut laskusuunnassa. Tutkimustoiminta ammattikorkeakoulussa on hajautettu toimialoille ja yhteisen strategian toteuttamisessa on puutteita.

Tutkimustoiminnan menot olivat vuonna 2007 3,1 miljoonaa euroa, josta noin 30 % oli ammattikorkeakoulun perusrahoitusta. Tutkimustoiminnan henkilötyövuosia oli 54. Joissain tapauksissa on erityisesti tekniikan alojen osalta elinkeinolämän taholta kritisoitu ammattikorkeakoulun pyrkimystä todellisia mahdollisuuksiaan ja kapasiteettiaan korkeampaan vaatimustasoon. Ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyö on sisäisesti liian hajanaista ja koordinoimatonta.

Satakunnan ammattikorkeakoululla on tällä hetkellä 11 erillistä kirjastoyksikköä ja vuonna 2010 niistä olisi jäljellä 9. Kirjastoyhteistyön kehittäminen ja myös rakenteelliset uudistukset ovat välttämättömiä.

Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpitäjänä ja toimiluvan haltijana on Porin kaupunki. Kaupunginvaltuusto on asettanut ammattikorkeakoululle lautakunnan. Rehtorin nimittää Porin kaupunginvaltuusto. Ammattikorkeakoulun lautakuntaan kuuluu Porin kaupungin edustajien lisäksi edustajia Raumalta, Huittisista, Harjavalasta ja Kankaanpäästä. Lautakunta nimittää ammattikorkeakoulun hallituksen. Satakunnan ammattikorkeakoulun nykyinen ylläpitäjäjärjestely on toiminut tyydyttävästi, mutta saattaa olla tulevaisuudessa tarvittavien muutosten ja toiminnan joustavuuden sekä myös selkeämmän tulosvastuun kannalta ongelmallinen.

Satakunnan korkeakoululaitoksen pitkäjänteisen kehittämisen kannalta on Satakunnan ammattikorkeakoulu keskeinen. Pysyvänä, lakiin perustuvana korkeakouluna se muodostaa Satakunnan korkeakoululaitoksen rungon myös tulevaisuudessa.

Yhteistyötä ja työnjakoa Turun ammattikorkeakoulun kanssa valmistellaan parhaillaan.

4.6 Porin yliopistokeskus

Porin yliopistokeskuksessa toimivat Tampereen teknillinen yliopisto, Turun kauppakorkeakoulu, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto ja Taideteollinen korkeakoulu. Nämä yliopistot ovat aloittaneet toimintansa Porissa eri aikoina ja myös jossain määrin eri lähtökohdista käsin. Yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen kesken on 2.5.2004 solmittu sopimus yhteistyöstä Porin yliopistokeskuksessa. Sopimus on voimaksi toistaiseksi. Sen irtisanomisesta ei ole mitään sovittu.

Yliopistokeskuksella arvioidaan olleen tärkeä merkitys Satakunnan alueen työllisyysilanteen paraneamiseen ja tutkimuspalveluiden ja aluekehitykseen alueella. Yliopistokeskuksesta valmistuneet ovat työllistyneet hyvin ja pääosin Satakunnan alueelle. Yliopistokeskuksen sidosryhmien kannanotot keskuksen toiminnan jatkamiseen ja kehittämiseen ovat olleet yksiselitteisen myönteisiä.

Yliopistokeskuksen osalta pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmien tekeminen on jossain määrin ongelmallista. Kunkin yliopistokeskuksessa toimivan yliopiston johdon taholta on todettu, että toiminta Porissa on sinänsä toivottavaa ja siihen sitoudutaan, mutta se voi jatkua vain sillä edellytyksellä, ettei se vaaranna taikka rasita emoyliopiston voimavaroja. Myös opiskelijoiden oikeusturvan näkökulmasta on tärkeää, että jatkuvuus olisi ainakin opintoihin tarvittavan ajan varmistettu.

Porin yliopistokeskuksessa toimivat yliopistojen yksiköt ovat osa emoyliopistojensa toimintaa. Toisaalta niitä voidaan tarkastella yhtenä Satakunnan korkeakoululaitokseen kuuluvana kokonaisuutena. Opetusministeriön kanssa käytävissä tulosneuvotteluissa koordinaatioyliopistona toimivan Tampereen teknillisen yliopiston kanssa käsitellään Porin yliopistokeskuksen yhteiset asiat ja yliopistokeskuksen strateginen kehittäminen. Yliopisto-

keskuksen johtaja osallistuu näihin keskusteluihin. Muuten Porissa toimivat yksiköt käsitellään osana emokorkeakoulun kokonaisuutta ja yksiköiden toiminnan ohjaus tulee emokorkeakoulusta. Toisaalta myös Satakunnan toimijoiden ja yliopistokeskuksen johdon ja sen johto-organisaatioiden taholta yksikköihin kohdistuu toivomuksia ja ohjaustakin. Tämä koetaan joskus kaksinkertaiseksi byrokratiaksi, joka rasittaa yliopistokeskuksen yksiköitä. Valtakunnallisen ja emoyliopistojen ohjauksen ja Satakunnan toimijoiden tavoitteiden yhteensovittaminen on ollut ongelmallista.

Valtioneuvosto toteaa koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2007–2012, että yliopistokeskuksia kehitetään aikuisväestön osaamistason nostamisen alueellisina resurssi- ja koordinaatiokeskuksina, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä alueen ja sen yritysten kanssa. Tarkoituksena on siis korostaa yliopistokeskusten toimintaa aikuiskoulutuksen alueella. Yliopistokeskuksen maisteriohjelmat palvelevat tätä tarkoitusta ja antavat mahdollisuuden peruskoulutusta nopeampaan reagointiin.

Yliopistokeskuksessa ylioppilaspohjaista koulutusta järjestävät Turun kauppakorkeakoulu, Turun yliopisto ja Tampereen yliopisto. Tampereen teknillinen yliopisto ja Taideteollinen korkeakoulu eivät järjestä ylioppilaspohjaista koulutusta vaan maisteriohjelmiä. Turun kauppakorkeakoulun ylioppilaspohjaisella koulutuksella on jo pitkät perinteet ja hyvät tulokset, Turun yliopiston Porissa järjestämää koulutusohjelmaa ei yliopistoissa muualla ole ja Tampereen yliopiston koulutusohjelmaan osallistuvat ovat suurelta osin työelämässä jo olevia, koulutustaan täydentäviä opiskelijoita.

Porin yliopistokeskus on tieteellisen tutkimuksen alalla päässyt kohtuulliseen vauhtiin. Tätä voidaan arvioida mm. Suomen Akatemian ja Tekesin yliopistokeskukseen ohjautuvan rahoituksen

näkökulmasta. Yliopistokeskuksen rahoituksesta vuonna 2007 noin 7 % on tullut Tekesiltä. Kaikki yliopistokeskuksen yksiköt ovat myös saaneet Akatemian rahoitusta ja siellä toimivat tutkijat ovat osallistuneet Akatemian rahoittamaan tutkijankoulutukseen. Akatemian rahoitusta on ohjattu yliopistokeskuksen yksiköihin yli miljoonan euron verran. Vuonna 2007 Akatemian rahoitusosuus oli noin 1 %. Akatemian rahoitusosuus on nyt nousussa uusien hankkeiden johdosta. Tutkimustoiminnassa voidaan siis sanoa päästyn hyvään alkuun, mutta kehitettävää on vielä.

Yliopistokeskuksen kokonaisrahoituksesta noin puolet tulee asianomaisten yliopistojen kautta opetusministeriön budjetista. Satakuntaliiton kautta kanavoituu EU-tukea runsas viidennes. Porin kaupungin tukea on noin 8 %. Loppu on muuta ulkopuolista rahoitusta. Yliopistokeskuksen toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun kannalta on ongelmallista, että perusrahoitus koostuu useasta eri lähteestä pääosin vuosittain hankittavaan osuuteen. Erityisesti EU-rahoituksen suuri osuus on epävarmuustekijä.

Yliopistokeskuksessa toimii kaksi erillistä kirjastoa: Porin tiedekirjasto ja kulttuuriperinnön ja maise-
mantutkimuksen laitoksen kirjasto. Yhteydet Satakunnan ammattikorkeakoulun kirjastoon ovat riittämättömät.

Vaikka yhteistyötä on pyritty kehittämään, ovat yliopistokeskuksen yhteydet ja yhteistyö Satakunnassa toimiviin muihin korkeakouluihin tarpeeseen ja mahdollisuuksiin nähden vielä liian vähäiset. Yliopistokeskuksen alkuperäisen toiminta-ajatuksen perusteella arvioiden tulisi yhteistoimintaa yliopistokeskuksessa vielä kehittää. Yliopistokeskuksen toiminta-ajatuksen menestyksellinen toteuttaminen näyttäisi edellyttävän myös keskuksen johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä ja yliopistokeskuksen strategian terävöittämistä.

Yliopistokeskus sijaitsee keskuksen näkyvyyden ja saavutettavuuden kannalta hyvällä paikalla Porin keskustassa. Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa tehtävän yhteistyön kannalta olisi kuitenkin edullista, että yliopistokeskus sijaitsisi ammattikorkeakoulun kanssa samalla alueella. Tällä tavoin voitaisiin luoda Poriin todellinen vetovoimainen ja näkyvä korkeakouluopetuksen ja tutkimuksen keskittymä. Myös yhteiset palvelut voitaisiin tällöin järjestää helpommin.

Korkeakoulujen arviointineuvosto on vuoden 2008 aikana toteuttanut yliopistokeskusten arvioinnin. Porin yliopistokeskuksen arvioinnin osalta arviointineuvosto esittää, että:

Yliopistokeskuksen vahvuuksia ovat

- toimiva alueellinen yhteistyö ammattikorkeakoulujen, kuntien ja yritysten kanssa
- tarkoituksenmukainen työnjako ammattikorkeakoulun kanssa
- aktiivinen opiskelijayhteisö ja toimiva yhteistyö opiskelijoiden ja keskuksen välillä
- aktiivinen panostus ristiinopiskeluun
- vahva alueen tuki toiminnalle
- Satakunnan korkeakoululaitoksen panos opetus- ja tutkimusyhteistyössä.

Yliopistokeskuksen kehittämiskohteina arviointineuvosto esittää:

- rakennerahastoriippuvuuden vähentäminen ja varautuminen nykyisen kauden päättymiseen
- painopisteen siirtäminen ylioppilaspohjaisesta koulutuksesta aikuiskoulutukseen ja maisterikoulutukseen
- selkeiden painopisteiden muodostaminen tutkintokoulutuksessa ja tutkimuksessa
- kriittisen massan kasvattamisessa tutkimustoiminnassa
- ristiinopiskelun byrokratian poistaminen
- yliopistokeskuksen ja ammattikorkeakoulun sijoittaminen samalle kampukselle.

Näkemykset ovat siis samansuuntaisia kuin tässä selvityksessä. Yhteistyön suhteen arviointineuvosto näyttää olleen kuitenkin liian optimistinen.

Yliopistokeskuksessa toimivien yksiköiden tulevaisuuteen tulee vaikuttamaan se, minkälaiseksi muodostuu yliopistojen uusi rahoitusjärjestelmä.

4.7 Diakonia-ammattikorkeakoulu

Diakonia-ammattikorkeakoulun Porin yksikkö muodostaa yhdessä Turun yksikön kanssa Diak Lännen. Porin yksikkö on pieni, mutta sen koulutusohjelmien vetovoima on ollut verrattain hyvä ja toiminnan taso on arvioissa todettu hyväksi. Yksiköllä on kirkon ammatteihin sekä köyhyyden ja huono-osaisuuden ongelmiin painottunut koulutustarjonta. Diakonia-ammattikorkeakoulu on viime vuosina toteuttanut rakenteellisia kehittämistoimia.

Diakin Porin yksikkö toteuttaa pääosin samoja koulutusohjelmia kuin Satakunnan ammattikorkeakoulu, tosin omilla erilaisilla painotuksillaan.

Diakin Porin yksiköllä on jonkin verran yhteistyötä Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa mutta tarpeisiin ja mahdollisuuksiin nähden liian vähän. Myös työnjaon selkiyttäminen on tarpeen. Näissä asioissa tarvitaan välttämättä määrätietoisia kehittämistoimia.

4.8 Turun yliopiston Rauman opettajankoulutuslaitos

Turun yliopiston Rauman opettajankoulutuslaitoksen toiminta on pääosin perinteistä luokanopettaja- ja lastentarhanopettajakoulutusta, jonka tehtävän laitos hoitaa hyvin. Laitoksen vetovoima on ollut erittäin hyvä. Laitoksen tutkimustoiminta on tehtävänsä mukaisesti suuntautunut opettajuuteen ja oppimiseen liittyvien kysymysten tutkimukseen.

Opettajankoulutuslaitos on osa Turun yliopistoa ja siten sen toiminnan ohjaus kulkee osana Turun yliopiston toiminnan suunnittelua ja ohjausta.

Opettajilta edellytetään tulevaisuudessa entistä monipuolisempia valmiuksia. Opettajankoulutuksen laajemmat työelämäyhteydet ja myöskään Satakunnan näkökulmat eivät kuitenkaan näytä tulleen ainakaan korostetusti esille Rauman opettajankoulutuslaitoksen toiminnassa. Erityisesti yhteistyö Raumalla sijaitsevien Satakunnan ammattikorkeakoulun yksiköiden kanssa voisi tarjota opetuksen ja tutkimuksen monipuolistamisen ja myös taloudellisuuden kannalta uusia mahdollisuuksia.

4.9 Muut tutkimus- ja kehittämissyksiköt ja -organisaatiot

Erillisiä tutkimusyksiköitä ovat Tampereen teknillisen yliopiston yksiköt Raumalla ja Kankaanpäässä. Kehittämisorganisaatioita ja myös tutkimuksen rahoitusorganisaatioita ovat Prizztech Oy, Satakunnan TE-keskus, Porin seudun kehittämiskeskus, Pohjois-Satakunnan kehittämiskeskus, Rauman Seudun Kehitys Oy, Satafood ja myös maakunnan kauppakamarit.

Erilliset tutkimusyksiköt ovat elinkeinoelämältä saaneet myönteisen palautteen toiminnastaan. Kehittämisorganisaatioita on Satakunnassa runsaasti, eikä niiden välinen työnjako ja yhteistyökään kaikin osin näytä riittävältä ja selkeältä. Tilanne paranee kuitenkin kun Prizztech ja Porin seudun kehittämiskeskus yhdistyvät.

5 EHDOTUKSET

5.1 Satakunnan korkeakoululaitos 2015

Tavoiterilaksi vuodelle 2015 voidaan asettaa seuraava visio Satakunnan korkeakoululaitoksesta:

Satakunnan korkeakoululaitos on vuonna 2015 Satakunnan ammattikorkeakoulusta, Porin yliopistokeskuksesta, Diakonia-ammattikorkeakoulun Porin yksiköstä ja Rauman opettajankoulutuslaitoksesta koostuva kiinteä korkeakouluyhteisö, jolla on yhteiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi luotu kiinteä yhteistyöverkosto ja tarkoituksenmukainen työnjako. Satakunnan korkeakoululaitos on valtakunnallisesti ja myös valituilta osiltaan kansainvälisesti tunnettu korkeatasoinen ja veto-voimainen korkeakouluyhteisö.

Tavoitetilan saavuttamiseksi on seuraavassa tehtävien ehdotusten tavoitteena:

- parantaa koulutuksen, tutkimuksen ja kehitystyön mahdollisuuksia tukea alueen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta
- kehittää korkeakouluyhteisön rakennetta niin, että taloudellisuus, sisäinen yhteistyö, työnjako ja profiloituminen tehostuvat
- edistää Satakunnan korkeakoululaitoksen toiminnan ohjautumista alueen tarpeiden mukaisesti.

Ehdotuksia valmisteltaessa on otettu huomioon, että ne mahdollisimman hyvin sopivat yhteen val-

takunnallisten korkeakoululaitoksen kehittämissuunnitelmien kanssa.

5.2 Yleisiä korkeakoulupoliittisia näkökohtia

Hallitusohjelmassa todetaan, että yliopistoja ja ammattikorkeakouluja kehitetään duaalimallin pohjalta, joka perustuu toisistaan poikkeaviin tutkintoihin, tutkintonimikkeisiin ja tehtäviin. Duaalimalli ei siis tarkoita sitä, että yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kesken ei voisi olla yhteistyötä opetuksessa ja tutkimuksessa. Se ei myöskään tarkoita, etteikö yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla voisi olla myös yhteisiä hallintorakenteita. On päinvastoin erilaisten profiilien ja toisiaan täydentävän, erilaisiin tavoitteisiin tähtäävän tarjonnan kannalta toivottavaa, että yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on läheinen yhteistyö sekä opetuksessa ja tutkimuksessa että myös hallinnossa. Seuraavassa tehtävät esitykset on tehty siten, että duaalimallia sen alkuperäisessä merkityksessä noudatetaan.

Yliopistokeskusten perustamisen tarkoituksena ei ole ollut uusien yliopistojen perustaminen vaan olemassa olevien yliopistojen toiminnan sijoittaminen paikkakunnille, joissa ei ole yliopistoa. Eri yliopistojen toiminnan sijoittamisella yhteen keskukseen on tarkoitus välttää päällekkäisiä rakenteita, luoda edellytyksiä yhteistyölle ja työnjaolle. Kyse on yliopistojen omilla päätöksillä tapahtuneesta toiminnan alueellistamisesta, jolloin myös sen lopettaminen on yliopistojen omassa

päätösvallassa. Näistä periaatteista on syytä pitää kiinni. Toisaalta on yliopistokeskusten toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun kannalta tärkeää, että toiminnan jatkuminen on turvattu ainakin keskipitkällä aikavälillä.

Ammattikorkeakoulujen toiminta on runsaan viidentoista vuoden aikana vakiintunut ja ne ovat pääosin löytäneet oman roolinsa koulutusjärjestelmässä. Vielä on kuitenkin toivomisen varaa siinä, että ammattikorkeakoulut nykyistään selkeämmin profiloituisivat työelämää ja pientä ja keski suurta yritystoimintaa palvelevina korkeakouluina. Järjestelmän rakentamisvaiheessa ammattikorkeakoulujen ohjaus on ollut tarpeen pitää verrattain keskitettynä. Nyt olisi kuitenkin aiheellista arvioida, olisiko syytä kehittää ammattikorkeakoulujen ohjausta siihen suuntaan, että alueiden tarpeet voitaisiin joustavammin ottaa alueilla huomioon. Tällöin voisi olla kysymys esimerkiksi nuorten ja aikuiskoulutuksen aloituspaikkojen joustavammasta vaihtelusta sekä mahdollisuudesta ylempien ammattikorkeakoulututkintojen käynnistämiseen tietyissä rajoissa. Tällainen maakunnallisista tarpeista lähtevä joustavuus olisi erityisen toivottavaa alueilla, joissa ei yliopistoa ole.

Korkeakoulusektorin rakenne vaatii tulevina vuosina monenlaisia uudistuksia. Näillä on usein ainakin tilapäisesti myös kielteisiä alueellisia vaikutuksia. Myös ammattikorkeakoulujen toimintaa edellytyksiin rakenteelliset uudistukset vaikuttavat. On tarpeen, että rakenneuudistusten siirtymäajan ongelmiin varattaisiin valtakunnallisesti tarpeelliset ja riittävät voimavarat.

Korkeakoulutasoisen aikuiskoulutuksen alueella on monia toimijoita, joista osa on syntynyt aikanaan aivan toisenlaisissa olosuhteissa kuin nykyään. Alueella, joilla kesäyliopistot aikanaan aloittivat toimintansa, on nykyään monia muita

toimijoita. Kesäyliopistojen rooli olisi tarpeen uudelleen arvioida.

Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämis-toiminnan sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tilastointia ja arviointia tulisi kehittää niin, että siitä olisi mahdollisuus saada entistä luotettavampia ja vertailukelpoisempia tietoja.

5.3 Rakenteet, ohjaus ja yhteistyö Satakunnassa

5.3.1 Rakenteen kehittäminen

Korkeakoulujen alueellisen vaikuttavuuden kannalta on keskeinen kysymys se, miten maakunnan kehittämistavoitteet ja valtakunnalliset korkeakoulupoliittiset tavoitteet onnistutaan sovittamaan yhteen. Se edellyttää kiinteää yhteistyötä maakunnan kehittämissuunnittelun ja korkeakoulujen välillä niin, että maakunnan kehittämistavoitteet heijastuvat korkeakoulujen kehityssuunnitelmissa ja välittyvät sitä kautta myös valtakunnallisiin suunnitelmiin.

Erityisen haasteellista tämä on yliopistokeskuksen yksiköiden osalta, joiden tulee saada omat maakunnan kehittämissuunnitelmien ja keskuksen muiden yksiköiden kanssa yhteen sovitettut hankkeensa sisällytetyksi emokorkeakoulun suunnitelmiin ja toisaalta viestittää emokorkeakoulun suunnitelmat alueen kehittäjille.

Esitän, että

- Satakunnan korkeakoululaitoksen yhteistyö rakennetaan olennaisilta osiltaan Satakunnan ammattikorkeakoulun organisaation varaan siten kuin myöhemmin kohdassa 5.5.5 esitetään. Satakunnan ammattikorkeakoulun yhtiöittä-

minen siten, että Porin yliopistokeskuksessa toimivat yliopistot olisivat osakkaina yhtiössä ja edustettuna sen hallinnossa antaisi mahdollisuuden tarkastella Satakunnan koko korkeakouluopetuksen ja -tutkimuksen tarpeita yliopisto- ja ammattikorkeakoulukoulutuksen osalta yhdessä ja sopia tarvittavasta yhteistyöstä ja työnjaosta. Esittämäni koulutus- ja tutkimusvaliokunta puolestaan olisi foorumi laajalle satakuntalaiselle koulutusyhteistyölle. Koulutus- ja tutkimusvaliokunnan nimenomaisena tehtävänä olisi mahdollistaa korkeakoulujen, maakunnan ja elinkeinoelämän tavoitteiden ja kehittämissuunnitelmien yhteensovittaminen sekä yhteisen tahtotilan muodostaminen.

5.3.2 Palveluiden järjestäminen

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoululle ja Porin yliopistokeskukselle perustetaan nykyisen Porin yliopistokeskuksen palvelukeskuksen mallin mukainen yhteinen palvelukeskus, joka hoitaa molempien osalta muun muassa tietoverkoihin, tilahallintoon, opiskelijapalveluihin, koulutuksen markkinointiin liittyvät tehtävät. Korkeakoulujen kesken on tarpeen ensitilassa ryhtyä neuvotteluihin yhteisten palveluiden järjestämisestä. Palveluiden alueella olisi Satakunnan korkeakouluilla mahdollisuuksia saavuttaa huomattavastikin tehokkuuden lisäämistä ja aikaansaada monipuolisempia palveluita.

5.3.3 Täydennyskoulutus ja avoin korkeakouluopetus

Täydennys- ja muulla aikuiskoulutuksella voidaan tutkintokoulutusta nopeammin vastata alueen elinkeino- ja muun työelämän tarpeisiin. Siksi on

tarpeen, että täydennyskoulutuksen ja muun aikuiskoulutuksen kehittäminen otetaan lähivuosien erityiseksi kehittämiskohteeksi.

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoululle ja yliopistokeskukselle perustetaan yhteinen täydennyskoulutuskeskus, joka hoitaisi maksullisena palvelutoimintana toteutettavan täydennyskoulutuksen organisoinnin, koordinoinnin ja markkinoinnin.
- Avoimen korkeakouluopetuksen osalta korkeakoulujen, Länsi-Suomen kesäyliopiston ja kansalais- ja työväenopistojen kesken aloitetaan tiivis, koordinoitu yhteistyö, jonka puitteissa sovitaan tarkoituksenmukaisesta työnjaosta ja yhteistyöstä. Lähtökohtana voisi olla jo vuonna 2006 laadittu luonnos puitesopimukseksi Satakunnan avoimen yliopisto-opetuksen yhteistyöstä.

5.3.4 Kirjastot

Kuten edellä on todettu, Satakunnan korkeakoululaitoksen kirjastolaitos on hajautettu. Yhteistyön ja rakenteiden kehittäminen kirjastojen osalta on erityisen tärkeää.

Esitän, että

- Kirjastojen kokoelmatietokannat yhdistetään, kehitetään Satakunnan korkeakoululaitoksen yhteinen hakuportaali osana Satakunnan korkeakoululaitoksen valmisteilla olevaa portaalia.
- Raumalla kootaan kaikki kaupungissa olevat tieteelliset kirjastot yhdeksi kampuskirjastoksi Satamakadulle samassa yhteydessä kun opetus-toiminta siirtyy kokonaisuudessaan kampus-

le. Yhteisen kirjaston perustaminen edellyttää, että kirjaston tarpeet otetaan huomioon alueen tilasuunnittelussa.

- Porissa perustetaan yhteinen korkeakoulukirjasto Tiedepuistoon. Tähän sijoittuisivat sekä Satakunnan ammattikorkeakoulun että Porin yliopistokeskuksen kirjastot siinä vaiheessa kun sekä ammattikorkeakoulun kaikki Porin toiminnat ja mahdollisesti myös Porin yliopistokeskus sijoittuisivat alueelle. Jo ennen sitä tulisi Porin yliopistokeskuksen kaksi kirjastoa yhdistää ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kirjasto yhdistää Satakunnan ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan kirjaston kanssa.

5.3.5 Ohjaus ja yhteistyö

Tämän raportin ehdotusten tarkoituksena on, että niiden toteuttamisen jälkeen Satakunnan korkeakoululaitoksen kehitystä voidaan kokonaisuutena entistä paremmin ohjata Satakunnan kehittämistarpeiden mukaisesti ja myös valtakunnallisesti tarkastella kokonaisuutena.

Satakunnan ammattikorkeakoulun ohjauksesta vastaisi ehdotuksen mukaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjäksi muodostettavan osakeyhtiön hallitus. Porin yliopistokeskuksessa toimivat yliopistojen yksiköt olisivat edelleen omien yliopistojensa osia ja niiden toiminnasta päättäisivät asianomaiset yliopistot. Yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen osallistuminen Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpitäjäosakeyhtiön hallintoon sekä esittämäni koulutus- ja tutkimusvaliokunta antaisivat aikaisempaa paremmat mahdollisuudet tunnistaa ja ottaa huomioon alueiden tarpeita koko peruskoulun jälkeisen ammatillisesti suuntautuvan koulutuksen osalta.

Yliopistokeskukseen kuuluvat yksiköt ovat asianomaisen yliopiston yksiköitä ja niiden ohjauksessa ja niiden kautta myös opetusministeriön ohjauksessa. Satakunnan ammattikorkeakoulu on muiden ammattikorkeakoulujen tapaan toisaalta opetusministeriön ja toisaalta ylläpitäjänsä ohjauksessa samoin kuin myös Diakonia-ammattikorkeakoulu. Rauman opettajankoulutuslaitos on osa Turun yliopistoa ja sen ohjauksessa. Valtakunnalliseen ohjaukseen ei edellä tehtyjen esitysten johdosta aiheutuisi muutoksia.

Satakunnan korkeakoululaitoksen menestymisen kannalta on oleellista, että yhteistyötä kaikilla tasoilla parannetaan. Siis yksiköiden sisällä, niiden välillä, korkeakoulujen välillä, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän välillä sekä myös kansainvälisesti.

Yliopistokeskuksella ja Satakunnan ammattikorkeakoululla on useilla aloilla samansuuntaisia painopisteitä. Tämän pitäisi antaa hyvät lähtökohdat molempia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön ja toisaalta työnjaon edelleen kehittämiseen.

5.4 Kansainvälistyminen

Esitän, että

- Satakunnassa toimivat korkeakoulut panostavat jatkossa aikaisempaa enemmän kansainväliseen yhteistyöhön. On sekä tarvetta että mahdollisuuksia lisätä opiskelija-, tutkija- ja opettajavaihtoa, jotka etenkin yliopistokeskuksen, Diakonia-ammattikorkeakoulun ja Rauman opettajankoulutuslaitoksen osalta ovat vaatimattomalla tasolla.
- Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia 2009–2015:ssa tehdyt toimenpidesuosituksotetaan toimenpiteiden pohjaksi. Kansainvälisten yhteistyökumppanien hankinnassa ja koulutuksen kansainvälisessä markkinoinnissa tulee käyttää hyväksi Satakunnan korkeakoululaitoksen kokonaisuutta.

5.5 Satakunnan ammattikorkeakoulu

5.5.1 Vetovoiman parantaminen

Kuten edellä olevista jaksoista on käynyt ilmi, on Satakunnan ammattikorkeakoulun ongelmana koulutuksen osalta sekä vetovoiman vähäisyys eräillä keskeisillä aloilla että läpäisyn heikkous etupäässä samoilla aloilla. Koulutustarjonnan kohtaaminen koulutetun työvoiman tarpeen kanssa ei myöskään ole optimaalinen.

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoulu tehostaa merkittävästi toiminnastaan informointia erityisesti maakunnan ja naapurialueiden lukiolaisille ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Vetovoimaa parantaisi huomattavasti, että Satakuntaa markkinoitaisiin koko korkeakouluyhteisön yhteistyönä. Se antaisi kuvan voimakkaammas- ta, vetovoimaisesta korkeakoulukokonaisuudesta, joka tarjoaa monipuolisia vaihtoehtoja. Monipuolisten yhteistyömahdollisuuksien tarjoaminen olisi erityisen tärkeää. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi on tärkeää, että aloitettu internetportaalin valmistelutyö saadaan pikaisesti valmiiksi.
- Ammattikorkeakoulussa perusteellisesti arvioidaan ja päätetään niistä alueista, joissa ammattikorkeakoulu haluaa erottua muista ammattikorkeakouluista ja olla Suomen ulkopuolellakin tunnettu sekä panostaa niiden kehittämiseen.
- Vetovoimatekijänä tulee korostaa, että opiskelijapalvelut Porissa on hoidettu hyvin. Tähän liittyen olisi opiskelijayhteisön näkyvyyden ja yhteistoiminnan kannalta tärkeää, että Porin opiskelijatalo saataisiin aikaan.

- Opiskelijarekrytoinnin kannalta tulee huolehtia siitä, että opiskeluolosuhteet ovat asianmukaiset. Tässä suhteessa ammattikorkeakoulun teknillisen opetuksen tilat Porissa eivät täytä vaatimuksia. Mahdollisimman pian olisi saatava aikaan kohennusta, joka antaisi opiskelijoille kuvan modernista ja eteenpäin pyrkivästä koulutusyksiköstä.

5.5.2 Koulutuksen painopisteet

Esitän, että

- Koulutusta tehostetaan alueen tarpeet huomioiden ottaen erityisesti seuraavilla aloilla: Satakunnan teknologiateollisuutta palvelevat alat sekä sosiaali- ja terveysala. Koulutuksen kansainvälistämiseen ja yrittäjyyteen kiinnitetään huomiota kaikessa koulutuksessa. Aloituspaiikkoja lisätään sosiaali- ja terveysalalla. Satakunnan ammattikorkeakoulun esittämä palvelutalouden koulutusohjelma on tarpeen vaatima ja esitys opetusministeriölle tämän ohjelman aloittamisesta tulisi uudistaa.
- Sosiaali- ja terveysalan aloituspaikkojen ja esitetyn palvelutalouden koulutusohjelman tarvitsemat uudet aloituspaikkalisäykset toteutetaan pääosin siirtona Huittisten yksikön liiketalouden ohjelmasta, jolloin Huittisten toimipiste lakkautetaan.

Huittisten yksikön lakkauttaminen on luonnollisesti vaikea aluepoliittinen ratkaisu. Huittisten yksikkö on kuitenkin pieni, yksialainen ja veto-voimaltaan erittäin heikko yksikkö. Satakunnan ammattikorkeakoulun toiminnan tehokkuuden lisäämiseksi ja rakenteellisen yhtenäisyyden parantamiseksi on liiketalouden aloituspaikkojen vähentäminen tarkoituksenmukaista tehdä lakkauttamalla Huittisten yksikkö. Tämä edellyttää Huittisten yksikön opettajien ja muun henkilö-

kunnan aseman turvaamista sijoittamalla heidät ammattikorkeakoulun muihin yksiköihin.

- Myös tekniikan alan aloituspaikkoja edelleen vähennetään ja vapautuvat paikat siirretään sosiaali- ja terveysalalle. Tekniikan alalla tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota toiminnan kohdentumiseen elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti.
- Täydennyskoulutukseen ja muuhun aikuiskoulutukseen panostetaan vastaisuudessa erityisesti ja tiivistetään yhteistyötä elinkeinoelämän ja muun työelämän kanssa. Erityisesti on syytä selvittää, mitä uusia täydennyskoulutustoimia on tarpeen käynnistää Satakunnan ajankoh- taisten tarpeiden vuoksi. Toisaalta Satakunnan ammattikorkeakoulussa käyttöön otettu koulu- tusohjelmien moduulirakenne antaa mahdolli- suuden nopeampaan reagointiin.

5.5.3 Kankaanpään yksikön kehittäminen

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoulu, Taideteollisen korkeakoulun Porin yksikkö ja Turun ammattikorkeakoulu asettavat kuvataidealan yhteistyöryhmän, jonka tehtävänä on yksiköiden välisen koulutus- ja tutkimusyhteistyön kehittäminen ja koordinointi.

5.5.4 Tutkimus

Esitän, että

- yhdessä elinkeinoelämän kanssa valmistellaan ammattikorkeakoulun uusi tutkimusohjelma, jossa erityistä huomiota kiinnitetään tutkimuk- sen kohdentamiseen Satakunnan tarpeiden kannalta keskeisille alueille ja riittävän suuriin

kokonaisuuksiin. Tutkimusohjelman valmistelu olisi ammattikorkeakoulun tutkimusneuvoston tehtävänä.

- Tutkimustoiminnan organisointia tulee kehittää. Eräs mahdollisuus olisi, että Satakunnan ammattikorkeakouluun perustetaan korkeakoulun koko tutkimustoimintaa koordinoiva ja tutkimus- ja kehitystoiminnan suunnittelua johtava tutkimusjohtajan virka. Tutkimusjohtaja olisi ammattikorkeakoulun tutkimusneuvoston puheenjohtaja ja vastaisi myös edellä esitetyn tutkimusohjelman valmistelusta.
- Elinkeinoelämä osallistuisi entistä aktiivisemmin ja pitkäjänteisemmin tutkimuksen rahoitukseen sekä ammattikorkeakoulussa että yliopistokeskuksessa. Tässä tarkoituksessa olisi tarpeen selvittää, voitaisiinko Satakunnan korkeakoulusäätiötä tai Korkean teknologian säätiötä taikka niiden tilalle mahdollisesti perustettavaa uutta säätiötä käyttää entistä tehokkaammin tutkimuksen rahoituskanavana.
- Huittisten yksikön peruskoulutustehtävän loppuessa selvitetään, millä toimenpiteillä Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Porin yliopistokeskus yhdessä Satakuntaliiton ja elinkeinoelämän kanssa voivat järjestää alueen elinkeinoelämän tarvitsemien tutkimuspalveluiden saatavuuden Huittisten alueella.

5.5.5 Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpidon järjestäminen

Satakunnan ammattikorkeakoulun nykyinen hallintomalli on toiminut jokseenkin tyydyttävästi. Tulevia haasteita ajatellen voi kuitenkin olla niin, että nykyinen kuntaomistus ei enää ole paras mahdollinen ylläpitomuoto. Arvioin sen muodostuvan

turhan jäykäksi uusiin haasteisiin sopeutumista ajatellen.

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpitäjäksi perustetaan osakeyhtiö, jonka keskeisinä omistajina olisivat Porin ja Rauman kaupungit sekä myös Kankaanpään kaupunki. Esitän lisäksi, että ylläpitäjäosakeyhtiön osakkaiksi tulisivat Taideteollinen korkeakoulu (myöhemmin Aalto-yliopisto), Tampereen teknillinen yliopisto, Tampereen yliopisto, Turun kauppakorkeakoulu ja Turun yliopisto. Myös alueen elinkeinoelämälle tulisi varata mahdollisuus tulla yhtiön osakkeenomistajaksi.

Yhtiöittäminen vahvistaisi ammattikorkeakoulun autonomiaa ja antaisi Satakunnan ammattikorkeakoululle selkeästi itsenäisen vastuun toiminnastaan, taloudestaan ja tuloksellisuudesta. Se olisi valtakunnallisen korkeakouluverkon kehittämisessä jo noudatettujen periaatteiden mukaista. Ehdotettu järjestely parantaisi myös mahdollisuuksia elinkeinoelämän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Myös kansainväliset ammattikorkeakoulujen arvioinnit ovat suosittelleet tämän suuntaisia ylläpitoratkaisuja.

Yliopistojen mukaantulo ammattikorkeakoulun ylläpitäjäyhtiön omistajaksi kiinteyttäisi Satakunnan korkeakoulu yhteisöä, lisäisi mahdollisuuksia pidemmän tähtäimen suunnitteluun ja antaisi mahdollisuuden yhdessä hallintoelimestä tarkastella koko korkeakoulutasoisen koulutuksen tarjontaa Satakunnan tarpeiden kannalta. Silti lopullinen päätöksenteko yliopistokoulutuksesta säilyisi asianomaisilla yliopistoilla.

- Ammattikorkeakouluun perustetaan maakunnalliseksi koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöelimeksi koulutus- ja tutkimusvaliokunta,

jonka osakeyhtiön hallitus asettaa. Jäseniksi tulisivat yhtiön hallituksessa edustettuina olevien tahojen lisäksi Diakonia-ammattikorkeakoulun, Turun ammattikorkeakoulun, Rauman opettajankoulutuslaitoksen, Satakunnan alueen kehitysyhtiöiden, Satakuntaliiton ja maakunnan ammatillisen koulutuksen järjestäjien edustajat sekä maakunnan elinkeinoelämä. Tämä valiokunta käsittelee Satakunnan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistä kokonaisuutena ja myös pidemmällä aikavälillä ja tekisi ehdotuksia yhtiön hallitukselle, Satakunnassa toimiville muille korkeakouluille ja muille Satakunnan toimijoille.

Satakunnan ammattikorkeakoululla olisi luonnollisesti myös ammattikorkeakoulun sisäinen, ammattikorkeakoululain mukainen hallitus. Hallituksen elinkeinoelämää edustavat jäsenet tulee pyrkiä valitsemaan niin, että heillä on aitoa kiinnostusta ja mahdollisuutta paneutua ammattikorkeakoulun kehittämiseen.

- Osakeyhtiön perustamisen yksityiskohdat, taloudelliset seuraamukset, henkilöstön asema, kiinteistökytymykset ym. edellyttävät yksityiskohtaista valmistelua, jotka tulee erikseen selvittää. Vastaavia ratkaisuja on kuitenkin tehty muissa ammattikorkeakouluissa ja Satakunnan ammatillisessa koulutuksessa, joten kokemusta näistä järjestelyistä on saatavissa. Tärkeää on, että yhtiötä perustettaessa ei tehdä sellaisia ratkaisuja, jotka vaikeuttaisivat tulevaisuudessa ehkä tarvittavia uusia kehittämistoimia.

5.5.6 Korkeakouluyksiköiden sijainti

Esitän, että

- Porissa ja Raumalla sairaala-alueelle sijoitetut sosiaali- ja terveysalan toiminnot siirretään muun ammattikorkeakoulutoiminnan yhteyteen. Myös Rauman tekniikan toimipiste tulee siirtää samaan yhteyteen. Tällä tavoin voidaan saada aikaan sekä kustannussäästöjä että uudenlaisia yhteistyömahdollisuuksia ja monipuolisempaa koulutustarjontaa opiskelijoille.

5.5.7 Yhteistyö Turun ammattikorkeakoulun ja Novia-ammattikorkeakoulun kanssa

Esitän, että

- Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Turun ammattikorkeakoulu tekevät strategisen yhteistyösopimuksen siten, että sovitaan tarpeettomien päällekkäisyyksien poistamisesta ja yhteistyön kehittämisestä. Yhteistyösopimuksessa tulisi myös sopia siitä, että mahdollisista uusista koulutusohjelmista tai merkittävistä muista uusista avauksista sovi-taan yhdessä ennen lopullista päätöksentekoa.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu kehittää yhteistyötään Novia-ammattikorkeakoulun kanssa merenkulun alueella.

5.6 Porin yliopistokeskus

5.6.1 Pitkäjänteisyys ja rahoitus

Esitän, että

- Opetusministeriön kanssa käytävissä tulosneuvotteluissa yliopistokeskuksen ja yliopistokeskuksessa toimivien eri yliopistojen yksiköiden rahoituksesta sovitaan kulloinkin toiminta- ja taloussuunnittelukaudeksi.
- Myös Porin kaupungin rahoituksesta tulisi sopia pidemmäksi ajaksi ja myös maakunnan elinkeinoelämän kanssa tulee saada aikaan pidempiaikaisia yhteistyösopimuksia.

Yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen koulutuksen suuntautumiseen ja myös toiminnan jatkumiseen tulee vaikuttamaan se, millaiseksi yliopistojen rahoitusjärjestelmä tulevaisuudessa tulee muodostumaan sekä osaltaan myös se miten yliopistokeskukset otetaan huomioon uudessa yliopistolaissa.

5.6.2 Johtaminen ja yhteistyö

Yliopistokeskusten toiminta-ajatuksena alun perin oli, että samalla paikkakunnalla toimivien yliopistojen toiminnot yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, jotta päällekkäisiä rakenteita voidaan välttää, voidaan tuottaa yhteisiä palveluita ja kehittää opetuksen ja tutkimuksen yhteistyötä. Yhteisten palveluiden osalta yhteistyö yliopistokeskuksessa onkin tyydyttävästi järjestetty. Sen sijaan opetuksen ja tutkimuksen osalta on yhteistyössä vielä kehittämistarvetta.

Esitän, että

- Yliopistokeskuksen johtoryhmän työskentelyä kehitetään niin, että johtoryhmä säännön-

mukaisesti käsittelee kunkin yksikön koulutusta ja tutkimusta koskevat suunnitelmat ennen niiden esittämistä emokorkeakoululle.

- Johtoryhmässä etukäteen sovitaan niistä hankkeista, joita kunkin yliopiston tulosneuvotteluihin esitetään. Yliopistokeskuksessa harjoitettavasta yhteistyöstä 3.5.2004 tehty sopimus tulisi tämän vuoksi uudistaa niin, että mm. johtoryhmän tehtävät olisi sopimuksessa riittävällä tarkkuudella sovittu.
- Uudistetaan opetuksen järjestelyt niin, että riski- ja opetuksen ja -opiskelun aikatauluista johtuvat esteet voidaan poistaa.

5.6.3 Koulutus ja tutkimus

Esitän, että

- Ylioppilaspohjaista koulutusta toistaiseksi jatketaan Turun kauppakorkeakoulun, Turun yliopiston ja Tampereen yliopiston yksiköissä.
- Yliopistokeskuksessa toimivat yliopistot arvioivat missä määrin tulevaisuudessa on tarpeen järjestää ylioppilaspohjaista koulutusta vai olisiko syytä siirtyä nopeammin reagoiviin koulutusmuotoihin. Erityisesti Tampereen yliopiston osalta olisi harkittava painopisteen siirtämistä aikuiskoulutukseen, jossa yliopistolla on pitkät perinteet.
- Yhteydenpitoa elinkeinoelämään ja tutkimustoiminnasta informointia tehostetaan koko yliopistokeskuksen osalta. Edellä kohdassa 5.5.4 tehty ehdotus säätiöiden käyttämisestä mahdollisena rahoituskanavana on tässä suhteessa tärkeä myös yliopistokeskuksen näkökulmasta.

- Yliopistokeskuksessa toimivan tutkimuksen johtoryhmän toimintaa merkittävästi tehostetaan ja yliopistokeskuksen kulloisenkin varajohtajan tulisi toimia sen puheenjohtajana.
- Opetusministeriö voisi käyttää yliopistokeskusta myös kokeiluyhteisönä, jossa voitaisiin kokeilla uudenlaisia koulutusratkaisuja. Tähän yliopistokeskuksella olisi hyvät valmiudet.
- Tampereen teknillinen yliopisto selvittää olisiko tarkoituksenmukaista, että Raumalla ja Kankaanpäässä toimivat Tampereen teknillisen yliopiston tutkimusyksiköt integroitaisiin yliopistokeskuksen toimintaan.
- Selvitetään, olisiko mahdollista ja tarkoituksenmukaista siirtää Porin yliopistokeskuksen toiminnot ammattikorkeakoulun yhteyteen Vähärauman Tiedepuistoon.
- Taideteollinen korkeakoulu arvioi mahdollisuudet ja tarpeen Porin yksikön jatkamiseen Aalto-yliopiston toiminnan aloittamisen jälkeen.

5.6.4 Rakenne

Yliopistokeskuksen nykyinen rakenne, sijaitseminen samassa rakennuksessa, yhteinen palvelukeskus, säännölliset rehtorikokoukset ja keskuksen johtoryhmä, antaa hyvät mahdollisuudet yhteistyölle ja toiminnan kehittämiseksi. Toisaalta sijainti erillään Satakunnan ammattikorkeakoulusta vaikeuttaa yhteistyötä Satakunnan kokonaisuuden kannalta.

Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu tulevat vuonna 2010 yhdistymään. Sen jälkeen Turun yliopistolla on Porissa useita yksiköjä: Yliopistokeskuksessa nykyinen Turun kauppakorkeakoulun yksikkö, Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos, Merenkulun koulutus- ja tutkimuskeskus Porissa ja Raumalla sekä Satakunnan ympäristöntutkimuksen laitos. Satakunnan ympäristöntutkimuksen laitos on jo integroitu Merenkulun koulutus- ja tutkimuskeskuksen Porin yksikköön.

Esitän, että

- Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu selvittävät yhdessä yliopiston yksiköiden tarkoituksenmukaisen hallinnon Porin yliopistokeskuksessa yliopistouudistuksen jälkeen.

5.6.5 Yhteistyö Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa

Koulutusta ja tutkimusta koskevan yhteistyön lisääminen Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa tarjoaa molemmille osapuolille lisää valinnanmahdollisuuksia ja toiminnan tehostamismahdollisuuksia. Edellä esitetty Satakunnan ammattikorkeakoulun yhtiöittämismalli, jonka mukaan yliopistokeskuksen edustaja tulisi ammattikorkeakouluyhtiön hallitukseen, tarjoaa hyvät mahdollisuudet yhteistyön kehittämiseen.

Esitän, että

- Yliopistokeskus ja ammattikorkeakoulu lisäävät merkittävästi yhteistyötään tekniikan, liiketalouden ja sosiaalitieteiden aloilla sekä Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Rauman yksikön ja ammattikorkeakoulun merenkulkualan kesken.
- Yliopistokeskus ja ammattikorkeakoulu säännönmukaisesti informoivat toisiaan ja myös sopivat niistä esityksistä, joita kumpikin esittää tavoite- ja tulossopimuksiin ja muutoinkin so-

pivat säännönmukaisesti toimialoittain yhteistyöstä ja työnjaosta.

- Yhteistyön kehittämiseksi ja informaation koulun parantamiseksi Satakunnan ammattikorkeakoulun rehtori vastaisuudessa osallistuu yliopistokeskuksen rehtorikokouksiin.

5.6.6 Ilmailualan koulutus ja tutkimus

Porin kaupungin asettama siviili-ilmailun koulutuskeskittymää selvittänyt työryhmä esittää, että yliopistokeskus profiloituisi myös ilmailualan koulutukseen ja tutkimukseen. Kun Suomesta lähes kokonaan puuttuu ilmailualan tutkimus- ja kehittämistoiminta, olisi yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen yhteistyönä syytä selvittää keskuksen mahdollisuudet tällä alalla.

5.7 Diakonia-ammattikorkeakoulu

Diakonia-ammattikorkeakoulun yksikön sijainnille Porissa voidaan esittää perusteluja Diakin valtakunnallisen verkon kattavuuden ja Satakunnan alueen työvoimatarpeen kannalta. Yksikön koulutusohjelmat ovat myös olleet vetovoimaisia. Vaikka Satakunnan ammattikorkeakoululla on samoja koulutusohjelmia, ovat ne painotuksiltaan ja koulutustavoitteiltaan kuitenkin erilaisia. En siis esitä Diakin koulutuksen siirtämistä Satakunnan ammattikorkeakoulun tehtäväksi, vaikka sillekin ratkaisulle voitaisiin löytää perusteita.

Esitän, että

- Diakonia-ammattikorkeakoulu ja Satakunnan ammattikorkeakoulu ryhtyvät aikaisempaa huomattavasti tiiviimpään yhteistyöhön sekä ammattikorkeakoulun perustutkintojen että jatkotutkintojen järjestelyssä. Tavoitteena tulee olla, että koulutusohjelmiin sisältyvien kurssien järjestelystä voidaan sopia niin, että osan kurseista järjestää toinen osapuoli molempien ammattikorkeakoulujen opiskelijoille. Tällä tavoin voidaan lisätä tehokkuutta, parantaa koulutustarjontaa ja säästää kustannuksia. Myös kirjasto- ja muissa tukipalveluissa tulee yhteistyötä lisätä.
- Yhteistyön järjestämistä edellä esitetyllä tavalla arvioidaan kahden vuoden kuluttua ja tarvittaessa tehdään uusia päätöksiä rakenteen kehittämisestä.

5.8 Rauman opettajankoulutuslaitos

Opettajan työ on muuttunut entistä enemmän erilaisia taitoja vaativaksi, moniammatilliseksi. Siksi on tärkeää, että opettajankoulutuksessa perinteellisten kasvatustieteellisten näkökulmien lisäksi otetaan huomioon myös muiden alojen tarjoamat mahdollisuudet. Rauman opettajankoulutuslaitos osana Turun yliopistoa sopeutetaan yliopiston kokonaisuuteen ja profiloidaan ottaen huomioon Turussa samoilla aloilla annettava opetus. Toisaalta laitoksella on tarvetta ja myös mahdollisuuksia profiloitua entistä paremmin osaksi Satakunnan korkeakoululaitosta.

Esitän, että

- Opettajankoulutuslaitos panostaa erityisesti koulujen työhyvinvoinnin ja oppilaiden hyvinvoinnin kysymyksiin. Yhteistyö Satakunnan ammattikorkeakoulun ja Porin yliopistokeskuksen kanssa antaisi opettajankoulutuslaitokselle uusia mahdollisuuksia ottaa huomioon opettajien tehtävien muuttumisen yhä monialaisempaa osaamista vaativiksi. Osaamista olisi saatavissa ainakin sosiaali- ja terveysalan kysymyksissä, opetusteknologiassa ja liiketalousosaamisessa. Toisaalta opettajankoulutuslaitos voisi tarjota ammattikorkeakoululle ja yliopistokeskukselle käyttäytymis- ja kasvatustieteisiin liittyvää osaamistaan.

- Rauman opettajankoulutuslaitos hakeutuisi edellä mainituissa asioissa läheiseen yhteistyöhön Satakunnan ammattikorkeakoulun ja Porin yliopistokeskuksen kanssa.

6 AIKATAULU, TOIMEENPANO JA SEURANTA

Edellä tehdyistä ehdotuksista osa on sellaisia, jotka yksittäinen korkeakoulu voi itsenäisesti toteuttaa ja pääosa on sellaisia, joiden toteuttaminen edellyttää yhteistyötä. Osa ehdotuksista on sellaisia, joiden toteuttamiseen voidaan ryhtyä välittömästi, odottamatta rakenteellisia ratkaisuja.

Opetusministeriö edellyttää, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut uudistavat strategiansa vuoteen 2010 mennessä. Niiden pohjalta opetusministeriö valmistelee yksityiskohtaisemman korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelman vuosille 2010–2012. Tämä edellyttää, että päätöksiä Satakunnankin osalta on tehtävä vuoden 2009 kuluessa. Aikaa ei siis ole hukattavissa.

Esitän, että

- jatkotoimenpiteitä varten Porin, Rauman ja Kankaanpään kaupunginjohtajat, Satakunnan ammattikorkeakoulun rehtori ja yliopistokeskuksen johtaja (ao. yliopistojen valtuuttamana) sekä Satakuntaliiton maakuntajohtaja muodostavat työryhmän, jonka tehtävänä olisi vastata toimenpiteiden jatkovalmistelusta ja toteutuksen seurannasta. Välittömästi tulisi sopia eri osa-alueiden vastuutahoista ja eri toimenpiteiden aikataulusta.
- vuoden 2009 syyskuun lopussa arvioidaan, miten ehdotusten toteuttamisessa on edetty.

KESKEISET LÄHTEET

Alueelliset talousnäkymät keväällä 2008. Työ- ja elinkeinoministeriö.

Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat vuosille 2008–2011. Opetusministeriö.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2007–2021. Opetusministeriö.

Malmelin, Merja 2008. Satakunnan työvoimaan liittyviä kaavioita ja tilastoja. Satakunnan TE-keskus.

Porin korkeakoululaitoksen yhteistyöstrategia 2002.

Porin yliopistokeskuksen itsearviointiraportti 2008.

Satakunnan korkeakoululaitos 2008. Yhteistyötä, työnjakoa ja profiloitumista.

Satakunnan kärkihankkeet 2008. Sarja A: 285. Satakuntaliitto.

Satakunnan maakunnallinen teknologiastrategia 2001. TE-keskus, Tekes, Satakuntaliitto.

Satakunnan maakuntaohjelma 2007–2010. Sarja A: 277. Satakuntaliitto.

Satakunnan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2007–2008. Sarja A: 276. Satakuntaliitto.

Satakunnan maakuntasuunnitelma 2030. Sarja A: 268. Satakuntaliitto.

Satakunnan palveluvision 2010. Rauman kauppakamari. Satakunnan kauppakamari.

Satakunnan työllisyyskatsaus 2/2008. Satakunnan TE-keskus [online].

<http://www.te-keskus.fi/Public/?ContentID=15821&NodeID=10530&area=7650>

Satakunnan visio 2010. Rauman kauppakamari. Satakunnan kauppakamari.

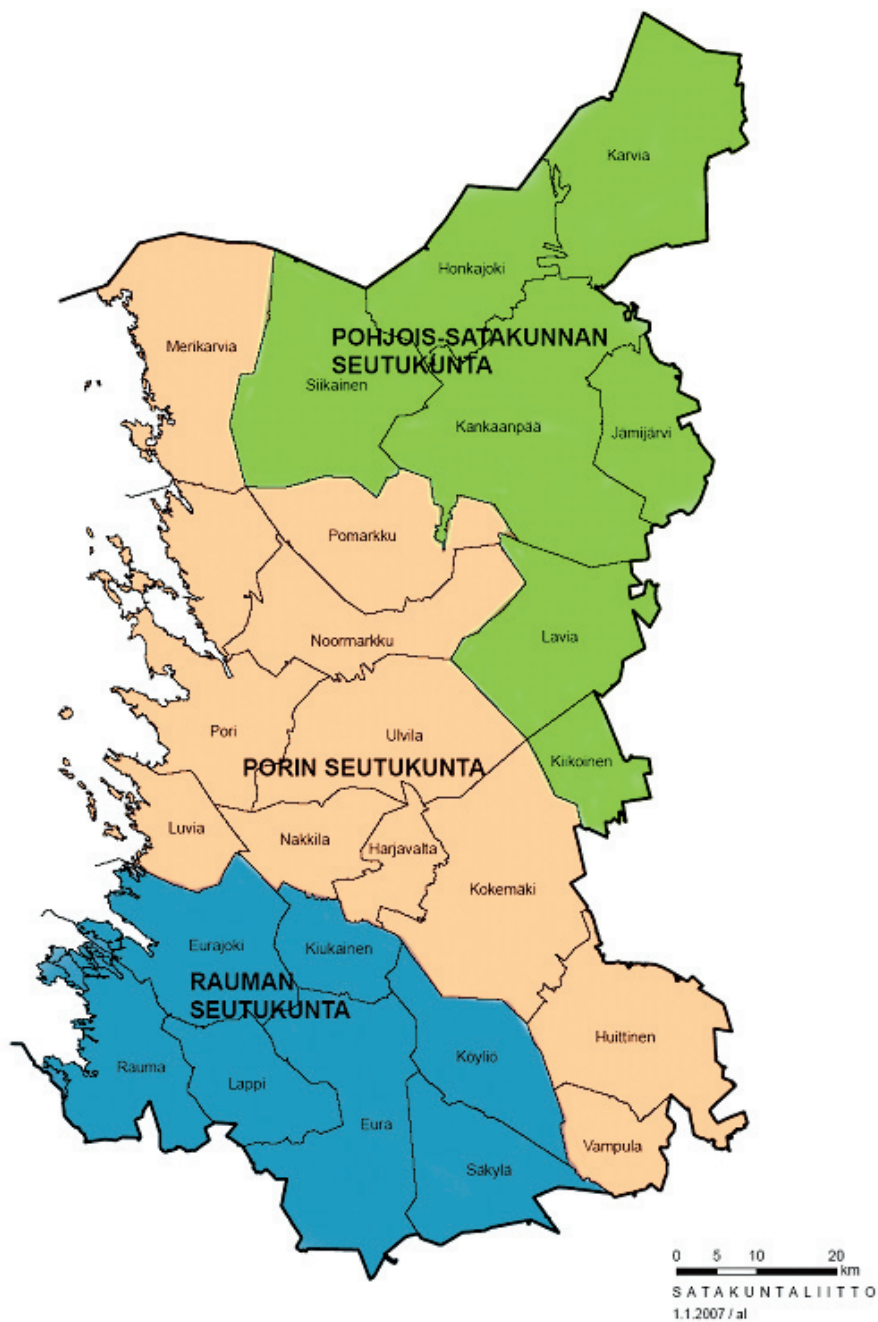
Satakuntabudjetti 2009–2010. Satakunnan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2009–2010. Satakuntaliitto Sarja A: 288.

Satamittari [online] <http://www.satamittari.fi/>

Tutkimus- ja kehittämistoiminta maakunnittain. Opetusministeriön politiikka-analyysijä 2008: 3.

LIITE 1

SATAKUNNAN KUNNAT JA SEUTUKUNTAJAKO V. 2007

Lähde: Satakuntaliitto: Satakunta-tietopaketti (Kuntien määrä muuttunut v. 2008)

LIITE 2

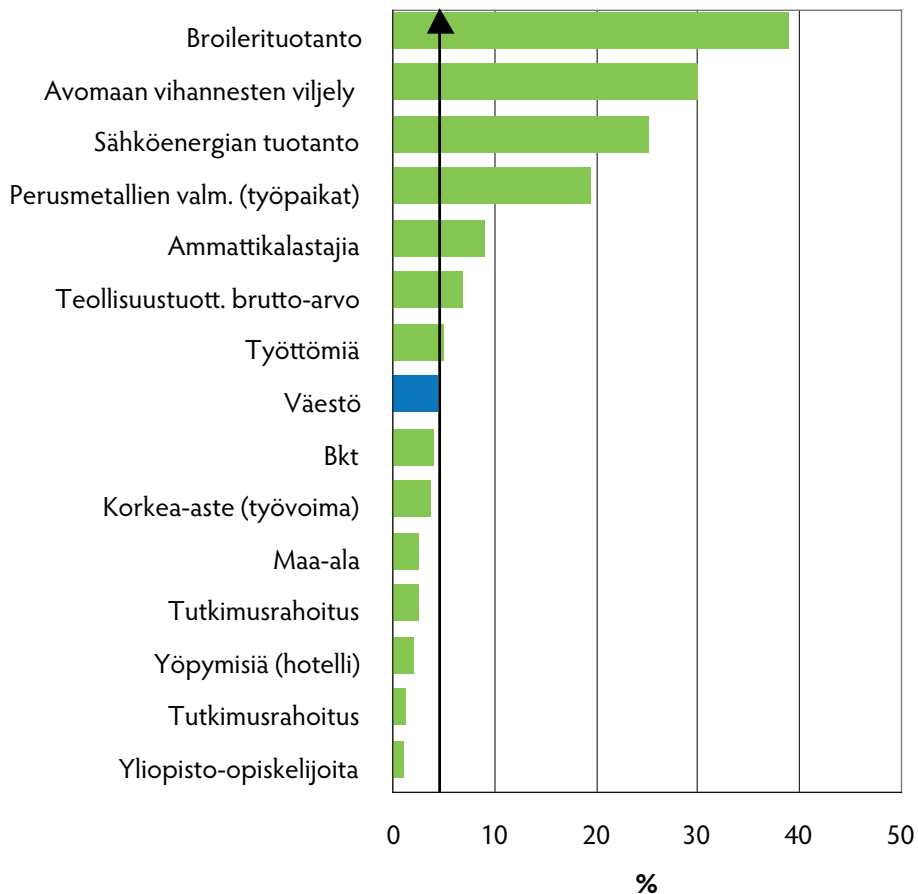
SATAKUNNAN SUURIMMAT YRITYKSET HENKILÖSTÖMÄÄRÄN MUKAAN

Aker Finnyards, telakkateollisuus	1000
UPM-Kymmene Oyj, paperiteollisuus	950
Technip Offshore Finland Oy, metalliteollisuus	800
Satakunnan Osuuskauppa, vähittäiskauppa	800
Kemira Pigments Oy, kemianteollisuus	700
Oras Yhtiöt, hanateollisuus	650
Rauma Stevedoring, ahtaus ja huolinta	600
Luvata Pori Oy, metalliteollisuus	600
Teollisuuden Voima, ydinvoimala	600
HK-Ruokatalo Group, elintarviketeollisuus	520
Boliden Harjavalta Oy, metalliteollisuus	450
Satakunnan Kirjateollisuus, graafinen teollisuus	430
Sampo Rosenlew, metalliteollisuus	430
Amcor Flexibles, pakkausteollisuus	320
Osuuskauppa Keula, vähittäiskauppa	310

Lähde: Satakuntaliitto: Satakunta-tietopaketti

LIITE 3

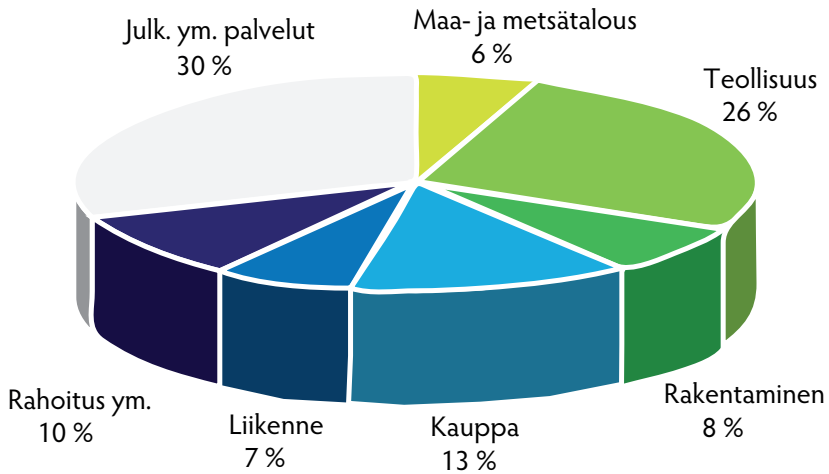
SATAKUNNAN PROFIILI – OSUUS KOKO MAASTA

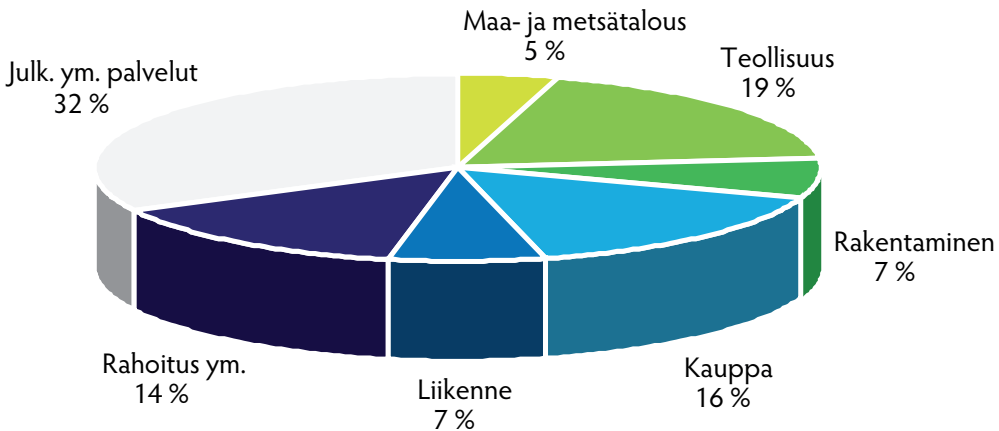
Lähde: Satakuntaliitto: Satakunta-tietopaketti

LIITE 4

TYÖLLINEN TYÖVOIMA TOIMIALOITTAIN SATAKUNNASSA V. 2007

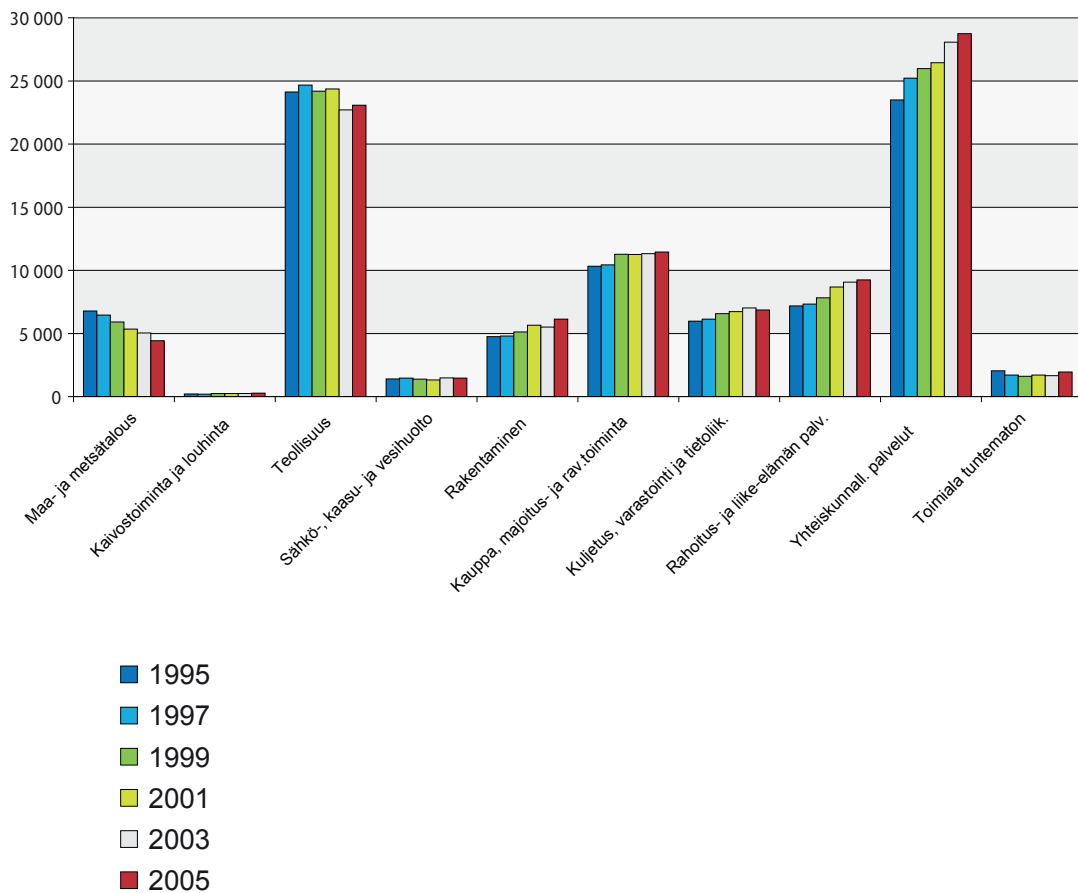
TYÖLLINEN TYÖVOIMA TOIMIALOITTAIN KOKO MAASSA V. 2007

Lähde: Satakunnan TE-keskus, Merja Malmelin

LIITE 5

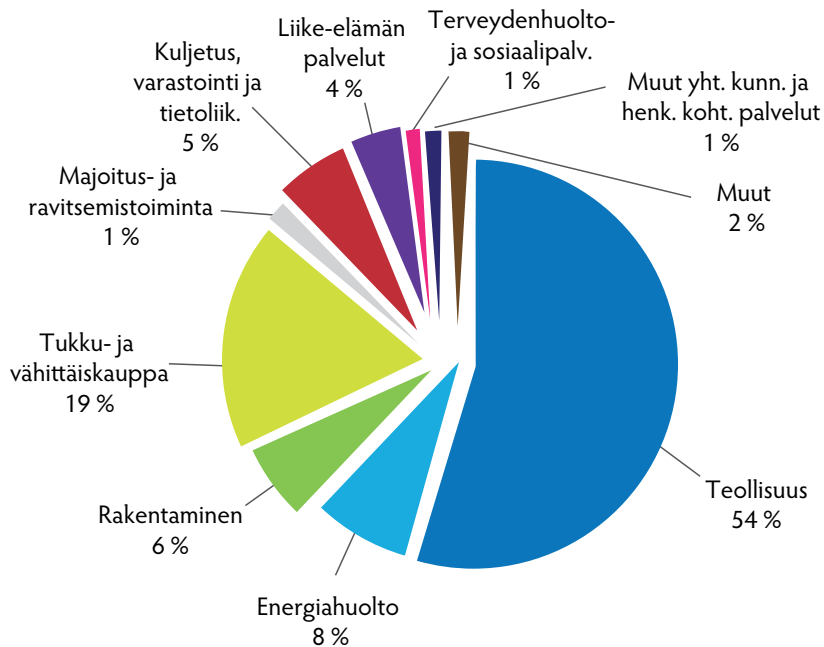
SATAKUNNAN TYÖPAIKKOJEN TOIMIALARAKENNE V. 1995–2005

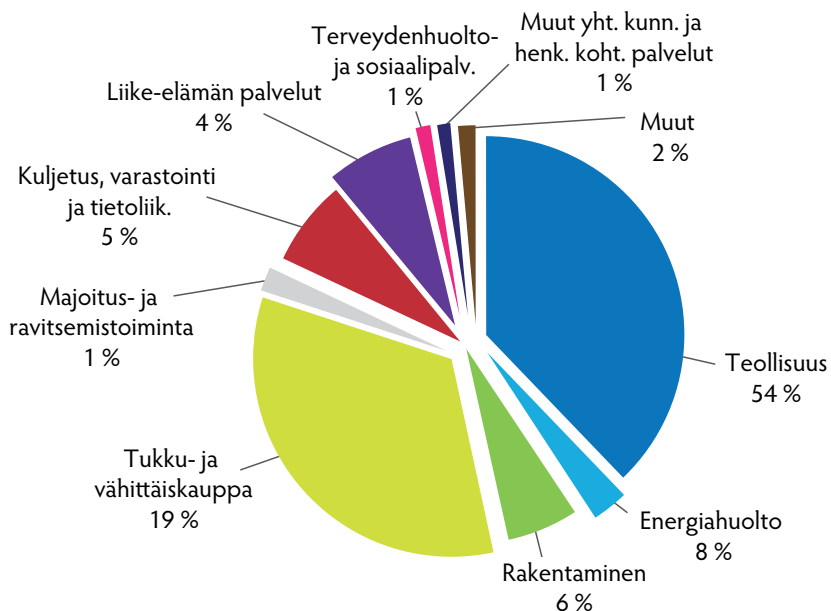
Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2007, Satamittari

LIITE 6

SATAKUNNAN LIIKEVAIHDON JAKAUMA TOIMIALOITTAIN V. 2006

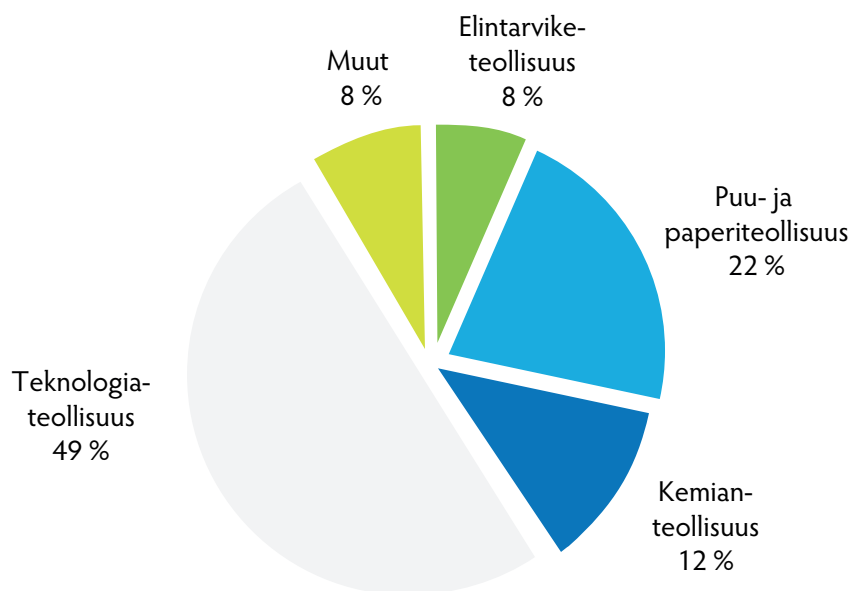
KOKO MAAN LIIKEVAIHDON JAKAUMA TOIMIALOITTAIN V. 2006

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 7

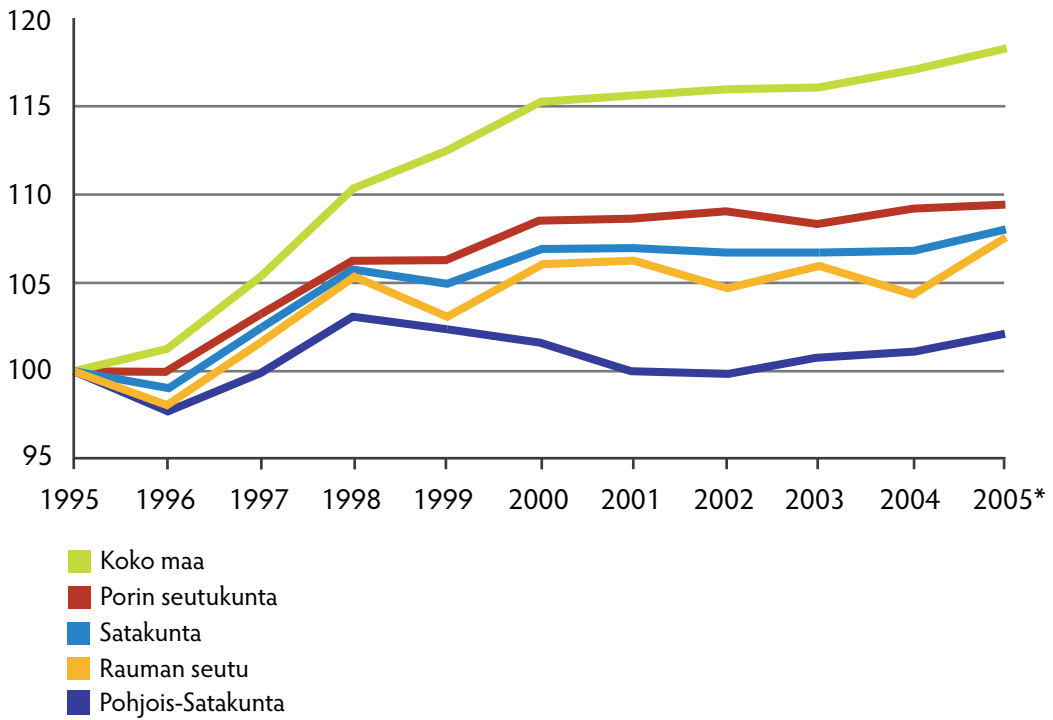
SATAKUNNAN TEOLLISUUDEN LIIKEVAIHDON JAKAUMA V. 2006

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 8

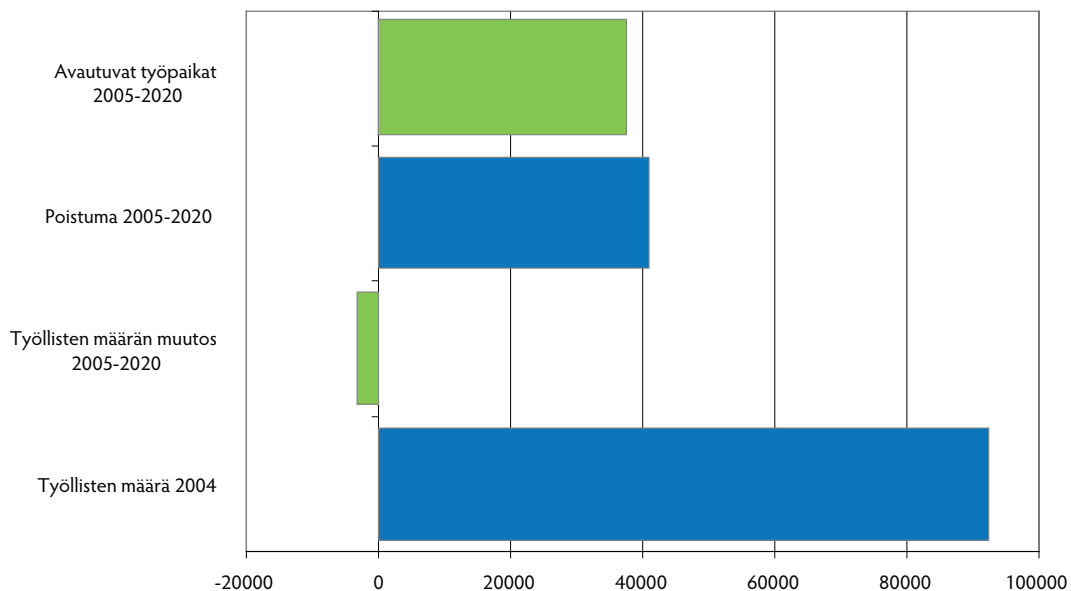
TYÖLLISYYDEN KEHITYS SATAKUNNASSA JA KOKO MAASSA (1995 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2007, Satamittari

LIITE 9

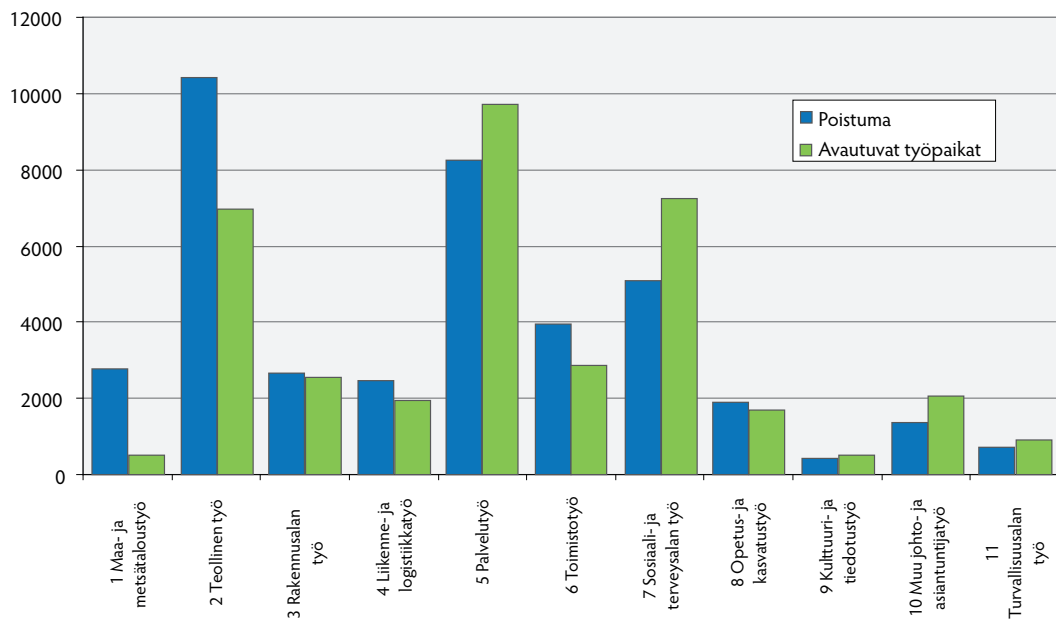
POISTUMA JA AVAUTUVAT TYÖPAIKAT V. 2005–2020 PERUSKEHITYKSESSÄ, SATAKUNTA

Lähde: Satakunnan TE-keskus, Merja Malmelin

LIITE 10

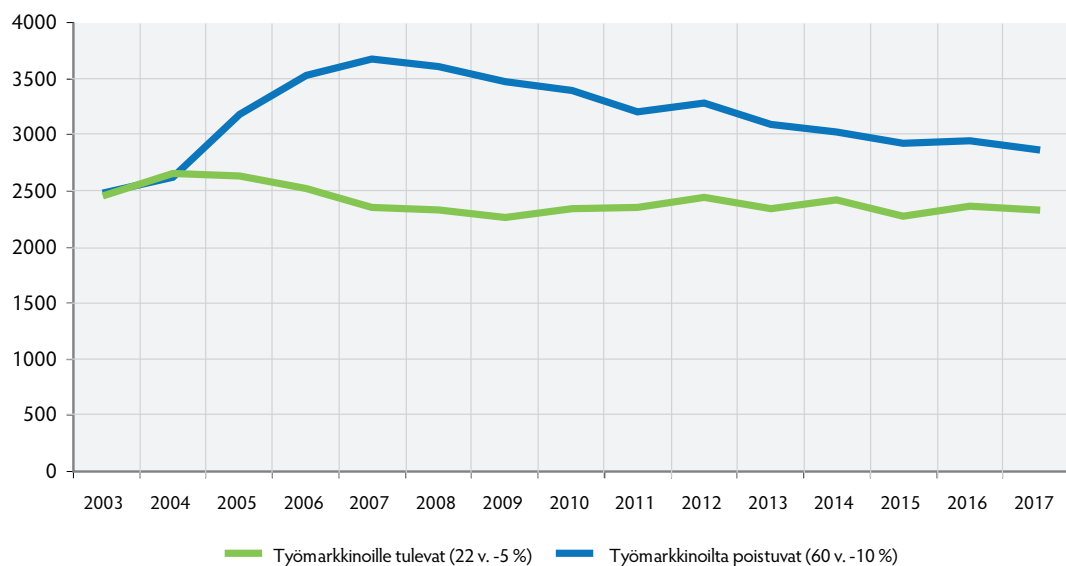
TOIMIALOJEN AMMATTIRAKENNE-ENNUSTE V. 2005–2020, SATAKUNTA

Lähde: Satakunnan TE-keskus, Merja Malmelin

LIITE 11

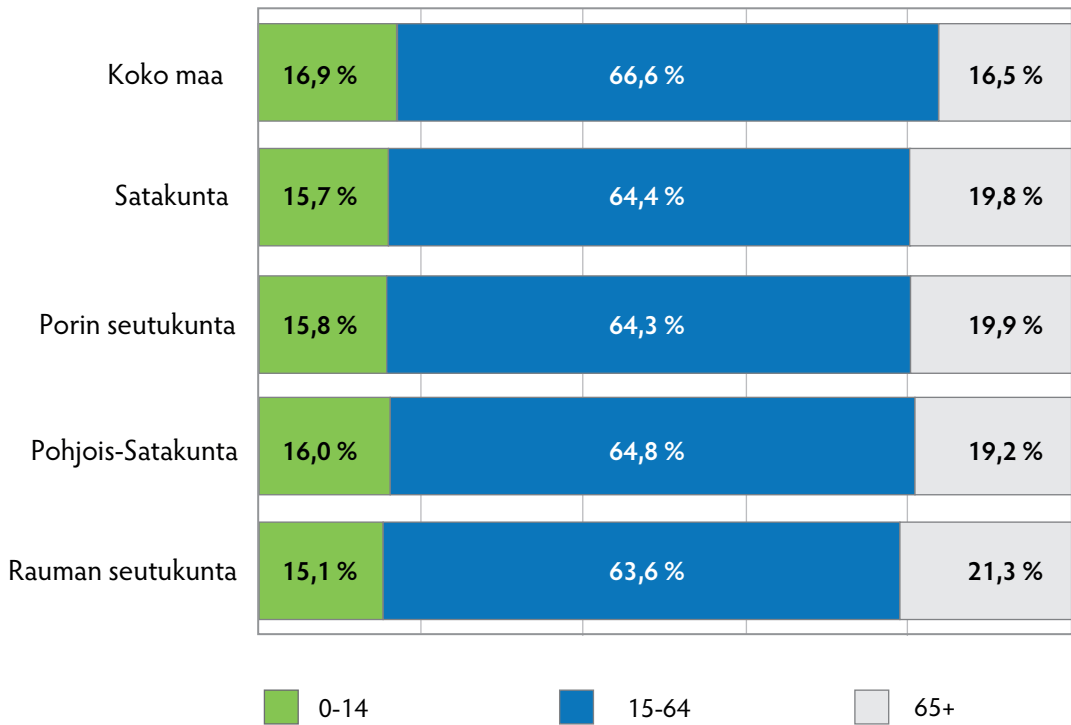
TYÖVOIMAN TARJOUSPOTENTIAALIN MUUTOS V. 2003–2017 SATAKUNNASSA (ENNUSTEET V. 2007 LÄHTIEN)

Lähde: Satakunnan TE-keskus, Merja Malmelin

LIITE 12

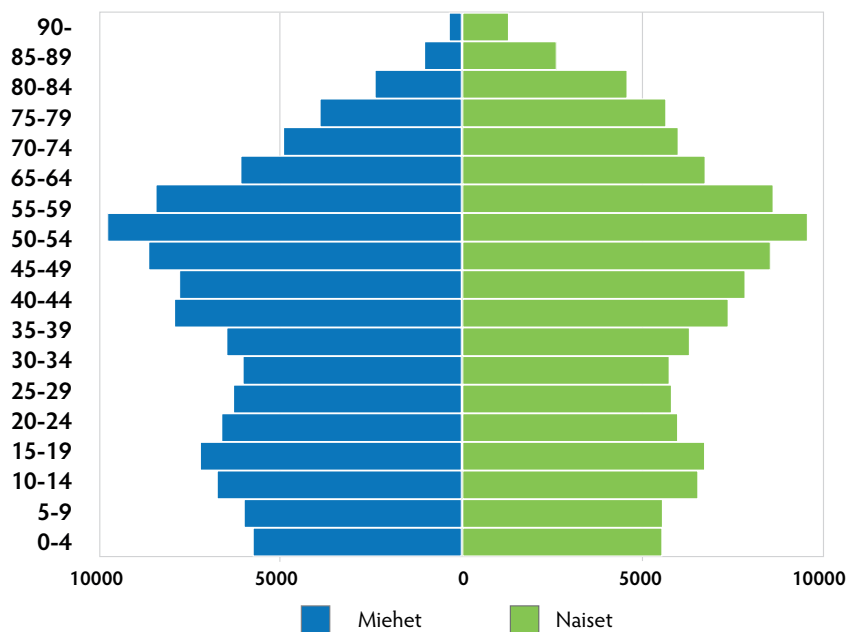
VÄESTÖN IKÄRAKENNE V. 2007

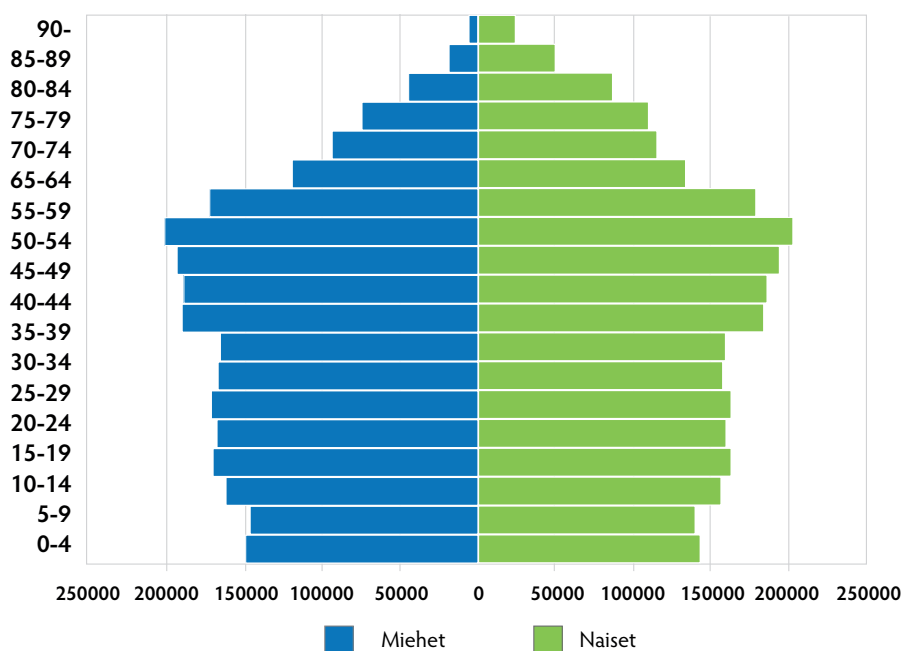
Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 13

SATAKUNNAN VÄESTÖN IKÄRAKENNE 31.12.2007

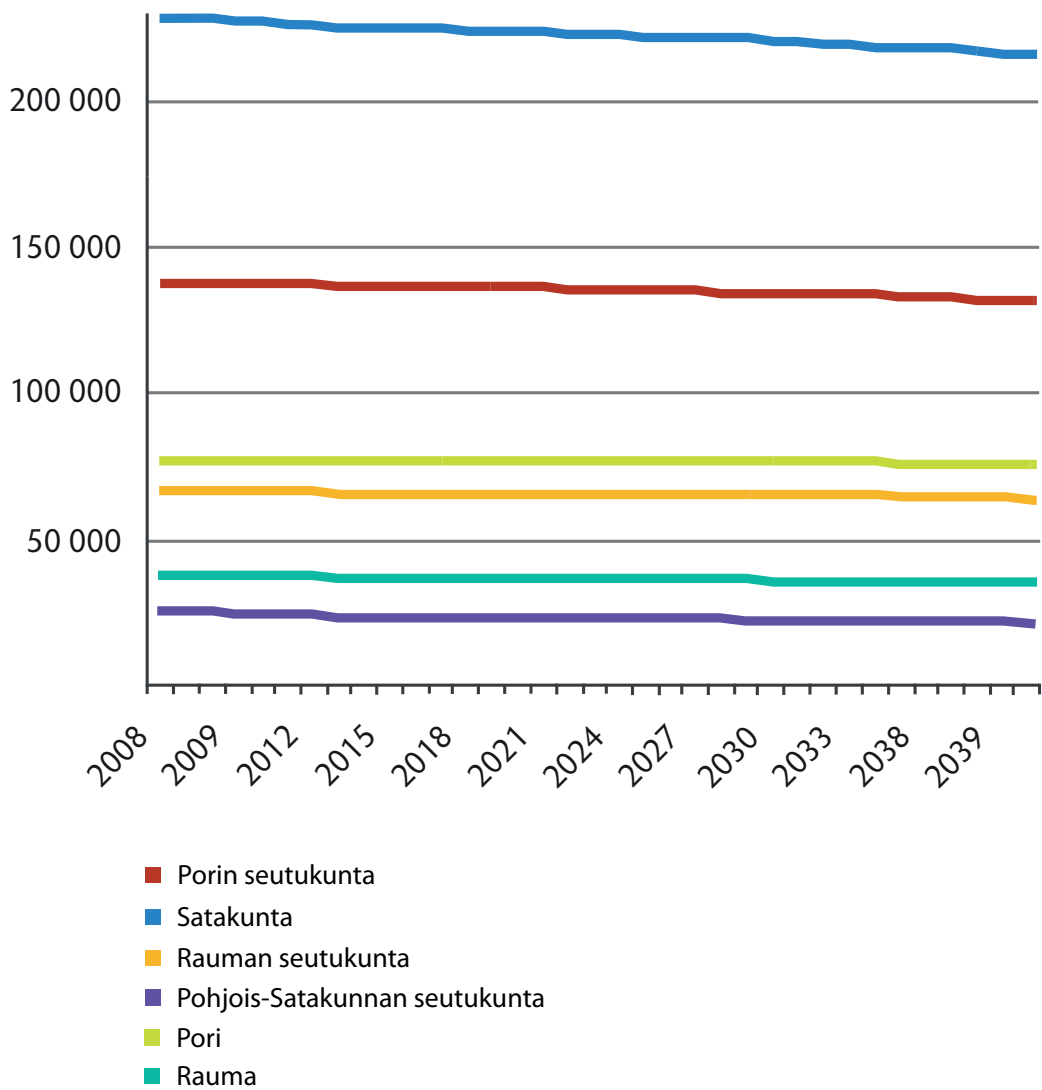

SUOMEN VÄESTÖN IKÄRAKENNE 31.12.2007

LIITE 14

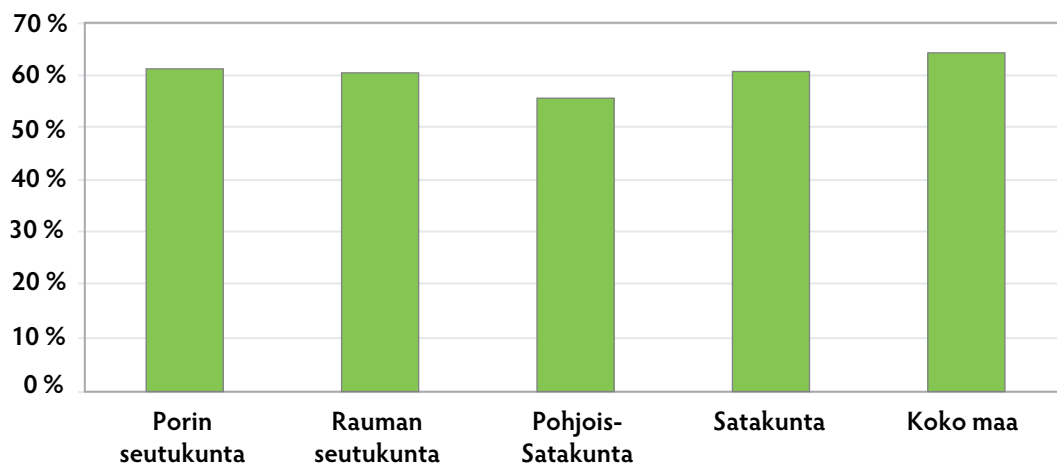
VÄESTÖENNUSTE V. 2006–2040

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2007, Satamittari

LIITE 15

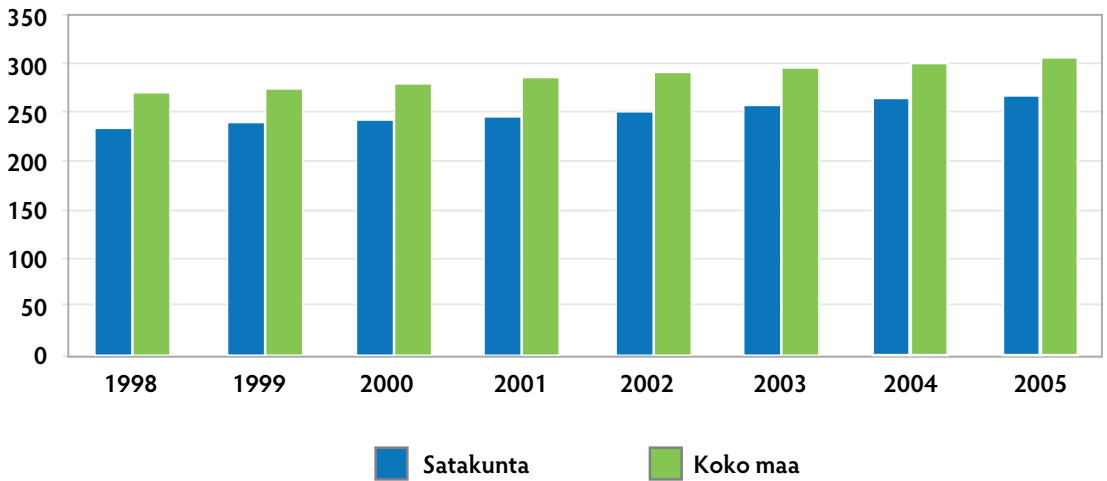
TUTKINNON SUORITTANEIDEN OSUUS 15 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ V. 2006

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2007, Satamittari

LIITE 16

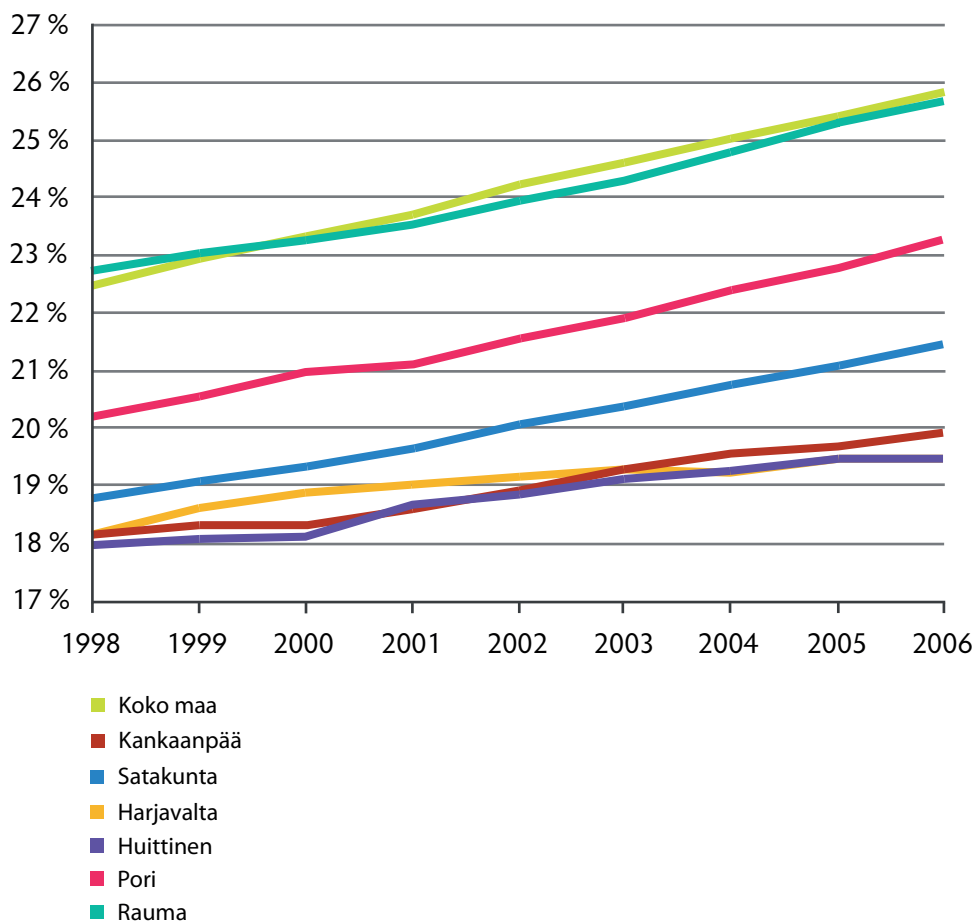
20 VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN KOULUTUSTASON KEHITYS SATAKUNNASSA JA KOKO MAASSA V. 1998–2005

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2006, Satamittari

LIITE 17

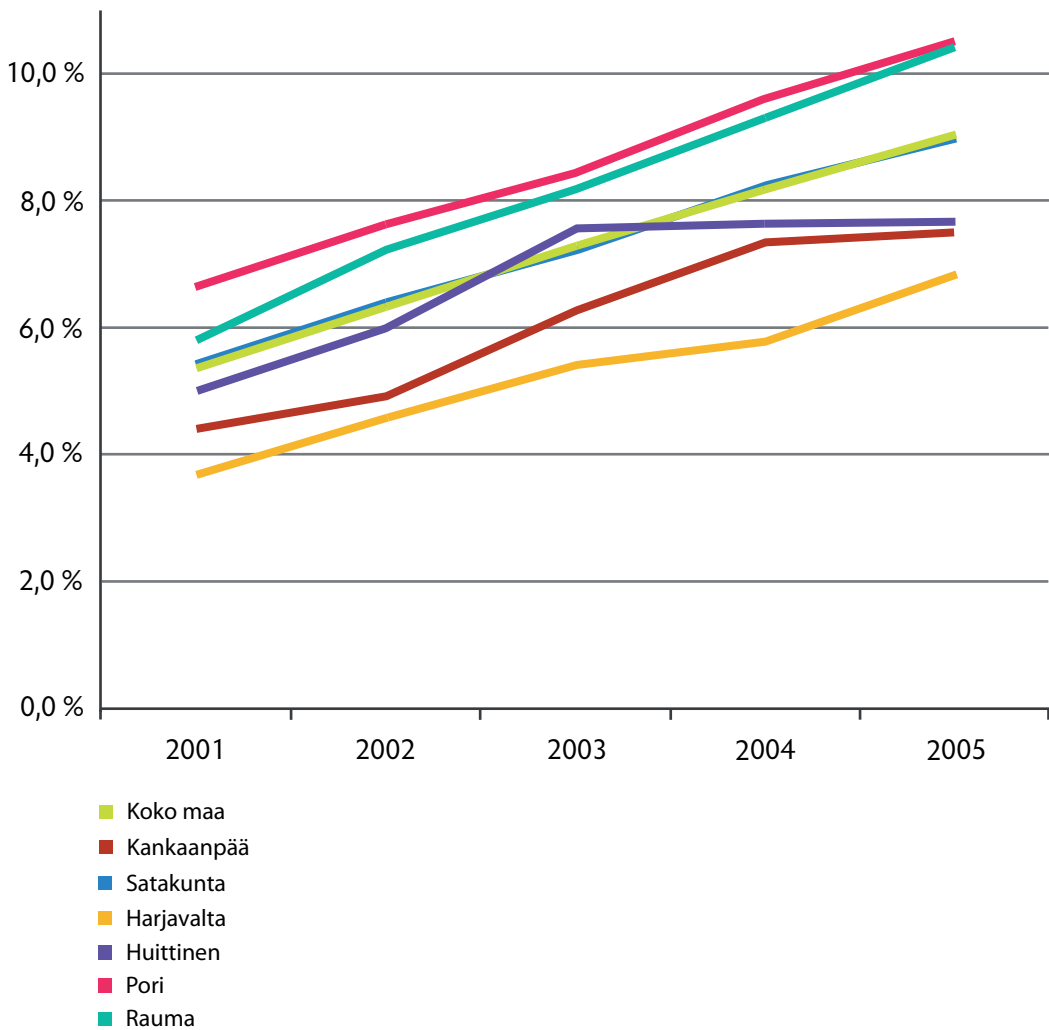
KORKEA-ASTEEN SUORITTANEIDEN OSUUS 15 V. TÄYTTÄNEESTÄ VÄESTÖSTÄ V. 1998–2006

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 18

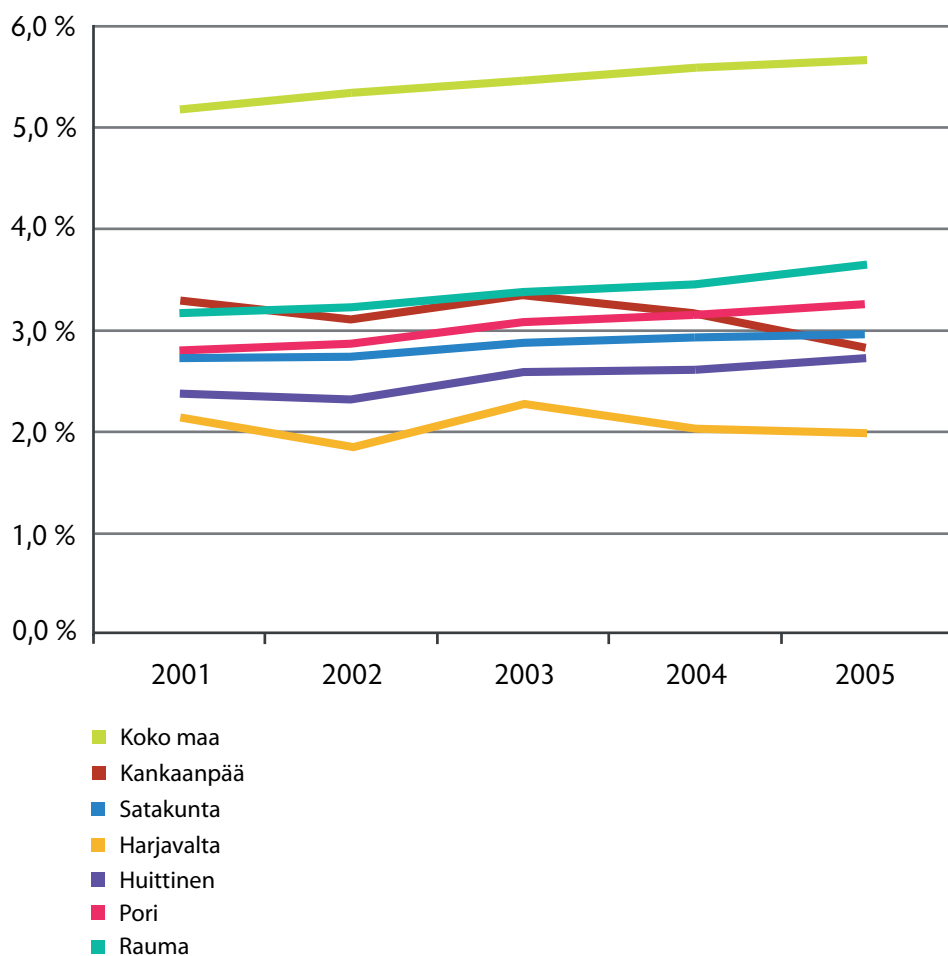
ALEMMAN KORKEAKOULUTUTKINNON SUORITTANEIDEN OSUUS 15–34 V. VÄESTÖSTÄ V. 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 19

YLEMMÄN KORKEAKOULUTUTKINNON SUORITTANEIDEN OSUUS 15–34 V. VÄESTÖSTÄ V. 2001–2005

Lähde: Tilastokeskus ja TuKKK, Porin yksikkö 2008, Satamittari

LIITE 20

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU – HAKIJAT/NUORTEN YHTEISHAKU SYKSYLLÄ ALKAVIIN KOULUTUKSIIN V. 2006–2008

				hakijat/aloituspaikat			
		aloituspaikat		1. sijaiset	1. sijaiset	1. sijaiset	kaikki
		syksyllä 2008		2006	2007	2008	2008
OPETUSPISTE							
Koulutusohjelma							
Tekniikka ja merenkulku Pori							
	Automaatiotekniikan ko	30				0,97	5,33
	Kemiantekniikan ko	40		1,15	0,95	0,80	3,18
	Kone- ja tuotantotekniikan ko	60		1,09	1,24	0,72	2,97
	Rakennustekniikan ko	50		3,56	3,16	2,46	6,12
	Sähkötekniikan ko	50		1,23	0,79	1,10	4,46
	Tietotekniikan ko	55		0,97	0,66	1,04	2,91
	Energiatekniikan ko			2,21	1,62		
	opetuspiste yhteensä	285				1,19	4,05
Liiketoiminta ja kulttuuri Pori							
	Liiketalouden ko	70		2,43	2,25	2,16	5,51
	Matkailun ko	40		3,20	2,63	2,25	7,45
	Tietojenkäsittelyn ko	35		0,86	0,80	0,66	2,71
	Viestinnän ko	25		3,16	1,80	2,76	5,52
	opetuspiste yhteensä	170				1,96	5,39
Sosiaali- ja terveysala Pori							
	Fysioterapian ko	16		10,06	8,69	8,63	28,56
	Hoitotyön ko						
	Hoitotyön sv	38		1,32	1,37	2,00	7,37
	Terveystieteiden sv	28		2,36	2,68	2,18	7,57
	Sosiaalialan ko	30		6,34	6,03	4,47	14,83
	Degree Programme in Physiotherapy	16	(v. 2007)		7,50		
	opetuspiste yhteensä	112				3,65	12,45
Tekniikka ja merenkulku Rauma							
	Kone- ja tuotantotekniikan ko	35				0,74	2,66
	Logistiikan ko	25		1,36	1,60	1,16	4,00
	Tuotantotalouden ko	25		1,00	1,28	0,92	3,64
	Tietotekniikan ko			0,86	0,33		
	opetuspiste yhteensä	85				0,92	3,34
Liiketoiminta Rauma							
	Liiketalouden ko	70		1,49	1,17	0,87	3,27
	Liiketalouden logistiikan ko	20		1,25	0,85	0,75	3,75
	Degree Programme in International Business and Marketing Logistics	24			4,04	4,63	12,33
	opetuspiste yhteensä	114				1,64	5,26
Tekniikka ja merenkulku Rauma							
	Merenkulun ko						
	Merenkulkualan insinööri sv	22		1,45	0,55	0,73	2,55
	Merikapteenin sv	23		2,91	2,13	2,30	5,61
	opetuspiste yhteensä	45				1,53	4,11

				hakijat/aloituspaikat			
				1. sijaiset	1. sijaiset	1. sijaiset	kaikki
aloituspaikat				2006	2007	2008	2008
syksyllä 2008							
Sosiaali- ja terveysala Rauma							
Hoitotyön ko							
	Hoitotyön sv	31		1,80	1,48	0,90	4,16
	Terveystyön sv	21		2,00	1,57	1,71	6,71
	opetuspiste yhteensä	52				1,23	5,19
Liiketoiminta Huittinen							
	Liiketalouden ko	57		0,69	0,46	0,35	2,07
	Tietojenkäsittelyn ko			0,32			
	opetuspiste yhteensä	57				0,35	2,07
Kuvataide Kankaanpää							
	Kansainvälisen kaupan ko	25		1,25	0,80	0,80	3,08
	Kuvataiteen ko	22		1,41	3,14	1,86	2,91
	Liiketalouden ko			0,58	0,63		
	opetuspiste yhteensä	47				1,30	3,00
Sosiaali- ja terveysala Harjavalta							
	Sosiaalialan ko	30		1,93	2,37	2,00	6,57
	Hoitotyön ko (Hoitotyön sv)			1,08	1,05		
	opetuspiste yhteensä	30				2,00	6,57

LIITE 21

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU – HAKIJAT/NUORTEN YHTEISHAKU KEVÄÄLLÄ ALKAVIIN KOULUTUKSIIN V. 2006–2008

				hakijat/aloituspaikat			
				1. sijaiset	1. sijaiset	1. sijaiset	kaikki
aloituspaikat				2006	2007	2008	2008
kevääällä 2008							
OPETUSPISTE							
Koulutusohjelma							
Sosiaali- ja terveysala Pori							
	Fysioterapian ko	16		12,56		9,56	20,94
	Hoitotyön ko (Hoitotyön sv)	37				1,78	5,19
	opetuspiste yhteensä	53					
Liiketoiminta Huittinen							
	Liiketalouden ko	20				2,10	7,00
Tekniikka ja merenkulku Pori							
	Tietotekniikan ko	15	(kevät -07)	2,32	3,80		
Tekniikka ja merenkulku Rauma							
	Tietotekniikan ko	15	(kevät -07)	1,60	1,60		

LIITE 22

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU – HAKIJAT AIKUISKOULUTUKSEEN

AMK-TUTKINTO JA YLEMPI AMK -TUTKINTO

				hakijat/aloituspaikat		
		aloituspaikat		1. sijaiset	1. sijaiset	Kaikki
Toimiala		keväällä 2008		2007	2008	2008
	Koulutusohjelma					
Sosiaali- ja terveysala Pori						
	Harjavalta, sosiaaliala	12	(v. 2007)	0,9		
	Pori, sosiaaliala	20		3,2	4,2	6,5
	Pori, hoitotyö	24		2,5	1,5	3,0
	Rauma, hoitotyö	24		1,6	3,0	4,3
	Kuntoutuksen ohjaaja	24	(kevät 2008)		2,1	3,0
	Terveyden edistäminen (ylempi)	14		1,3	1,5	2,7
	Kuntoutus (ylempi)	12			1,2	1,8
Liiketoiminta ja kulttuuri						
	Huittinen, liiketalous	40		5,1	1,9	2,4
	Pori, liiketalous	25		1,4	1,2	2,2
	Pori, matkailu	20			0,9	1,6
	Rauma, liiketalous	20		1,6	1,2	2,2
	Kankaanpää, kuvataide	12	(v. 2007)	2,3		
	Yrittäjyys ja liiketoimintaosaaminen (ylempi)	14		1,2	4,0	5,8
	Business Management and Entrepreneurship (ylempi)	14			1,9	
Tekniikka ja merenkulku						
	Rauma, merenkulku	24			1,0	1,3
	Automaatioteknologia (ylempi)	14		0,9	1,5	1,8
	Merenkulun hallinta (ylempi)	12		1,2	0,9	1,1

SAMKIN KESKEISET MENEILLÄÄN OLEVAT HANKKEET V. 2008

LIIKETOIMINNAN JA KULTTUURIN TOIMIALA

1) KUVATAITEEN UUSIEN LIIKETOIMINTAMALLIEN JA MANAGEROINNIN KEHITTÄMINEN (VALTAKUNNALLINEN)

Hankkeen päätavoitteena on lisätä kuvataiteen toimijoiden käytännönläheistä ja tavoitteelliseen toimintaan tähtäävää managerointi- ja liiketoimintaosaamista ja löytää uusia liiketoimintamalleja edistääkseen kuvataiteen alan roolia yhteiskunnan eri alojen kehittäjänä.

Yhteisenä tavoitteena on lisäksi valtakunnallisen verkostoyhteistyön organisoituminen, uusien liiketoimintamallien kehittäminen sekä kuvataiteitoimijoiden ammattimaisuuden kehittäminen ja liiketoimintaosaamisen vahvistaminen.

Jokaisella toimijalla on verkostossa oma painopistealueensa, jonka kehittämisestä toimija vastaa. Toimija toteuttaa painopistealueensa uusia liiketoimintamalleja omalla alueellaan ja myös soveltuvin osin muilla alueilla sekä siirtää osaamisen ja hyvät käytänteet koko verkoston käyttöön. Toimijoiden painopistealueet ovat seuraavat:

Tampere:	yrittäsyhteistyö ja liiketoimintaosaaminen
Satakunta:	kehittämiskeskusyhteistyö ja verkko-oppimisympäristö
Oulu:	kuvataiteen palvelujen tuotteistaminen ja kansainvälistäminen
Helsinki:	Sähköinen liiketoiminta (art360.fi) ja kuvataiteilijoiden verkko-osaaminen
Suomen taiteilijaseura:	Verkkomatrikkelin kehittäminen ja sopimuskäytänteet
Kuvasto:	Kuvan digitaalinen käyttö ja tekijänoikeudet
Taidemaalariliitto:	Taiteenhankintamalli ja taide rakennetussa ympäristössä
AV-arkki:	Taiteilijoiden ja kuraattorien kansainvälistymistaidot

Yhteistyökumppanit

Oulun Taiteilijaseura, Tampereen Taiteilijaseura ry, Helsingin Taiteilijaseura, Kuvasto ry, Suomen Taiteilijaseura ry, Taidemaalariliitto ry, AV-arkki ry, Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus, Tampereen kaupunki – Luova Tampere, Porin kaupunki, Oulun kaupunki, Kankaanpään kaupunki, Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy

Julkinen ja yksityinen rahoitus

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1 033 333 euroa. Rahoitus koostuu Etelä-Suomen lääninhallituksen myöntämästä ESR-rahasta 800 833 euroa sekä 155 000 euron kuntarahasta.

2) ÄLYKKÄIDEN ALGORITMIEN SOVELTAMINEN VAIKEIDEN AIKATAULUTUSONGELMIEN RATKAISEMISEEN (KANSAINVÄLINEN)

Tutkimuksessa selvitetään älykkäiden algoritmien soveltamista vaikeiden aikataulutussyöngelmien ratkaisuun. Niiden optimaalinen ratkaiseminen tietokoneella äärellisessä ajassa on todistettu mahdoton. Ongelmiin on mahdollista etsiä mahdollisimman hyviä ratkaisuja, jotka olisivat käytännössä hyväksyttäviä. Tutkimusmenetelminä käytetään geneettisiä algoritmeja, paikallisheuristiikkoja ja tilastollisia analysointimenetelmiä. Tutkimuksen erityistavoitteena on vahvistaa SAMKin asemaa aikataulutustutkimuksen kansainvälisessä tutkimuskärjessä.

Yhteistyökumppanit

Carnegie Mellon University, USA
De Montfort University, Englanti
University of Buenos Aires, Argentiina
University of Chile, Chile
University of Kiel, Saksa
University of Leuven, Belgia
University of Patras, Kreikka
University of Sydney, Australia
University of Sussex, Englanti
University Twente, Hollanti
Suomen jääkiekkoliitto ry
Jääkiekon SM-liiga Oy

Julkinen ja yksityinen rahoitus

Hankkeen rahoitus on 75 000 euroa, joka koostuu OPM:n myöntämästä tavoitesopimuksen hankerahasta 45 000 euroa sekä SAMKin perusrahoituksesta 30 000 euroa (valtion budjettiosuudesta).

3) VAIHTOEHTOISTEN VEDOSTUSMENETELMIEN KEHITTÄMINEN VALOKUVAUKSEEN JA TAIDEGRAFIikkaAN (KANSAINVÄLINEN)

Hankkeen tavoitteena on

- 1) ottaa käyttöön erilaisia käsityönä toteutettavia historiallisia ja vaihtoehtoisia taidegrafiikan ja valokuvauksen vedostusmenetelmiä täydennettynä nykypäivän laitteilla ja digitaalisilla tekniikoilla
- 2) vahvistaa kv-kontakteja ja osallistua kv-konferensseihin
- 3) tehdä englanninkielinen työskentelyopas.

Yhteistyökumppanit

Hopeavedos, Tampere
Telefoto, Helsinki
Veikko Kaartinen Ky, Vantaa
Galleria Räikkälä, Kankaanpää
Bostick & Sullivan (APIS symposium), Santa Fe, USA
Tallinnan grafiikan triennaali, Tallinna
Lotus View Camera, Itävalta

Kleinprint, Los Angeles, USA
AlternativePhotography
Tallinnan taidekorkeakoulu
Viron taidegraafikot
Suomen taidegraafikot ry

Julkinen ja yksityinen rahoitus

Hankkeen rahoitus on 63 333 euroa, joka koostuu OPM:n myöntämästä tavoitesopimuksen hankerahasta 38 000 euroa sekä SAMKin perusrahoituksesta 25 333 euroa (valtion budjettiosuudesta).

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

1) SENIORIPALVELUIDEN JA VANHUSTEN OSAAMISKESKUSHANKE SENTTERI 2007–2010

SENTTERI-verkoston tavoitteena on

- hyvien toimintakäytäntöjen tutkiva kehittäminen, levittäminen ja vaikutusten arvioiminen
- ikääntyvien toimintakykyä ja kotona asumista edistävien ja hoitoa helpottavien ympäristöjen kehittäminen ja niiden käyttökelpoisuuden, vaikutusten ja kustannusten arviointi
- gerontologian asiantuntijoiden yhteistyön tiivistäminen ja osaamiskeskuksen toimintamallin edelleen jäsentäminen
- ikääntyvien terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja gerontologista preventiötä koskevan tiedottamisen ja täydennyskoulutuksen kehittäminen.

Yhteistyökumppanit

Verkostossa on Satakunnan lisäksi neljän muun maakunnan, Etelä-Pohjanmaan (Seinäjoen ammattikorkeakoulu), Pirkanmaan (Pirkanmaan ammattikorkeakoulu), Keski-Suomen (Jyväskylän ammattikorkeakoulu) ja Varsinais-Suomen, (Turun korkeakoulukonsortio) alueella toimivat yhteistyöverkostot, joissa on yhteistyökumppaneina korkeakouluja ja ammatillisen koulutuksen yksiköitä, kuntia ja kuntayhtymiä, yrityksiä, tutkimus- ja kehittämisyksiköitä, järjestöjä ja yhdistyksiä.

Usean maakunnan alueella toimiva verkosto tarjoaa toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja kehittämiseen laajan asiantuntemuksen ja mahdollisuuden kehittää edelleen toisten asiantuntemusta. Tutkitun tiedon ja hyvien käytäntöjen levittäminen ei pysähdy yhden maakunnan alueelle. Laaja verkosto pystyy vastaamaan myös yritysten tarpeisiin joustavammin. Projektien aloittamisesta sovitaan yhdessä toinen toistensa tekemisistä tietoisina. Projektit täydentävät toisiaan ja kehittämisen katvealueet tunnistetaan. Osaamiskeskuksen tapaisella toimijaverkostolla on yksittäisiä toimijoita parempi valmius ottaa vastaan tutkimus- ja kehittämistehtäviä.

Rahoitustarve

n. 300 000 e ajalle 2007–2010 (lisäksi osaprojekteilla, esim. unitutkimusprojekti, kaatumishoitajaprojekti, omat budjettinsa): 65 000 e SAMK, 91 000 e Satakuntaliitto, johon lisätään 39 000 e Kuntarahoitus, 100 000 e OPM vuosirahoitus vuodelle 2009 (= 60 % ja johon 40 %:lle haetaan kuntarahoitusta)

2) TYTTI – TYÖVOIMAN JA YRITTÄJYYDEN TIETOTAITO INNOVAATIOKSI 2008–2010

Hankkeen tavoitteena on vastata Satakunnan alueen pk-yrittäjien ja heidän henkilökuntansa työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyviin tarpeisiin. Tavoitteena on myös SAM-Kin ja ammattiopistojen opiskelijoiden yrittäjyysvalmiuksien kehittäminen ja uusien toimintamallien luominen yhteistyön lisäämiseksi alueen yrittäjien kanssa.

Hankkeen keskeisinä yhteistyökumppaneina ja toteuttajina ovat Rauman ja Porin ammattiopistot sekä alueen hyvinvointialan yritykset (n. 20–30 kpl).

Rahoitus

Kokonaisbudjetti on 234 808 e

julkinen: 192 116 e, johon ESR-rahoitusta (TE-keskus, uuden ohjelmakauden rahoitus);

yksityinen: 42 692 e

3) LASTEN SIIJAISHUOLLON LAADUN KEHITTÄMISHANKE 2006–2008

Kansainvälinen yhteistyöhanke, jossa on tavoitteena kehittää lasten sijaishuollossa toimivien ammattilaisten osaamista sekä koulutusorganisaatioiden ja työelämän yhteistyötä.

Yhteistyökumppanit

Partnerikonsortiot (korkeakoulu, palvelujen tuottaja) Iso-Britanniasta, Italiasta, Virossa ja Suomesta. Satakunnasta mukana ovat Satakuntaliitto, Turun kaupunkorkeakoulun Porin yksikkö, Porin ammattiopisto ja kaksi yksityistä lastensuojelulaitosta.

Hankkeessa määritellään partnerien yhteinen näkemys lasten sijaishuoltopalveluiden laadusta sekä yhteinen näkemys siitä, minkälaista osaamista laadukkaiden sijaishuoltopalvelujen tuottaminen henkilöstöltä edellyttää. Lisäksi tunnistetaan työn vaatimusten ja tähänastisten koulutusohjelmien tuottamien valmiuksien mahdollinen ero.

Tuloksena kehitetään sijaishuollon työntekijöille tarkoitettu täydennyskoulutuspaketti, opettajille tarkoitettu opetusmateriaali ja kehittämissuositukset tutkintoon johtavalle koulutukselle.

Rahoitus

Hankkeen budjetti 320 322 e

- yksityinen rahoitus 19 541 e, julkinen rahoitus 60 539 e, EU-rahoitus 240 252 e (Leonardo da Vinci -ohjelma)

1) KVT-SAMK

Kansainvälisen teknologiansiirron pilottiprojektissa Satakunnan ammattikorkeakoulussa testataan ammattikorkeakoulun mahdollisuuksia toimia osana kansainvälisen teknologiatiedonsiirron prosessia, jolla uusinta teknologiatietoa haetaan, suodatetaan ja tulkitaan helposti ymmärrettävään muotoon ja siirretään pk-yritysten käyttöön.

Teknologiatiedon tarpeita on tunnistettu yritysten kanssa käydyssä vuoropuhelussa. Tarvetunnistuksen perusteella pilottiprojektin teknologiatiedon hakukohteiksi valikoituivat 1) uudet materiaaliteknologiat kevyiden metallirakenteiden tuotannon edistämiseksi, 2) metallien uudet tuotantoteknologiat hitsauksen, niittauksen ja liimaamisen kehittämiseksi sekä 3) ympäristöteknologioiden vaikutus tuotantoteknologiaan ja elinkaariajattelun edistäminen pk-yrityksissä.

Projektin tärkein tuotos on kansainvälisen teknologiatiedonsiirron ja pk-yritysten tarvetunnistuksen linkittäminen. Uusimman teknologiatiedon tunteminen vahvistaa pk-yritysten toimintaa. Luotavan mallin avulla toimintaa voidaan jatkaa ja jalostaa pienemmin alkupanostuksin. Projektin välillisenä tuloksena Satakunnan ammattikorkeakoulun asiantuntijaopettajat saavat teknologiatiedonsiirron kautta mahdollisuuden päivittää omaa osaamistaan ja samalla tuottaa opetukseen uusinta mahdollista teknologiatietoa.

Yhteistyökumppanit

- yritysytteistyökumppanit, jotka osallistuvat hankkeen rahoitukseen ja ovat tuoneet omat teknologiset haasteensa projektissa käsiteltäviksi: Cimcorp Oy, Raumaster Oy, Lehtosen Konepaja Oy, LAI-MU Oy, Leimet Oy ja UTU Elec Oy
- kansainvälisten tutkimusyhteistyön kumppanien osaamista hyödynnetään pk-yritysten tarpeisiin vastaamisessa; pääasialliset yhteistyökumppanit:
 - Tallinn University of Technology, Viro
 - Dundalk Institute of Technology, Irlanti
 - University of Maribor, Slovenia
 - University of Twente, Alankomaat
 - Fachhochschule Münster, Saksa
 - Fachhochschule Vorarlberg, Itävalta

Rahoitus

Kokonaisbudjetti on 165 000 e, josta Tekes 115 500 e (70 %) ja yritykset 45 000 e; SAMKin omarahoitusosuus on 4 500 e.

2) MAKSI – MALLINNETTU JA KOETTU SISÄYMPÄRISTÖ

Hankkeen yhteisenä tavoitteena on luoda riittävä tietopohja lämpö- ja ääniolosuhteiltaan hyvän toimiston sisäympäristön aikaansaamiseksi. Tavoitteen saavuttamiseksi pitää

- 1) ymmärtää, miten ihmisen kokemus sisäympäristöolosuhteesta selittyy mitattavissa olevan fyysisen olosuhteen kautta ja hyödyntää syntyvää annosvastemallia paremman olosuhteen suunnittelemisessa
- 2) parantaa toimistojen olosuhteiden suunnitteluun soveltuvia mallinnusmenetelmiä

3) luoda validoituja mallinnusmenetelmiä, jotka ovat käyttökelpoisia sisäympäristön tuotteiden kehityksessä

Hankkeen taustalla on tavoite kasvattaa liiketoimintaa sisäympäristötekniikan alueella siten, että kysyntä tilojen käyttäjiltä lisääntyy ja suunnittelijoiden ja toimittajien asiakaskeskeisyyttä parannetaan.

Yhteistyökumppanit

Toteuttajina Työterveyslaitos ja Satakunnan ammattikorkeakoulu, rahoittavina yritysosapuolina ARE Oy, Dir-Air Oy, Ewona Oy, Rautaruukki Oyj, TeliaSonera Finland Oyj, Nordea, Saint-Gobain Ecophon Oy, Audico Systems Oy, Meptek Oy, FläktWoods Oy, Halton Oy, Jeven Oy ja Progman Oy.

Koko hankkeen rahoitus

budjetti 587 000 e, josta Tekes kattaa 352 200 (60 %), yritykset 136 800 (23 %) ja projektiosapuolet Työterveyslaitos ja Satakunnan ammattikorkeakoulu loput. SAMKin budjetti on 50 000 e, Tekes-rahoitus 30 000 e (60 %), yritysrahoitus 11 655 e ja omarahoitus 8 345 e.

3) AMK-TULI LÄNSI-SUOMI

Tekesin uudessa, vuosille 2008–2014 käynnistyneessä Tutkimuksesta liiketoimintaa (TULI) -ohjelmassa vahvistetaan yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten valmiuksia kaupallistaa tutkimustuloksiaan. Uutena ohjelmassa on erityisesti ammattikorkeakouluille rakennettu osio AMK-TULI, jossa koko ammattikorkeakouluverkko on mukana. Tekes rahoittaa ohjelman alussa vuosina 2008–2009 ammattikorkeakoulujen tutkimustulosten jalostamista liiketoiminnaksi yhteensä kahdella miljoonalla eurolla. Ammattikorkeakoulut on ryhmitelty alueellisesti neljään ryhmään: Pohjois-Suomi, Itä-Suomi, Etelä-Suomi ja Länsi-Suomi. Suurimmassa, Länsi-Suomen ammattikorkeakoulujen yhteenliittymässä, mukana on kaikkiaan kahdeksan ammattikorkeakoulua. Sen yhteistyötä koordinoi SAMK.

Yhteistyökumppanit

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu

Vaasan ammattikorkeakoulu

Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Tampereen ammattikorkeakoulu

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu

Turun ammattikorkeakoulu

Rahoitus

Kokonaisbudjetti on 1,1 miljoonaa euroa, josta Tekes-tukea yhteensä 650 000 euroa (60 %).

Satakunnan ammattikorkeakoulun osuus kokonaisbudjetista on 120 270 euroa.

SATAVA

Tavoitteena laaja korkeakouluosaamiseen perustuva yrittäjyyttä tukeva innovaatio- ja oppimisympäristö joka muodostuu Satakunnan, Tampereen ja Vaasan ammattikorkeakoulujen välille. Projektin tulostavoitteena on

- korkeakouluosaamiseen perustuvia yrityksiä, jotka pitkällä aikavälillä luovat kasvuyrittäjyyttä ja yritystoiminnan jatkajia maakuntiin
- korkeakoulujen innovatiivinen ylimaakunnallinen yrittäjyyden verkko-oppimisympäristö, joka tukee korkeakoulujen henkilöstön ja yrittäjyydestä kiinnostuneiden opiskelijoiden liikkuvuutta, yhdenmukaistaa yrittäjyysopintoja ja levittää yrittäjyyspedagogiikan hyviä käytäntöjä
- ylimaakunnallinen opiskelijayrittäjyyden verkosto, joka hyödyntää korkeakoulujen uusinta osaamista, monialaista tutkimustietoa ja teknologiaa
- korkeakoulujen välinen verkosto- ja toimintamalli, joka tuottaa pk-yritysten tarvitsemia innovaatiotoimintaan ja kansainvälistymiseen liittyviä tutkimus- ja kehittämispalveluja
- verkkopalvelusivusto, joka mahdollistaa yritysten ja yrityspalveluita tuottavien organisaatioiden mukaantulon verkko-oppimisympäristöön ja ylimaakunnallisten liikeideoiden kehittämisen luontevalla tavalla
- vahva yhteinen huippuosaaminen, jonka avulla voidaan toimia myös kansainvälisessä yhteistyössä yleiseurooppalaisen opiskelijayrittäjyyden edistäjänä.

Kohdealueena ovat Satakunnan, Pirkanmaan ja Pohjanmaan maakunnat.

Projektin tulokset ovat levitettävissä soveltuvien osien maakuntien muihin korkeakouluihin, yrityspalveluverkostoihin ja toisen asteen oppilaitoksiin.

Yhteistyökumppanit

Tampereen ammattikorkeakoulu

Vaasan ammattikorkeakoulu

Rahoitus

Kokonaisbudjetti on 724 693 euroa, josta EAKR- ja valtion rahoitusosuudet yhteensä 495 000 euroa ja kuntarahoitus 229 693 euroa. Satakunnan ammattikorkeakoulun osuus kokonaisbudjetista on 253 693 euroa.

LIITE 24

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN HENKILÖSTÖ- JA OPISKELIJAMÄÄRÄ V. 2005–2007

YLIOPISTOKESKUKSEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 2005–2007	
vuosi 2005	189
vuosi 2006	197
vuosi 2007	220

VUODEN 2007 HENKILÖSTÖRAKENNE	
professorit	23
muu opetushenkilöstö	45
tutkijat/tutkimushenkilöstö	96
hallintohenkilöstö	7
talous- ja toimistohenkilöstö	19
muut	30

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN KOKONAISOPISKELIJAMÄÄRÄT 2005–2007			
	vuosi 2005	vuosi 2006	vuosi 2007
perustutkinto-opiskelijat	1 201	1 277	1 387
jatkotutkinto-opiskelijat	143	138	135
aikuiskoulutuksen opiskelijamäärä	1 682	1 666	2 136
(sis. avoin yliopisto ja täydennyskoulutus)			

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN OPISKELIJAMÄÄRÄT YKSIKÖITTÄIN JAOTELTUNA V. 2005–2007

2005

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	MKK	YHTEENSÄ
Perustutkintokoulutus	669	231	200	71	30		1 201
Aikuiskoulutus	420	526	307	281		148	1 682
Jatkokoulutus	104	17	14	-	-		135
Yhteensä	1193	774	521	352	30	148	3 018

2006

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	MKK	YHTEENSÄ
Perustutkintokoulutus	584	326	216	104	47		1 277
Aikuiskoulutus	593	465	71	301		236	1666
Jatkokoulutus	93	23	20	-	2		138
Yhteensä	1270	814	307	405	49	236	3 081

2007

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	MKK	YHTEENSÄ
Perustutkintokoulutus	579	392	230	125	61		1387
Aikuiskoulutus	894	796	9	330		107	2136
Jatkokoulutus	83	29	21	0	2		135
Yhteensä	1556	1217	260	455	63	107	3658

YHTEENSÄ (TTY, TUKKK, TY, TAY, TAIK) 2005–2007

	2005	2006	2007
Perustutkintokoulutus	1201	1277	1387
Aikuiskoulutus	1682	1666	2136
Jatkokoulutus	135	138	135
Yhteensä	3018	3081	3658

LIITE 25

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN OPISKELIJOIDEN LÄHTÖMAAKUNTA YKSIKÖITTÄIN JAOTELTUNA V. 2005–2007

2005

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
Satakunta	51	27	22	24	2	126
Uusimaa	5	7	4	0	8	24
Varsinais-Suomi	9	18	5	0	1	33
Pirkanmaa	7	7	3	2	2	21
Muu Suomi	9	5	8	0	2	24

2006

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
Satakunta	45	51	24	25	7	152
Uusimaa	3	15	3	4	7	32
Varsinais-Suomi	13	17	4	3	1	38
Pirkanmaa	10	10	2	3	2	27
Muu Suomi	7	6	7	0	2	22

2007

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ	
Satakunta	54	37	25	20	3	139	49,8 %
Uusimaa	8	19	3	1	6	37	13,3 %
Varsinais-Suomi	20	13	4	1	3	41	14,7 %
Pirkanmaa	13	11	4	2	4	34	12,2 %
Muu Suomi	9	10	5	2	2	28	10,0 %

YHTEENSÄ (TTY, TUKKK, TY, TAY, TAIK) 2005–2007

	2005	2006	2007	YHTEENSÄ
Satakunta	126	152	139	417
Uusimaa	24	32	37	93
Varsinais-Suomi	33	38	41	112
Pirkanmaa	21	27	34	82
Muu Suomi	24	22	28	74
Yhteensä	228	271	279	778

LIITE 26

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN YKSIKÖISTÄ VALMISTUNEIDEN OPISKELIJOIDEN SJOITTUMISALUE VALMISTUMISEN JÄLKEEN V. 2005–2007

2005

	TTY	TUKKK*	TY
Satakunta	54 %	43 %	67 %
Uusimaa	5 %	29 %	
Varsinais-Suomi	24 %		33 %
Pirkanmaa	11 %	14 %	
Muu Suomi	5 %	14 %	

TAY- ja TAIK-yksiköstä ei valmistuneita vuoden 2005 aikana.

2006

	TTY	TUKKK*	TY	TAY	TAIK
Satakunta	61 %	50 %	100 %	100 %	50 %
Uusimaa	4 %				
Varsinais-Suomi	18 %				50 %
Pirkanmaa	8 %	10 %			
Muu Suomi	8 %				

2007

	TTY	TUKKK*	TY	TAY	TAIK
Satakunta	59 %	67 %	76 %	67 %	17 %
Uusimaa	4 %	25 %	6 %	33 %	67 %
Varsinais-Suomi	22 %	8 %	12 %		
Pirkanmaa	7 %				17 %
Muu Suomi	9 %		6 %		

* TuKKK Porin yksikön vastaukset perustuvat SEFE:ltä saatuihin valmistumiskyselyyn perustuviin tietoihin. Kyselyyn eivät ole vastanneet kaikki vuosina 2005–2007 valmistuneet opiskelijat.

LIITE 27

PORIN YLIOPISTOKESKUKSEN YKSIKÖISSÄ VIERAILLEIDEN ULKOMAISTEN OPETTAJIEN LUKUMÄÄRÄ V. 2005–2007

2005

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
	Ulkom. opettajien lkm					
Alle 4 viikkoa	3	1	9	0	0	13
Yli 4 viikkoa	0	2	0	0	0	2

2006

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
	Ulkom. opettajien lkm					
Alle 4 viikkoa	7	1	0	1	1	10
Yli 4 viikkoa	0	2	0	0	2	4

2007

	TTY	TUKKK	TY	TAY	TAIK	YHTEENSÄ
	Ulkom. opettajien lkm					
Alle 4 viikkoa	1	1	4	2	1	9
Yli 4 viikkoa	0	2	0	0	2	4

YHTEENSÄ TTY, TUKKK, TY, TAY, TAIK 2005–2007

	2005	2006	2007
	Ulkom. opettajien lkm		
Alle 4 viikkoa	13	10	9
Yli 4 viikkoa	2	4	4

DIAK PORI / HANKERAHOITUS V. 2000 –

1 OPETUSMINISTERIÖ

Porin toimipaikka hallinnoi, toteutetaan Diakin verkoston yhteistyönä

- Huumetyön osaamisverkko -erillishanke tavoite- ja tulossopimus vuosille 2001–2003, 300 000 mk
- Huumetyön osaamisverkko -erillishanke tavoite- ja tulossopimus lisäpöytäkirja v. 2002, 50 000 e
- Ota hihasta kii -hanke, tuloksellisuusraha 2003, 15 000 e
- Kodin ja koulun yhteistyö -erillishanke, tavoitesopimus 2006, 45 000 e
- Kodin ja koulun yhteistyö -erillishanke, tavoitesopimus 2007, Porin toimipaikka hallinnoi, toteutetaan Diakin verkoston yhteistyönä, 40 000 e
- Kodin ja koulun yhteistyö -erillishanke, tavoitesopimus 2008, Porin toimipaikka hallinnoi, toteutetaan Diakin verkoston yhteistyönä, 40 000 e

2 SATAKUNTALIITTO

Sosiaalinen yhteistyö pelaa -hanke

- avustus v. 2000 ESR-rahoitus 106 034 mk, valtion rahoitusosuus 52 266 mk
- avustus v. 2001 ESR-rahoitus 130 400 mk, valtion rahoitusosuus 52 5005 mk
- avustus v. 2002 ESR-rahoitus 18 200 e, valtion rahoitusosuus 12 600 e

3 SATAKUNNAN TE-KESKUS

- Ikäjohtamisen kehittämishanke 1.8.2003–30.4.2005, ESR-rahoitus 21 142 e, valtion rahoitus 31 713 e yhteensä 52 855
- Yhteisöpalvelut-projekti 1.7.2004–28.2.2006 EMOTR, EU:n rahoitusosuus 22 803 e, valtion rahoitusosuus 27 947 e, avustus yhteensä 50 750 e

4 LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

- Naiset ja tekniikka – uusia työllistymismahdollisuuksia Satakunnassa -hanke rahoitus 1.11.2000–30.10.2001 ESR-rahoitus 234 000 mk, valtionrahoitus 351 400 mk, rahoitus 31.10.2001–31.8.2002 ESR-rahoitus 21 677 e, valtionrahoitus 28 816 e

5 RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYS

Sosiaali- ja terveysalan kansalaistoiminnan kehittämisverkosto -projekti

- toteutetaan yhteistyössä Diak Idän Pieksämäen toimipaikan kanssa (Pori hallinnoi) avustus v. 2007 80 000 e, avustus v. 2008 120 000 e, ohjeellinen avustussuunnitelma v. 2009 120 000 e

Diak, Porin toimipaikka kumppanina mukana

- Tyky-mentor -projekti vuosina 2005–2007, TTY:n Porin yksikkö hallinnoi, rahoitus Länsi-Suomen lääninhallitus, ESR
- Motiva-hanke v. 2007, TuKKK:n Porin yksikkö hallinnoi, rahoitus Satakuntaliitto, ESR

Porin toimipaikka mukana Diakin verkostohankkeissa:

- Huono-osaisten palvelujen kehittäminen OPM, tavoitesopimus 2007–2008 ja 2008–2009
- Lapuan hiippakunnan kehittämishanke v. 2005
- Kirkkohallituksen avustus, Kirke-hanke

YHTEENVETO EU-RAHOITUKSESTA, OHJELMAKAUSI 2000–2006 (EUROINA)

ESR-rahoitus

Sosiaalinen yhteistyö pelaa -projekti vv. 2000–2002	57 965,35
Naiset ja tekniikka – uusia työllistymismahdollisuuksia	
Satakunnassa vv. 2000–2002	61 032,97
Ikäjohtamisen kehittämishanke vv. 2003–2005	21 142

EMOTR-rahoitus

Yhteisöpalvelut-projekti vv. 2004–2006	22 803
EU-rahoitus yhteensä ohjelmakaudella 2000–2006	162 943,32

Ohjelmakaudella 2007–2013 ei ole ollut EU-rahoitusta.

ROKL, RAHOITUSTA V. 2005–2008 SAANEET MERKITTÄVIMMÄT (YLI 10 000 E) TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKOHTEET, HANKKEET, PROJEKTIT

- Liikunnan ja terveystiedon tutkimus- ja koulutushanke (OPM budjettirahoitus 2004–2006 ja 2007–2009)
- KäsNet (OPM, budjettirahoitus 2001–2003, 2004–2006)
- Kasvu- ja kasvatuskumppanuus varhaiskasvatuksessa 2006 (OPM, tuotekehitysrahoitus)
- Yrittäjyyskasvatus kouluissa 2007 (OPM, tuotekehitysrahoitus > maksullinen koulutus), (täydennyskoulutusta)
- valtakunnallinen opettajankoulutuksen valintaan liittyvä 2007–2008 (OPM, erillisrahoitus)
- Erilliset erityisopettajan opinnot 35 ov 2006–2007 (EPO II, maksullinen koulutus) (täydennyskoulutusta)
- Rehtori ja oppilaitosjohtokoulutus 20 ov (maksullinen koulutus) (täydennyskoulutusta)
- Käsiyökasvatuksen aineopinnot 35 ov (maksullinen koulutus) (täydennyskoulutusta)
- Tiimityöskentelykoulutus 2006 (maksullinen koulutus) (täydennyskoulutusta)
- Osallisuus, yhteistyö 2005–2007 (maksullinen koulutus)
- Lasten ja nuorten tukiverkot 2007–2008 (maksullinen koulutus)
- Sisäiset kehittäjät 2007–2008 (maksullinen koulutus)
- Luotsi – itseohjautuva oppimateriaali 2007–2008 (tutkimussopimus kustannusosakeyhtiö Otavan kanssa)
- Yhteistoiminta ja innovaatiot koulutuksessa (Tekes)
- Tverin alueen koulutusjärjestelmä 2007 (tutkimussopimus Savonia -ammattikorkeakoulun kanssa)
- Kulttuuriperintöosaamisen ja -kasvatuksen kehittämishanke 2006–2007 (ESR, valtio ja kunnat)
- Satakunnan oppimaan ohjaamisen verkosto -hanke 2005–2006 (ESR kunnat ja valtio, EPO I koulutus),
- ProEduca 2004–2007 (ESR ja valtio, Peruskoulusta ammatillisiin opintoihin)
- Digitaaliset oppimateriaalit (–2005) (ESR, kunnat ja valtio)
- Alaistaidot ja niiden kehittäminen valtiosektorilla (tutkimussopimus valtionvarainministeriön kanssa 2007–2008)
- Opetuksen innovaatiot ja opettajien innovaatiot 2008–2009 (tutkimussopimus työministeriön kanssa)
- Koululiikunnan vaikuttavuus 2008 (OPM)

LIITE 30

ROKL / SAT@OPIN KESKEISET HANKKEET V. 2004–2007

1 Peruskoulusta ammatillisiin opintoihin (eri koulutusasteiden yhteistyönä syrjäytymistä ehkäisevä kehityshanke), ProEduca

1.11.2004–15.10.2007, toteutusaikaa jatkettu 31.12.2007 saakka

Satakunnan TE-keskus hyväksyi 21.10.2004 ProEducan Euroopan sosiaalirahaston osa-rahoittamaksi projektiksi (tavoite 3)

Kokonaiskustannukset	784 000 euroa
Satakunnan TE-keskuksen myöntämä rahoitus yht.	563 200 euroa
ESR 56 %	315 392 euroa
Kansall. valtio 44 %	247 808 euroa
Kunnat	220 800 euroa

2 Satakunnan oppimaan ohjaamisen kehittämisverkosto -hanke

1.1.2005–31.5.2006

Vuoden 2004 Euroopan sosiaalirahaston ja valtion rahoitusosuudet (tavoite 2):

Tuki % 70

Rahoitus yhteensä	103 000 euroa
Myöntö yhteensä	72 100 euroa
- ESR 39,6 %	40 788 euroa
- Kansallinen	31 312 euroa
Muu rahoitus yht.	30 900 euroa
- Kunnat	30 900 euroa
Rauma	10 000 euroa
Kankaanpää	5 900 euroa
Pori	15 000 euroa

3 Koulutussektorin haasteet Satakunnassa -hanke

19.12.2006–31.10.2007

Vuoden 2006 valtion ja Euroopan sosiaalirahaston rahoitusosuudet (tavoite 2):

Tuki % 70

Rahoitus yhteensä	14 300 euroa
Myöntö yhteensä	10 010 euroa
- ESR 39,7 %	5 670 euroa
- Kansallinen	4 340 euroa
Muu rahoitus yht.	4 290 euroa
- Kunnat	
Pori	2 200 euroa
Rauma	2 100 euroa

4. Kulttuuriperintöosaamisen ja -kasvatuksen kehittämishanke

15.3.2006–30.4.2007

Vuoden 2006 Euroopan sosiaalirahaston ja vuoden 2005 valtion rahoitusosuudet (tavoite 2):

Tuki % 68,3

Rahoitus yhteensä	86 500 euroa
Myöntö yhteensä	59 050 euroa
- ESR	21 625 euroa
- Kansallinen	37 425 euroa
Muu rahoitus yht.	27 450 euroa
- Kunnat	
Pori	10 000 euroa
Rauma	14 000 euroa

LIITE 31

SELVITYKSEN TUKIRYHMÄ

hallintoylijohtaja Paula Asikainen
päätoimittaja Jouko Jokinen
projektin johtaja Arvo Jäppinen
kaupunginjohtaja Aino-Maija Luukkonen
vuorineuvos Tauno Matomäki
kaupunginjohtaja Arno Miettinen
toimitusjohtaja Antti Määttä
toimitusjohtaja Kari Ollila

toimitusjohtaja Jari Paasikivi
johtaja Kaija Pehu-Lehtonen
kauppaneuvos Jukka Ramstedt

Satakunnan sairaanhoitopiiri
Satakunnan Kansa

Porin kaupunki

Rauman kaupunki
Satakunnan Osuuskauppa
CimSolar Oy,
Satakunnan kauppakamarin puheenjohtaja
Oras Invest Oy
MetsäBotnia Ab
Länsi-Suomen Osuuspankki

Satakunnan korkeakoululaitokseen kuuluvat korkeakoulut, Porin kaupunki ja Satakuntaliitto antoivat alkuvuodesta 2008 varatuomari Markku Linnalle tehtäväksi selvittää Satakunnan korkeakoulutuksen nykytilaa ja tulevaisuutta.

Tässä raportissa tehtyjen ehdotusten tavoitteena on

- parantaa koulutuksen, tutkimuksen ja kehitystyön mahdollisuuksia tukea alueen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta
- kehittää korkeakouluyhteisön rakennetta niin, että taloudellisuus, sisäinen yhteistyö, työnjako ja profiloituminen tehostuvat
- edistää Satakunnan korkeakoululaitoksen toiminnan ohjautumista alueen tarpeiden mukaisesti.